

ԶԱՐԵՆՑ ՆՈՊԷԼԵԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿ ՈՒՆՔՇ...

1997 Զարենցի ծննդեան հարիւրամիեակի տարի հռչակուեցաւ ու որպէս այդ նկատելի շարժումի մղեց զրական ըլջանակներ. թէ՛ Հայաստանի, թէ՛ Սփիւրքի մէջ: Տարին նաեւ կը նշէր բանաստեղծին եղերական, ևմըստացնող մահուան վաթ-սունամեակը, բայց այդ կէտը լուսոթեան մատնուեցաւ: Տիսուր, լուրջ, անփայլ բաներ պէտք չէին: Զարենցը մեր մեծագոյնը, դասականն էր ու վե՛րջ. փառարանութեան առարկայ կրնար ըլլալ ծնունդը միայն. մահ, սպանութիւն, անյայտ վրիմ, մահուան պարագաներ, փաստաթուղթեր, վկայութիւններ, ապերախտ աշխատանք պարտագրող բաներ էին. առողջ մասին կարելի՞ էր խօսիլ շողշողուն քեմերէ որոնք եղան լնդհանրապէս նշումի վայրերը: Նոյնն է պարագան անորդործին՝ հանդէպ հետաքրքրութեան. քիչ ձեռնարկներ միայն արժանին յատկացուցին չարենցեան ժառանգութեան, զանցելով անորդ պարզ լնթերցումին ու շատ շատ նոյն սնամէջ փառաւորումին 60 տարի տեւած սովորամոլութիւնը:

Հայաստանեան տօնակատարութեաները
որոնք կոչուած էին ամէնէն ծանրաշուքը
ըլլալու, հետեւելով մամուլի արձա-
գանգներուն, չյաջողեցան նոյնիսկ անոնց
շրջանակը խորհրդային աշխարհէն փո-
խադրել անկախացած երկրի մը իրակա-
նութեան մէջ։ Այս առիթով կատարուած
գրական հաւաքոյթներու, հրատարա-
կութիւններու մէջ քիչ բան կայ որ գուրս
կը մնայ այս լնդաննորութենէն։ Բնդհան-
րութիւն որ շատ մը տուեաներ ունի մը-
տածել տալու թէ Զարենց կը մեծարուէ^ըր,
թէ կը մեծարէր . . . Այս մասին ամէնէն
յատկանշական էր Գրողներու Տան մէջ
կազմակերպուած այն ճեռնարկը որ յատ-
կացուած էր Զարենցի նուիրուած էջերու
ընթերցումին, անոնց հեղինակներուն
կողմէ։ Եւ, անշուշտ, ոչ ոք հարց տուաւ
թէ արեւելահայ ժամանակակից քերթո-
գութեան անհաւասարելի մնացած այս
պէմպը իր ո՛ր մէկ մեղքին համար նման
չարաշահումի առարկայ կ'ըլլար։

Երեւանեան ծրագիրը Սկիւռքչն հրա-
միքեալներու խումբովն ալ կրկնեց խոր-
հըրդային օրինակը : Հարցը չի վերարե-
րիր ծափահարողներու մէջ սփիւռքեան
մասնակցութիւն ալ ունենալու մտահոգու-
թեան . ինչ որ ալ ըլլայ, դրական է նը-
նման առիթի մը համագույշին բնոյթ
տալու երեւոյթը : Սակայն, ո՞վ կրնայ
ըսել թէ հրաւիրեալներու ընտրութեան
մէջ ծանր կշուած էր Զարենցի զործին մէ-
ծարանքը եւ ոչ թէ խնամի - ծանօթ - բա-
րեկամական խոհանոցի հաշիներ : Հա-
յատանի թերթերը լեցուն են այդ հրա-
ւէրներուն առիթիւ «հայրենի» որակումով
թուարկուած հասցէներու . ուզգուած
լորձնաշուրթն զովեստներով ու չորհա-
կալութիւններով : Այն աստիճան որ կը
մատնեն ենթականներու զարմանքը այդ
հարիւրամեակին ներկայ դանուելու ի-
րենց եղած հրաւէրին :

Ծիծաղկելիէն չվախնալու յատկանիշով
ալ կրկնուած է խորհրդային աւանդու-
թիւնը եւ քանի մը մակարդակի վրայ :
Կան նաև լրջանալու շատ զուսպ, անուղ-
ղակի թելաղբանքներ որոնք բնական է որ
ոչ մէկ ուշադրութեան պիտի արժանա-
նան, վազը նոյն հասցէնէրէն կամ անուն-
ներէն այլ մէծերու նուիրուած ձեռնարկ-
նեռու ասպարագուէն.

Այսպէս մտածելու կը մղէ օրինակ,
տեսնել թէ թերթի մը նոյն (ա.) էջին
վրայ քով քովի տեղ գտած են հրաւիր-
եալներ՝ Ալիսիա Կիրակոսեանն ու Խոպէլ
Հատակնեանը։ Գափանից չգոյութեան
ուշագրաւ այս փաստը կը զօրացնէ քանի
մը առղնոց ծանօթութիւնը. Կ'ըսուի թէ
սփեւռքահայ բազմաթիւ մտաւորական-
ներու հետ զրուցելու պատեհ առիթը օդ-
տագործելով կուտան անոնցմէ մէկ քա-
նին. Ու սոսոհ պահպահ առաջնորդ

ուր : Ու զի՞սլ , լրագրովի տարիսերու վաստակով ծանօթ Ռ . Հաստէճեանի մանրամասն տեղեկութիւնները՝ Պոլսոյ հայութեան կամ Ղարաբաղի հարցին մասին , արիւելահայերէնի անտեղի միջամբուռթիւններով դրացնութեան ենթարկուած են վերոյիշեալ «սփիւռքահայ ըստանաստեղծուհի»ին կարօտներուն ու պատգամներուն : Ա . կիրակոսեան եղակի այն գէմքն է որուն անունով ներկայացած դը-

ըսկան էջերուն միջուկն ալ, ծաւալն ալ
լայնօրէն գերազանցուած են գլխաւորա-
բար հայստանեան զրոյներու կողմէ

երեւոյթին վերջին հանդրուանը նոսիչէեան մրցանակի գուներուն հասած է ու ան կը ներկայացուի որպէս այդ մրցանակին թեկնածու ցոյց տրուած անուն : Այս կատակին միակ լուրջ կողմը այն է որ Ա. Կիրակոսեան, այնպէս կը թուի թէ ինք ալ սկսած է հաւատար ըսուածին : Ու որպէս այդ, պատասխանելու համար Սփիւռք Հայրենիք կապին մասին հարցումին, այդ կապը կը զետեղէ իր անձին ու խորչը բրդային օրերու Սփիւռքահայ կոմիտէին միջեւ, այսօրուան մասին յայտնի ափսոսանքով . այդ կոմիտէին նախագահներէն Վ. Համազասպեան հօր գերկատարած է իրեն համար ու եթէ կոմիտէն ըլլար, ոչ իր գործերը թարգմանուած, ոչ ինք հրատիրուած պիտի ըլլար ու ժողովուրդը զի՞նքը «չալիտի սիրէր» : Այսօր, քանի կոմիտէ մը չկայ, «այդ գերբ երեսի պէտք է ստանձնեն Արտաքին գործերի կամ Մշակոյթի նախարարութիւնները» : Դժուար է կուահել թէ Մշակոյթի նախարարութիւնը ինչ կը մտածէ Ա. Կիրակոսեաններու հայրութեան այս սոր գերին մասին, բայց Արտաքին նախարարութիւնը հաւանօրէն նախ յետանգել տայ Օ-ԷՍ-Սէ-Բ-ի գեկտեմբերեան հանդիպումը ու զբաղի «Սփիւռքահայ բանաստեղծութիւններու հայրութեան բա-

ժին» մը հաստատելու գործով որպէսզի Ղարաբաղի կարգաւորման նման մանրութներ աւելի մեծ յապաղումի պատճառ չըլլան այդ առաքելութեան մէջ: «Լիցքաւորումը հայրենիքի մէջ կ'ըլլայ» կերակոսեանական պատզամը խորագիր ըրած այս էջին հետ համեմատելի է Գրողներու Միութեան կլոր սեղանի հիւրերէն Սեղա Տէմիրձեան - Ծաղիկեան որ կը ներկայացուի որպէս «ափիւթահայ անւանի գրականագէտ», այս կոչումին հիմառայած է «Վերջին 50 տարուայ սիփիւթահայ աւելի քան 150 դասական հեղինակների գործերից ծաղկաբաղ»ը, չոր չէթէ անկէ բացակայ է խակական մեծերու կարեւոր խումբ մը: Այս պարագային ու այդ ծաղկաքաղին մէջ իրենց ներկայութեամբ զարմացնող անուններու մասին «անուանի գրականագէտ»ը կուտայ հետեւեալ ուսառանութիւնու, «լուսածածին

գումարանը բառական է: «Ասացած ի դպասական գրողներ, ինչպիսիք վահե Վաղեան, Մուշեղ Իշխան եւայլն չեմ ընդգրկել: Դուքս են մեացել նաեւ լափիշ գրականութեան հեղինակները»: Զէ ըստ ած թէ Վ. Վաղեանի, Մ. Իշխանի հետ գուրս ձգուածներէն օրինակ՝ Նիկողոս Սարաֆեանի մեղքը «մտացածին դասականութիւնն» է, թէ «լափիշ գրականու-

թեան» մշակումը։ Երէկուանին ու այս
սօրուանին դատումէն ետք Ս. Տէմիքը ճեան
- Ծաղիկեան կուտայ Սփիւռքի վազուան
դրականութեան չափանիշներն ալ. նախ
կ'ըսէ որ անոր ապագան մութ է. ատիկա
ըսել կուտան ստեղծագործողներ որոնք
Փարիզի մէջ «համեմակային բանաստեղ-
ծութիւններ են գրում» որոնց մասից կ'ա-
ւեցնէ. «Ես անգամ չեմ հասկանում»:
Ինչ կը վերաբերի Պէյրութի, Գալի-
ֆորնիոյ նման կեդրոններու, Հոն ստեղ-
ծագործողները «Քիչ են եւ գրեթէ բան չեն
արել, Պալսում նոր սերանելք նահանջել է
հայերէնի մէջ»։ Ճիշդ է որ ամէն մարդ

ազատ է իր ծախքով հրատարակելու
որեւէ ընտրութեամբ, որեւէ ծաղկաքաղ,
բայց երբ անիկա դժբախտութիւնն ալ
կ'ունենայ գրական մրցանակի մը արժա-
նի նկատուելու, ինչպէս էլիկ Գաւուք-
ճեան - Այլազեան մրցանակը, ատիկա
կուտայ պատգամատուի ինքնավստահու-
թիւնն ալ ըսելու թէ «Վ. Վաղեան», Մ.
Իշխան «մտացածին դասական» են, կամ
Գալիֆորնիա, Պէյոռութ «գրեթէ բան չեն
արել» :

Հարենցեան հարիւրամեակի այս քո-
վլնտի անդրադարձը զաւեշտականէն լուրջ
լարերու բերելու համար օժանդակու-
թեան կը փութայ Զահրատ. ոչ զասա-
կանի, ոչ նոպէլեան թեկնածուի, ոչ ալ
նախարարութիւններէ հայր կամ մայր
յուսացողի ջրիկութիւններ կան անոր
խօսքին մէջ որ տեղ գտած է նոյնպէս հա-
յատանեան մամուլին մէջ: «Ո՞վ էք
որու՞մ» հարցումին կը պատասխանէ. «Ա-

«ԿԱՐՊԻՍ ՓԱՓԱՋԵԱՆ» ՄՐՑԱՆԱԿԸ ԱՐԵՒԵԼԱԳԵՏ ԵՒ ՀԱՅԱԳԵՏ՝ ՓՐՈՒԹ. ԷՏՄՈՒՏ ՇԻՒՑԻ

120 Քաղաքներու մէջ եւ ունի 30.000 ան-
դամներ որոնք իրենց անդամականե-
րով եւ նույիրատուութիւններով հիմք
կը կազմեն մեր Միութեան; Հ. Բ. Բ.
Միութիւնը կը Փինանսաւորէ 6օ դպրոց
եւ համալսարան, կը հովանաւորէ հիւան-
դանոցներ, եկեղեցիներ, դպրուվանքներ
եւ այլն»:

Ապա, Պր. Ճազմատարեան Խօսքը ուղ-
ղեց փռոՓ. Շիւցի. —

«Ինձ համար մեծ հաճոյք է յանձնել
«Կարպիս Փափաղեան» մըցանակը Հ. Բ.
Ը. Մ. ի անունով, արեւելագէտին եւ
հայագէտին որ դուք էք: Տանամեակ-
ներ շարունակ ձեր հետազօտութիւնները
ընդգրկած են զանազան մարզեր: Ձեր
գործունքութիւնը եւ ձեր գիտական աշ-
խատանքները կը ցոլացնեն ձեր մարդա-
սիրական արժանիքները, եւ այդ իսկ
պատճառաւ այսօր կը պատուենք մար-
դասէր մը բառին բուն իմաստով: Իբր
միջնազարեան ժամանակներու մասնա-
գէտ, ուսումնասիրած էք հայ ժողովուր-

Դի բռնագաղթերը սելուքական եւ մոն-
կուական արշաւանքներու հետեւանքով։
Սերտելով հոճագար աղքիւրները, դուք
էլք որ ձեր գործերով յայտնարերեցիք
գոյութիւնը հայ գաղութի մը միջին դա-
րերու Հունգարիոյ խթերկան մայրաքա-
ղաքին մէջ։ Այսպէս է որ Փէրա չորրորդ
թագաւորը 1243 թուին կ'ընդուներ ա-
ռանձնաշնորհումները որոնք տրուած էին
Հայերուն իր նախնիներուն կողմէ։ Միւս
կողմէ, ուսումնասիրած էք նաեւ Հայերու
մասնակցութիւնը մայրաքաղաք Պոտա-
յի ազատագրման մէջ 1686 թուին։ Իր
մասնակտ հայ զրականութեան ձեր զրե-

չով աւելի քան 100 յօդուածներ լոյս տեսած էն հունգարական գրականութիւններում հանրապետարանին մէջ, նիւթ ունենալով 5 - 18 դարերու հայ գրականութիւնները: Երեսուն տարիներէ ի վեր Պուտաբեշտի համալսարանի մէջ կը գասաւանդէք արեւելագիտութիւն եւ հայագիտութիւն եւ կը պատրաստէք ապագայ հայագէտները: Նաեւ գարսատու էք այս մարզին մէջ ամերիկան Պլումինկթն համալսարանին մէջ: 1977-ին, ձեր աշխատութեամբ լոյս տե-

սաւ Հայոց պատմութեան եւ մշակոյթի դասագիրք մը, բարձրագոյն ուսումնարաններուն համար։ 1990-ին, գնահատելով ձեր արժանիքները հայագիտութեան մարզին մէջ, Հայաբաննի դիտութիւններու ակագեմիան ձեզ ընդունեցաւ իբր արտասահմանեան անդամ։ Դուք նաև

սնդամ էք Հունգարիոյ գիտութեանց ա-
կագեմիայի, պատուոյ գրովէսէօր Պու-
տափէտի համալսարանի եւ պատուոյ
անդամ ամէնդիկեան արեւելագիտութեան
ընկերութեան: Զեր զործերը կ'օգտագոր-
ծուին ամէնուրեք Եւրոպայի եւ Ամէրի-
կայի գիտական հանդէսներուն մէջ, նը-
ւիրուած արեւելագիտութեան եւ Հայտ-
գիտութեան: Քսանեւհնդ տարիէ ի վեր
համագործակցութիւն գոյութիւն ունի
Հունգարիոյ եւ Հայտաստանի Գիտութիւն-
ներու Ակադեմիաներու միջեւ: Այս հա-
մագործակցութեան եւ ձեր նախաձեռնու-
թեան պատուն է Հատոր մը նուիրուած
Հայ - Հունգար պատմութեան, որ լոյս

տեսած 1983-ին եւ որուն նախարարը այլ ստորագրութիւնը կը կրէ» :

Պր. Ճաղմատարեան լիւցեց նաեւ փրոփ. Շիւցի քանի մը գործերը՝ «Հայագիտութեան կարեւորութիւնը Հունգարիոյ պատմութեան մէջ» (1991), «Հայկական Կիլիկիան եւ խաչակիլիները» (1995), «Պատմական եւ գրական զուգահեռ իրադարձութիւններ միջնադարեան Հունգարիոյ եւ Հայաստանի միջեւ» (1996) :

Մրցանակին յանձնումէն ետք, փրոբ։
Շիւց, յուզումով արտասանեց շնոր-
հակալութեան իր խօսքը, անդրադառնա-
լով նաեւ հայ ժողովուրդի պատմու-
թեան

Գեղարուեստական ընտիր բաժին մը եւ հիւրասիրութիւն մը վակեցին այս հաւաքութեա :

ՆԵՐԿԱՅԱ ՄՀ

ԶԱՅՆԵՐ

ԳԱԻՄՈՒՆ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵԶ

ԵՒ ԱՂԱՆԴՆԵՐԸ

ՄԱՐՄԵԼ - («Յանազ») . -

Նախաձեռնութեամբ «Յոյս Հայաստանի համար» մարդասիրական Միութեան եւ կազմակերպութեամբ երեք եկեղեցիներու, աղի ունեցաւ գասախօսական երեկոյի մը, Նոյեմբեր 21-ին «Քոնքը Փայմ Պի» պահովի որացներէն մէկուն մէջ, նիւթ ունենալով՝ «Վրօնական կացութիւնը» .

Լեռն Զօլաքեան, «Յոյս Հայաստանի համար» Միութեան անդամ, կազմակեր-

պէջ մարդէի անունով արտասանեց բաց-

ման խօսքը: Ներմուծեց նիւթը բնորոշ-

լով Հայ Եկեղեցւոյ գերը զարերու ըն-

թացքին, համայնավարութեան տարինե-

րուն, եւ զրաւ աղանդներու ներկայու-

թեան հարցը: Ապա, ներկայացուց մաս-

նկողովները եւ յայսնեց երկու դասախոս-

ներու, փրանսացի, բացակայութիւնը.

Ժամ Շէլին՝ գասախօս էքս-ան-Փրովանսի

իրաւագութեան համալսարանը եւ Մա-

րիան Տիւլչիթը՝ լրացրող «Լա Վի» թեր-

թին: Այս վերջինը փոխարինեց ժամին

թալուեան լրացրող Լիոնի «Փրոկէ»

թերթին եւ ժամանական եկեղեցական հար-

ցերու ու էքիւմէնիք շարժումի, որ ձեռնո-

հասորէն վարեց գասախօսութիւնը, մա-

սաւանդ հարցումներու բաժինը:

Տարօն Եպիսկոպոս Ջէրէճեան, Հայրա-

պետական Պատուիրակի Փոխանորդ Հա-

րաւային Ֆրանսայի համար, կարդաց ա-

զթիք մը:

Ապա, յատկապէս այս ձեռնարկին հա-

մար արձանագրուծ տեսերիզով մը ուն-

կնդիրները լսեցին Գարեգին Ա. Կաթո-

վիկոսի պատասմը: Հայերէնով եւ Փը-

րաներէնով, ողջունեց միանական ու-

ղին որուն մէջ լսաւ՝ «Աբրողչական ազ-

գութեան պատասմը»: Վաղին Վրգ. Պի-

թիունութիւն ունէին 1991-էն առաջ,

ինչպէս «Վանքը բնորդիս» ներով:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Հայ Ապա կազմակերպութիւնը ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

թիւնութիւն ունէին 1991-էն առաջ:

Վաղին Վրգ. Պի հոգեկան կերպու-

ՎԱՐՉԱԳԵՏ Ռ. ՔՈԶԱՐԵԱՆ ՓԱՐԻԶ ԿԸ ԺԱՄԱՆԵ

Ֆրանսայի վարչապետին՝ Լիոնէլ Ժոն-
վիէնի հրաւէրով, Հայաստանի վարչա-
պետը՝ Ռոպէր Քոչարեան Փարփղ կը ժա-
մանէ Կիբակի, Դեկտեմբեր 7-ին եւ կը
մնայ մինչեւ Դեկտեմբեր 12: Վարչապե-
տին զիմաւորած պատուիրակութեան մաս
կը կազմէն Ելմտական եւ Տնտեսական
նախարար՝ Արքէն Դարբինեան, Արդիւ-
նարերութեան եւ Առեւտուրի նախարար՝
Գառնիկ Նանակուլեան, Արտաքին նախա-
րարի առաջին տեղակալ Վարդան Ռո-
կանեան, Վարչապետի զիմաւոր խորհրդ-
պական Խոսրով Յարութիւնեան եւ աշխա-
տակազմի գեկագործ Ալեքսան Յարութիւն-

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ու
րինագիծը քուէարկուեցաւ Ազգային Ժո-
ղովին կողմէ 246-ի դէմ 267 ձայնով, հո-
մայնավար եւ կանաչ ձեռնպահ մնացին,
օրինագիծը անբաւարար նկատելով։ Ա-
նոնք կ'ուղեն որ երախակ որ Փրանսական
Հողին վրայ կը ծնի Ֆրանսացի նկատուի
ծնած օրէն եւ ոչ թէ 18 տարեկանին, ինչ-
պէս կը նախատեսէ օրէնքը։ Ընդդիմու-
թիւնը չկրցաւ վճռական դեր խաղալ եւ
մերժուեցաւ Ֆ. Պայրուի առաջարկը հան-
րաքուէի դիմելու։ Արդարադատութեան
նախարարուէիին համար քաղաքացիու-
թիւնը ամէնէն զօրաւոր աղդակն է հա-
մակառնէ։

ՅՐԱՆՍԱՑԻ ԳՈՐԾԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ գործադիր խորհութեան 35-ի վրայ 30 ձայնով լաւագոյն թեկնածուն նկատեց իրնէսթ - Անթուան Սէյէռը յաջորդելու համար Փան Կանտուայի որպէս նախագահ Փրանսական գործադիրութեան Ազգային Խորհրդին : Ընտրութիւնը պիտի կատարուի Ընդհանուր Ժողովին կողմէ Դեկտ . 16-ին :

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ Հուգեր որ Թուրքիա մաս-
նակցի Եւրոպական Ժողովին։ Վարչա-
պետ Սիմիթիս կրկնած է իր բնդումու-
թիւնը ցորչափ Կիպրոսի հայոց չեար-
կադրուի։ Այս առնչութեամբ, Եւրոպա-
կան հարցերու նախարար՝ Փիշը Մուքո-
վիչի հարցազրոյցի մը մէջ Լիպերասկիոնի
(Դեկտեմբեր 2) կ'բաէ թէ Եւրոպայի լնդ-
րայնումը պէտք չէ նոր պառակտումներ
ստեղծէ։ Պէտք է բոլոր երկիրները նոյն
գիծի վրայ ըլլան, բայց այս չի նշանա-
կեր որ բոլորին հետ բանակցութիւններ
պէտք է ըլլան։ Ֆրանսա կ'առաջարկէ որ
Թուրքիա մասնակցի Եւրոպական ժողո-
վին, քաղաքական եւ ուազմագիտական
պատճառներով, առանց անգիտանալու
Թուրքիոյ հարցերը եւ իր դժուարութիւն-
ները զանոնք լուծելու։ Գերմանիա դէմ
էր, բայց, մասսամբ վերցուց իր ա-
ռարկութիւնները, կը մնայ յունական

ԱՐԱՖԱՐ. մերժեց Նեթանիահուի նոր
ծրագիրը, զոր իսրայէլի վարչապետը
«պատմական» որակած էր, բայց իրմէ եւ
իր մեծամասնութենէն զատ, ոչ ոք լնդու-
նելի խէլ զտած էր: Պաղեստինեան իշխա-
նութիւնը չընդունիր պայմանադրական
քաղաքական իսրայէլեան զօրքին և Նեթանիա-
հու համար կառավագական մասնակի մաս-

գելու համար ստորագրուած յահանառութիւնները եւ լքելու խաղաղութեան գործընթացը։ Բայց եւ այնպէս, ԱրաՓաթպարտի պայքարի ահաբեկչութեան դէմ, նուագեցնել սստիկաններու թիւը, արտաքսել ոճրափորձերու հեղինակները եւ ադդային նոր ուխտ մը հռչակել, իսրայէլեան ապահովութեան մէկ պատասխանառու ըստած է Եսիսոք Անարտնոր թէրութէն, «Քիան ունո՞ւ ոռո՞ւ նեթանիահո՞ւ ունո՞ւ»

Ֆրանսա : Տար. 1.250 ֆ. — Վեցամսեայ : 635 ֆ.
Արտասահման : Տար. 1.500 ֆ. (ամէնօրեայ առաքում) 1.350 ֆ. (շաբաթ-ական առաքում) — Հարոր : 6,00 ֆ.

վաւերագրելու, փոխանցելու բծախընդ-
րութեան : Նամակից վերջաքանի է սա-
կայն՝ որ ուշադրութեան ամենէն լուրջ
բաժինին արժանի է. նամակագիրը կ'ըսէ .
«Պատմական Մռւսա լերան հօթը զիւղե-
րուն մէջ հինէն ի վեր, ի մասնաւորի
1915-էն վերջ եղածները մանրամասն զրի
առած եմ 777 էջերու վրայ : Մատեանս
ձեռագիր կը մնայ աւա՛զ, չկայ բարերար
մը որ յանձն առնէ անոր հրատարակու-
թիւնը» :

Խօսքը կը վերաբերի մեր ժամանակակից
պատմութեան. անոք այն էջին որ զգա-
ցական լարեր կը բըրբացնէ, ուրիշ գըր-
ւազներէ աւելի: Մուսա կերաբ անունով
հասած քրիստոնական հախածենութիւնն իսկ
ի՞նչ ընդունելութեան արժանացաւ քանի
մը ամիս առաջ երբ Վերֆելի գիրքը լոյս
սեսաւ քրիստոնութեամբ ու
անոք գինեածնոց կատարուեցաւ . . . Փարփակ
մէջ:

Զկա՞յ իսկապէս բարերար մը որ հար-
կաւոր գումարը տրամադրէ եւ վաղուան,
միւս օրուան կորուստէն փրկէ Մուսա լե-
րան հայութեան մասին այս 777 էջերը։
Հասկնալի է որ անոնց հեղինակը չի կըր-
նար Բամակի մը սահմանեն անդին յդեւ
իր սրտին փափաքը։ Բայց անիրաժեշտ է
որ այդ ձեռագրին գոյութեան տեղեակ
բլայ «Ակոս»ի ընթերցող շրջանակէն
դուրս մնացած զրասէր հանրութիւնն ալ։
Ացէն կամ ձախէն անկարելի՛ է որ չգտնուի
նման հրատարակութեան մը միջոցները
տրամադրելու գիտակցութիւնն ու կարե-
լիութիւնը ունեցող մը։

Թերեւս նոյնիսկ աւելորդ էր այս ար-
ձագանգը ու գտնուած է արդէն բարեբա-
րը: Իրա՞ւ, դժուար է մտածել ոք Պոլսե-
ցին «դրսեցի» ներու ճգէ նման պատիկի մը
վայելիքը:

Թ. ԱՐՓԻ

կան կողմի նախագահ Արսէն Ղազարեանի
կողմէ, կը նախատեսէ դործի յարաբե-
րութիւնները կարելի չափով արագ դար-
դացնել երկու երկիրներու միջև։ Այս
դժուվ, յառաջիկայ Ապրիլին Երեւանի մէջ
պիտի կարմակերպուի Թրքական Ապ-
րանքներու Տօնավաճառ մը եւ նոր ժողով
մը պիտի կայանայ Կոմիտէի երկու եր-
կիրներու ղեկավարներուն միջեւ։

իսթմեապուի աշխատանքներուն և լշւ-
նակցեցան Հայաստանի Պոսթընի Պատ-
րակա, Առեւտրական Կցորդ Նշան Աթը-
նբղեան Ամերիկահայ գործարար՝ Փօլ Գո-
րինեան։ Հայաստանի Արդիւնաբերուղնե-
րու Միութեան հախաղաճ Արամ Վարդան-
եան յայտնեց թէ այս երկուքն ալ կ'ան-
դամակիցին Կոմիտէին եւ այս պարագան
ցոյց կուտայ թէ Սփիւռքն ալ դէմ չէ
Թուրք-Հայ գործարաբներու Համագոր-
ծ կուտայ

Ճակութեան :
Առամ Վարդանեան յայտնեց թէ Հա-
յոստանի մէջ ի պատուի են Թրքական
ապրանքները, ժողովուղին կէսէն աւե-
լին կը կրէ Թրքական կաշիէ բաճկոն կամ
հագուստ . Հայկական չուկան լեցուզ է
Թրքական ապրանքներով եւ այս ապ-
րանքները աւելի շատ կը սիրուին ուրիշ
երկիրներէ ներածուած ապրանքներէն :
Խանէ Եւ Առաստանէ մասով նեածուած

Պրատի աւ Վրաստասի պայմակ սերմածուած
թրքական ապրանքներէն մեծ դրամ կը
շահէին այդ երկիրները։ Եթէ Հայաստանի
եւ Թուրքիոյ միջնեւ սահմանադուռը բաց-
ւի, 150 միլիոն տոլարի հասնող այսօր-
ւան առեւտրական շրջապայութիւնը կըր-
նայ բարձրանալ մինչեւ 500 միլիոն տո-
ւան։

Քարիւղային ապրանքներու գիները»:
Քարիւղային ապրանքներու գիները 9%
յաւելում կրած էին նախորդ օրը 135%-ի
հասցնելով անոնց յաւելումը մէկ տար-

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԿ ՀԱՐԴԵՐԵ ԿԸ ՀԱՐՈՒ-

(Շար. Դ. Էջ)

ՀԻՊՈԿՐԱՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆ Կ'ԱՅՑԵԼԵ՞

Հայաստանի բնակչութեան դժուար ա-
ռօրեային մէջ մտահոգութեան նոր եւ
լուրջ բաժին մը աւելցած է բուժումի
սպասարկութիւններուն վճարովի դառ-
նալէն ի վեր (1997 Յուլիս) : Մամուլին
մէջ շատ յաճախ ներկայ է նիւթը թէ՝
յօդուածներու, թէ՛ բնակչութեան ան-
պաշտպան խաւէն յայտնուած տրոտունջ-
ներու ձեւով : Հիւանդութենէ, հիւան-
դանալէ, բժիշկի, դեղի, հիւանդանոցի,
վիբարոյժի կարօտ ըլլալու վախ մը տեղ
դառած է այդ խաւին մէջ որ կը խմբէ հան-
րութեան ամէնէն լայն շերտը : Այդ շերտին
վճարունակ ըլլալու երեւոյթին հետ կը
նշուի նոր որոշումով բժշկական դասուն
մէծապէս նպաստաւորութելու պարագան :
Ու որքան հասկնալի են առաջինին մտա-
հոգութիւնները, խուճապը, այնքան ա-
նընդունելի է վերջին կէտը :

Հարցը դիտելով հեռուէն, աւելի հասկընալի կը թուի առողջապահական մարդուն նախկին ձեռով վարելու անկարելիութիւնը: Ազատ չուկայական, անձնական նախաճեռութիւններու, սեփականաշընորհումներու անտեսական համակարգին մէջ, պարզ է որ պիտի չպահուէք առողջապահական ամբողջովին պետական ըստապարկութիւն մը: Միւս կողմէ, ընակչութեան դժուարութիւններուն ծանօթկացութեան մէջ, այնքան ալ դիւրին չէ այս հաստատումը կիրարկութեան դնել: Ի վերջոյ, մարդ կրնայ հագուստ և կապուստէ, կամ ոչ կենսական այլ շատ մը բաներէ հրաժարարիլ, բայց կարելի՞ն չնոյն բանը բաել թժկական խնամքին մասին: Յատկապէս, երբ թերի կամ սիսաւ սնինդապութեան ծաւալուն եղեւոյթ մը կայ հոն եւ ատիկա լուրջ աղբիւր է հիւանդութիւններու: Եւ որքան ալ տնտեսական, քաղաքական ազգական նորով բացատրութիւնիութիւնը, ո՛չ ընդունելի, ո՛չ ալ նոյնիսկ հասկնալի պիտի ըլլայ ան, չուկայական բաւական անգութ օրէնքներու գէմ յանդիման արդէն առանձին մնացած մեծամասնութեան կողմէ: Բայց ինչ որ կը շեշտէ դժուարութիւնը, նոր կարգադրութեամբ ընձեռուած չարաշահումներու պարագան է:

Այս խնդրին ու մանաւանդ երկրորդ
երեւոյթին մասին ամբողջ էջ մը ունի
Հոկտեմբեր 31-ի «Ազգ»ը։ Լրագրող մը
չէ ստորագրողը որուն կարելի ըլլայ դիւ-
րութեամբ վերագրել ընդդիմախօսի պի-
տակ մը։ «Գոհաւա Նիկողոսեան» ստորա-
գրութեան կ'ընկերանայ նշումը թէ ան
«Երեւանի ճարտարագիտական համալսա-
րանի դասախոս» է։ Ան նախ կը գանդա-
տի որ մասրովի համակարգը կազմակեր-
պուած չէ ու առիթ կուտայ անիշխանա-
կանութեան։ Ազա կը թժողէի թժշկական
դասուն կամաց ականութենէն որուն եր-
բեմն կ'ընկերանան խաբերայութիւնը եւ
դաժանութիւնը։ Կացութիւնը այնքան
ծանրակշիռ կը նկատուի որ Գ. Նիկողոս-
եան կը դրէ թէ չատ մը թժիշկներ նոյն-
իսկ իրենց առարկակին ապագան հար-
ցականի տակ կը նկատեն։ Բնակչութեան
մեծամասնութիւնը երբ թժշկի, գեղի
դրամ չունի, ինչի՞ պիտի ծառայեն թժ-
ժիշկները։ Կամ ո՞վ պիտի մեծ գումար-
ներ ծախսէ համալսարանէն որպէս այդ
մկայուելու համար։ «Վճարովի թժշկական
ծառայութիւնների պահանջարկ չկայ» կը
դրէ Գ. Նիկողոսեան ու կ'աւելցնէ։ «ա-
ռարկողները քող մտնեն բուժիմնարկ-
ներ, տեսնեն թէ ինչ մեռելային լուրին
և տիրում պահնող»։

Այս հաստատումէն ետք լայն տեղ գը-
րաւած է ձեռք անցած հիւանդ՝ յաճա-
խորդը առաւելագոյն չափով շահարկելու
երեսոյթը։ Ասոր մէջ զլիսաւոր տեղը կը
դրաւեն վիրաբոյժները։ կը տրուին աւե-
լորդ վիրահատութիւններու օրինակներ։
նաեւ բոլորովին անտեղի։ Օրինակ, կ'ըլ-
լան առողջ ստամոքսներ գործողութեան
ենթարկելու, ծննդաբերութենէ ետք
արգանդ ու ձուարան կտրել Հանելու
դէպքեր։ Հարցը հոն է որ նոյնիսկ «հի-
ւանդ»ներու կասկածի պարագային, մի-
ջոց չկայ կատարուածին անպէտութիւնը
հաստատելու, ապացուցանելու։ «Ո՞վ կա-
րագ է յայտնաբերել կամ ապացուցել ըը-
ժիշկի սլաղը, բացի մեկ այլ թժշկից։
Սակայն գոյաւթեան բնագդը յուշում է
նրան երբեք չմերկացնել գործընկերոցը։»
Իսկ վերոյիշեալ պարագաներէն մէկուն
«վիրաբոյժի վերցրած 800 տալար ՚հոնո-
րար/ն ինքնին խօսուն փաստ է» կը դրէ
յօդուածին տէրր։

Առողջապահական ոլորտին մէջ բեր—
ուած փոփոխութիւնը ան կը կապէ ԱՄՆու—ու
ղատկանող ամէն բան կոյրզկուրայն
ընդօրինակելու մարմաշին, իսկ արդ եր—
կիրը Խորհրդային Միութեան անկումէն
ետք բնարութեան լայն կարելիութիւն ու—
նեցաւ իրեն գիմող մասնագէտներու բազ—
մութենէն ամէնէն արժէքաւորները ըն—
դունելով: Հայաստանէն ալ մեծ է թիւը
անոնց որոնք զանազան մասնագիտու—
թիւններու տէր են ու արտապաղթած են,
դացած ԱՄՆ ուր կը շահագործուիին: Իսկ
արտապաղթողներու բազմութիւնը որ
քախած է ցուրտէն, մութէն, հացի հեր—
թերէն, սովէն ու անարդարութենէն, մեկ—
նելու նոր մզում պիտի ստանայ բու—
տումի վճարովի սպասարկութենէն:
Ոչ անհրաժեշտ, կամ բոլորովին անպէտ
լիրարութութիւններու փաստացի օրի—

ավագսեր ալ զուտայ դ. Երկողոսանաս, առանց անուն յայտնելու : Զարաշահցւմներէն մէկուն զո՞ր իր մէկ հարազատը եղած է, վայրու ալ Միքայէլեան հիւանդանոցը : Ի՞նք հիւանդին խորհուրդ տուածէ որ չէտեւի բժշկին թելաղբած տուարներ արժող բուժումին . ապա կարգալով բրուտած տեղեկագիրը, տեսած է որ հոն առլորտին այլ ախտորոշում կայ, հաւանօրէն հիմնուած այն վարկածին թէ հիւանդը ոչինչ կը հասկնայ բժշկական խրթին բացատրութիւններէն կամ եղբերէն :

Հիւանդը չարաշահելու երեւոյթին մէջ կը յիշուին նաեւ աւելորդ գեղեր զնել տալու, արեան, եւայլն աւելորդ քննութիւններ կատարել տալու պարագաներ : Մեղարանի մը աշխատողին վկայութեամբ, «իրենք նման դէպերում բժշկի հետ կիսում են վաստակած գումարը» :

Գ. Նիկողոսեանի գրութիւնը որ խորա-

լրուած է «Հայաստանում ճեւալորում է ամենադաժան քժշկական մաֆիա» կ'աւարտի գոհունակութեան բաժինով մը. Համալսարանի այս դասախոսը «գոհ» է որ չկայ ներքին զործարաններու առուժախի սովորութեւնը: Թէեւ սարսափելի է ըստը թէ «արդէն յայտնութ են նայալայեղ կարիքի պատմառող իրենց ներքին օրկանները վահառել ցանկացող մարդիկ»:

յայտարարութիւնները կը սպառէին
ձայնասփիւռէն : Բարեբախտաբար, չկայ
այդ մասին օրէնք, որով կարելի կ'ըլլայ
առ այժմ զերծ մնալ նման սարսափելի
առուժախէ մը :

Թէրթին «Քննախնդիր» վերնագրուած
էջին մէջ զետեղուած այս գրութիւնը
լերջին ամիսներուն յայտնուած դժու-
ռութիւնները կրկնելով հանդերձ, հետա-
ըլլաքրութիւն կ'արթնցնէ : Ինչ կը վերա-
սերի զուրաքն դիտողի դիրքին, այդ հե-
տաքրքրութիւնը տեղւոյն մրայ սրբագր-
ութեան միջոցներու կարելիութիւն
ինտոելէ աւելի կ'ուղղուի սփիւռքեան
անքերուն : Անկախութեան՝ առաջին օրէն
մարդկային ու նիւթական մեծ ներդրում
եղաւ Հայաստանի բժշկական մարզին :
Կը բաւէ յիշել միայն Ֆրանսահայ Բժիշկ-
ներու Միութեան տարածը որպէս մաս-
նագիտական դործօն ուժ, փորձառու-
թիւն, դեղօրայք, կազմածներ, գործիք-
ներ, մինչեւ իսկ հիւանդանոցի լման բա-
ժիններ : Այս ներկայութիւնը չէ՞ր կրնար
համակարգի փոփոխութեան մէջ ալ խոր-
հըրդակցական ձայնի մը իրաւունքը ու-
նենալ ու հակակշռուի որոշ դրութիւն մը
թելաղբել օրինակ : Թէեւ, ծանօթ է որ
Սփիւռքին արտօնուած դեմք չի կրնար
նկրտիլ նման մակարդակի : Օժանդակու-
թիւնն ալ ունի հաստատուած կանոննե-
րուն ենթարկուելու պարտքը :

Երեւոյթը կը յիշեցնէ շրջափակման
սկիզբի դաժան օրերուն սեղանիկներու
առեւտուրով հարստացողներու ըմբու-

ապացնող պարագան : Ժողովուրդը ամէն
բանի պէտք ունէր . լուցկիէն մինչեւ չօքո-
յան : Թո՞ղ վճարէր . պիտի վճարէր : Ու
վճարեց : Իսկ այդ չարաշահողները զրեթէ
մեծարուեցան իշխանութենէն , կամ իշ-
խանամէտ տարրերէ : Անոնք ամէն ան-
դամ որ «մաֆիա» , «մաֆիական տիպար»
որակուեցան , պատրաստ էր ժխտումը ,
սրբագրութիւնը թէ «ինչո՞ւ , ճարպիկ ա-
ռեւտրականներ էին , կարող՝ ուրիշներու
չկրցածը ընելու» : Նոյն մտայնութեամբ
արդեօք ներկայի թժշկական գասուն չա-
րաշահողներն ալ «ճարպիկ թժշկներ»
չե՞ն նկատուիր , կարող՝ նախ հիւանդ ,
ապա անոր վրայ բուժելի , վիրահատելի
ակտ մո ճառելու :

ԱՐՓԻ ԹՈԹՈՑԵԱՆ

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ՄԸ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

ԶԱՐԵՆՑԵԱՆ ՀԱՐԻԿԻՐԱՄԵԱԿԻ ՅԱՐԳԵԼԻ ԲԱՑԱՌՈՒԹԻՒԽՆ ՄԵ

Զարենցի ծննդեան հարիւրամեակը նը
շումներու ալիք մը ստեղծեց Հայաստանէն
Սփիւռք։ Զեանարկներ իրարու կը յաջոր-
դեն զրեթէ ամէն տեղ ու մամուլր կը
րերէ արձագանդներ։ Անոնց թիւէն, տա-
րողութենէն, հրաւիրեալներէն, բարմա-
զանութենէն դասելով, մեծ է ընծայուած
յարգանքը, եթէ մէկդի դրուի միջուկի
հարց մը։ Այնքան որ մարդ յածախ կը
տարուի խորհենու որ Զարենցի անունով
կազմակերպուած հաւաքրթներուն, կա-
տարուած հրատարակութիւններուն մղիչ
ուժը եղերաբախտ բանաստեղծին մեծա-
բումը չէ միայն։

Այս ապաւորութիւնը մոռցնող հաւա-
նաբար քիչ ձեռնարկներէն էր Փարփղի
Ս. Մեսրոպ կեդրոնի Նոյեմբեր 25-ի ե-
րեկոյթը որուն որպէս զասախօս հրա-
ւիրուած էր Գրիգոր Պլատեան։ Կեդրոնի
պատասխանատու Տիկին Ֆ. Գոյում-
ճեանի ողջոյնի խօսքէն ետք ան շարջ
մէկ ժամուան ելոյթով մը չարենցեան իր
ընթերցումներուն հիման վրայ ներկա-
յացուց բանաստեղծը։ Ան ի. դարու հայ
զրականութեան քիչերէն մէկն էր որ բա-
նաստեղծական լեզուին փորձարկումը

վարութեամբ պուլկաբ բանակի սպայ՝
Գարեգին Նժղեհի ու Անդրանիկ Օզան-
եանի, վեր հանելով վաշտի սխրագործու-
թիւնները ռազմաճակատի վրայ և դե-
րակատարութիւնը Եավէր փաշայի ու ա-
նոր բանակի անձնատուութեան վրայ։
Տարօ. Գեղառ Առթինեան՝ (Փոմակւ) սե-

ծոք. Դէսրդ Օթլինեան (Փլովտըլ) գուկուցում մը պատրաստած էր պուլկարահայ բժիշկներու մասին և անոնց կատարած գերին առարեիր քաղաքներու մէջ : Ատիկա՝ մաս մըն էր անոր մենագրութեան՝ Պուլկարիոյ մէջ աշխատած ու աշխատող հայ բժիշկներու, ատամնաբոյժերու ու գեղադորձներու մասին :

Նախատեսուած էր ներկայացնել «Հայ-
կական երաժշտութիւնը Պուլքարիոյ մէջ»
զեկուցումը փրոք. տոքթոր Սթ. Խաղա-
ռովի կողմէ, սակայն անոր բանաւոր բա-
ցակայութեան պատճառով հանդէս եկաւ
Պը. Կարօ Պալթաեան: Ազ հիմնական թէ-
մայէն շեղելով միայն իր հօր մասին ու-
րիշներու կարծիքները մատնանշելով

պատճառ եղաւ ներկաներու բողոքին եւ
անոր արտայայտութեան ընդհատումին։
Պուլկար գրող Նիքոլա Իննով՝ արտա-
յայտութեանց բաժնին մէջ ջանաց ընդ-
դել Հայերու ներկայութիւնը եւ նպաս-
տը Պուլկարիոյ հանրային, մշակութա-
յին, տնտեսական ու գիտական կենսքին
մէջ ջերմ խօսքերով ու համոզումով։
Խօսք առին Միհրան Պօղոսեան, միրով.
Կարօ Մումեան, տոքթոր Հոկիսոմէ
Փաշաճեան եւ այլն։ Զեկուցումներու մէկ
քանիին չուրջ արտայայտուեցաւ Յակոբ
Կիլիկան, որոց յաւելումներ մացնելով

անոնց մէջ եւ ճշգումները :
Եղբայիւղակիչ խօսքերու ժամանակ փրո-
ֆէսէօր Սարդլա Սարդիսկան նշեց որ այս
զիտածողովը իր նշանակութիւնը ունի եւ
ճամրայ կը բանայ յետապայի նոր
ուսումնասիրութիւններու՝ առընչուած
պուլկար եւ հայ կապերուն՝ տարրեր
ընապաւառներու մէջ : Կը նախատեսուի
Փինանսական հայթայթման պարագային
զեկուցումները ամփոփել հատորեակի մը
մէջ :

Գիտական ժողովի բացման ներկայ է ին
Սոֆիայի պետական համալսարանի պէք-
թէօր ակադեմիկոս Իվան Լալով, Համա-
նախագահներ Համազգային կոմիտէի,
Տիկին Ինձովա և Համազգային Ամթէլ
Պուլկարիա» ընկերակցութեան նախագահ
Պր. Փեթը Քոնսուլտանթինով, Հայկական

կաղմակերպութիւններու սերպայց
ցիչներ, հանրային զորժիչներ :

Վաստաօրէն ապագային ալ գիտական
ժողովներ կաղմակերպելու աշխատանքներ
պիտի տարուին նոր նիւթերով եւ նոր
բովանդակութեամբ :

ՎԱՆԱՏՈՒՐ

બન્ધકાળ 12, 1997
ફોર્મફલ

ՀՐԱՇԵՎԱՆԳԻՒՏ

Օհանեան ընտանիքի բոլոր հարազատ-ները կը ծանուցանեն թէ Շարաթ օր, Դեկտեմբեր 6, ժամը 10:30-ին, Փարիզի Մ. Յովհաննէս - Մկրտչ Մայր Տաճա-րին մէջ Հայութապետան պաշտօն պի-տի մասուցուի իրենց ծննդաց եւ մէծ - ծննդաց՝

ԱղեքՍԱԱՆԴՐ ՕՀԱՆԵԱՆԻ,
ՄԱՐԻԷԼԹ ՕՀԱՆԵԱՆԻ,
«ՈՐՔԵՐՈՒ ՀԱՅՐ» ՆԵՐՍԻՈ ՕՀԱՆԵԱՆԻ,
ՖԻԼՈՄԵՆ ՕՀԱՆԵԱՆԻ և
Փոքրիկն ՔԱՅԹԻԱ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆԻ յի-
շատակին:
Կը հրաւիրուին բոլոր ծանօթները իրենց
աղօթակից դիմուու:

LE... MARSEILLE... MARSEILLE... MA

UGAB — MARSEILLE

Bouffée d'oxygène

Bonne nouvelle !!

Pour la première fois, l'UGAB organise une semaine de vacances à la neige du 21 au 28 Février, au Centre «LES ABEILLES» lieu dit la Villette, 05260 Chaillool, pour les jeunes de 10 à 16 ans.

Le prix est de 1800 Frs de Marseille à Marseille et comprend :

- ◆ l'hébergement en pension complète
- ◆ les forfaits remontées mécaniques + assurance
- ◆ la location du matériel
- ◆ les cours de ski
- ◆ les activités.

INSCRIPTIONS :

327, Boulevard Michelet —
13009 Marseille

— Tél. : 04. 91. 22. 10. 45 —

LE... MARSEILLE... MARSEILLE... MA

(Կար. Ա. Էղի)

Կուտած գիւղացիներու թիւը 56 կը նկատ-էր: Հասի լապէտի մէջ, Սայտայի մօտ, 29 գիւղացիներ մողթուած էին նոյեմ-թիւը 29-էն 30-ի լրանալիք պէտք:

ՔԲԻՍԹՈՓ ԽԱՌԱԾՈՒԻՔԵԱՆ ճերակալ-ցաւ Դեկտեմբեր 2-ին, Երեքարթի վաղ տուածեան իր մօրը ընակարանը ուր ա-պատանած էր չորս օրէ: Կը թուի որ մայրը համուած է որ յանձնուի, Հայրն ալ կոչէրը կրկնած էր նոյն ուղղութեամբ: Բայս առաջին տեղեկութեանց, Քրիստոֆ Խաչատրեան խոստվանած կ'ըլլայ նաև որ փոքրիկն Սինթիայէն զատ, Երկու օր առաջ ալ ինք էր որ դանակու վիրա-ուրած էր ուրիշ աղջիկ մը, Արքաշոնի առաջար բայց աղջիկը յաջողած էր փա-խուստ տալ եւ հիւանդանոց փոխ-դրուած էր:

ՔԲԱՆԱՍ, իր կարգին, արտաքսեց նախ-էին Զայիրի (Գոնկոյի ժողովրդավար նոր Հանրապետութիւն) Փարիզի ղետպահան-առան առաջին խորհրդականը: Քանի մը օր տոաց, Քինչասայի Քրանսական գեղար-աստան թիւ 2-ը, էրիք Լիսէն արտաք-սուած էր Զայիրէն:

ՍԹԵՖԱՆ, ԿՐԱՓԵԼԼԻ ճաղի անփոխարի-ների ջութակահարը մեռաւ 89 տարեկա-նին, Տարիներ աշխատած է կիթառի վար-պետ՝ Ճանկո Ռենարի հետ: Նուպա-հանդէս մըն ալ տուած է ենուի Մենու-հին հետ:

ԶԻՒՆԻՐ, անակնկալորէն տեղաց Փարիզ և փարիզան շրջանը Դեկտեմբեր 1-էն 2 լուսնալիք զիշերը, ապա՝ անձեւու պատ-ճառ եղաւ որ գետիներու դիւրասա-դանաւն եւ արկածներ պատահին: Դեկ-տեմբեր 2-ին քանի մը ժամ փակուած էր Օրլիի օդակայանը եւ թռիքները էջք կը կատարէն կամ կը մեկնէին այլ օդակա-յաններէ:

Imprimé sur les Presse
du Journal «HARATCH»
88, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

Campagne de Parrainage

TAMAR, 13 ANS, ORPHELINE

Comme Tamar, en Arménie, des milliers d'orphelins vivent dans des conditions précaires, au sein de familles mutilées.

Il est important de leur redonner confiance et d'assurer leur avenir.

PARRAINEZ UN ENFANT

Grâce à Vous,
et pour 120 dollars (750 F.) par an

IL N'IRA PAS A L'ORPHELINAT

OUI, je souhaite parrainer ...
orphelin(s) d'Arménie.

La Croix Bleue des Arméniens de France me fera parvenir le ou les dossiers dans les plus brefs délais.

M Mme Mlle

Prénom

Téléphone

No Rue

Code Postal Localité

Retournez ce coupon à:

LA CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE
17, rue Bleue, 75009 PARIS

Grande Foire aux Livres Anciens et Neufs

Samedi 6 Décembre de 10h à 20h
Centre Culturel UCFAF-JAF
6, Cité du Wauxhall — 75010 PARIS
(Métro République)

A partir de 15h :

Dédicace des livres par leurs auteurs.

Dimanche 13 Décembre à 13 heures :

BANQUET DE L'UCFAF

O—O—O—O—O

Des centaines de livres à votre disposition
Pensez à vos cadeaux
pour les fêtes de Noël et du Jour de l'An.

UGAB — UGAB — UGAB —

VENTE de NOËL

*** * ***

SOIREE INAUGURALE

le Vendredi 5 Décembre à 18 heures

La vente continuera
le Samedi 6 Décembre de 10h à 19h

AU PROFIT
DES ACTIONS SOCIALES
DE L'UGAB

Stands divers

- Objets d'Arménie • Tableaux de peintres d'Arménie
- Antiquités-Brocante
- Faïences, poteries
- Cassettes et C.D. Arméniens
- Marché Provençal
- Stand «le Noël des Enfants»
- Plats à emporter • Pâtisseries arménienes • Confiseries

UNION GENERALE ARMENIENNE

DE BIENFAISANCE

327, Bd Michelet — 13009 MARSEILLE

— Tél. : 04 91 22 10 45 —

UGAB — UGAB — UGAB —

ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՄԱՐՍԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Հ Ր Ա Ի Ե Ր Ա Ն Դ Ա Մ Ա Կ Ա Ն Ը Ն Դ Ա Ն Ո Ւ Ր Ի Ր Ժ Ո Վ Ո Վ Ո Վ

Սրբոց թարգմանչաց Մայր Եկեղեցւոյ կրօնական Բնկերակցութեան Վարչական Խորհուրդը, Համաձայն իր կանոնագրի ուրամագրութիւններուն՝ ներկայով Ձեզ կը հրաւիրէ անդամական Ընդհանուր Ժողովի, որ տեղի պահու ունենայ:

Կիրակի, Դեկտեմբեր 7, ժամը 15-ին Մայր Եկեղեցւոյ Մայր Կեղականի Արքանի Ա. Զրաքան արածին մէջ, Հետեւեալ օրակարգով:

1. — Բացման աղօթք. Մրագան Տ. Ճե-րէձեան:

2. — Բացման խօսք. Ատենապետ՝ Դ. ՊԱՆՏԻԿԵԱՆ:

3. — Ըստութիւն ընդհանուր Ժողովի դիւնանի:

4. — Վարչական խորհուրդի բարոյական գործունէութեան գեկուցում:

5. — Վարչական խորհուրդի նիւթական հաշուեանութիւն:

— Միաբերու վոխանակումներ, առա-ջարկներ եւ հաշուեակալ:

6. — Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող առաջարկութիւններու ուսումնասիրութիւն եւ վա-ւերացում:

— Միաբերու վոխանակումներ եւ քր-էպական խօսք. Հոգեւոր Հովհան, Մր-արագան:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ ապագայ գործու-նութեան հետ կապ ունեցող վաստակական մասնակիութիւններու վաւերացում:

— Ի գիտութիւն բոլոր անդամներուն կը տեղիկացնեն քէ:

— Մայր Եկեղեցւոյ

ՀՐԱՎՐՏԻՔ

ՍԱՐԳԻՍ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

20-րդ դարը կը վերջանայ եւ անոր հետ կ'անհետանան վերջին վկանելը չայց ժամանակակից պատմութեան հաւառո ան-նկարագրելի ողբերգութեան։ Այդ վեր-ջին վկաներէն մէջ՝ Սարգիս Ասատուր-եան կնքեց իր ժամկանացուն նոյները 1-ին, Գանն և լա Պոքա քաղաքին մէջ, ուր եւ թաղուցաւ։

Սարգիս Ասատուրեան ծնած էր Պիթիս (Բաղէշ), 1904-ին։

Կը պատմէր թէ 1915 Յունիս ամսուն սկսաւ Պիթիսի եղենուր։ Զերբարկուեցան ու բանարկուեցան երեւելիները։ Ապա, զվարակապ տարուեցան քաղաքէն դուրս եւ յանձնուեցան թուրք խուժանին, որ կաղուցաւ, մերկացուց եւ մորթուեց զանոնք տապարուի ու կացինով։ Յետոյ, սկսաւ Բաղէջ չարգը։ Խուժանը ստի-կանութան առաջնորդութեամբ յարձա-կեցաւ չայ տուներու բնակիչներուն վրայ, յատկապէն կինքը եւ երախնուր։ Սարգիս Ասատուրեան հարկու տասնմէկ տարեկան տունը լքեց եւ իրեններուն հետ քուտեցաւ քաղաքին հարաւային ծալրը գտնուող Ա-րամբ երգութիւնուր իրավունք ու կոմիտան, Հարո Ստեփանեանէն, Կարո Ջաբարեանէն, Ա. Տիգրանեանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

ԱՆՈՅԾ ՂԱԶԱՐԵԱՆԻ ԵՐԱՎԱՀԱՆԴԱԾԱՆ

Կէնտէլի Առաջին լուսերական եկե-ղեցոյ մէջ, Հակոբերէր 17-ին, տեղի ունեցած է Անոյ Հավարեանի երգա-հանէսը, կազմակերպութեամբ թէքէնան Մակութային Միութեան։ Տատիանա Զամանականի գաղաքական երգական երգութիւնուր իրավունք է կոմիտան, Հարո Ստեփանեանէն, Կարո Ջաբարեանէն, Ա. Տիգրանեանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան երգական արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավարեան քանակի ինկերակութեամբ ալ մեկնարանած է կոմիտան, Հ. Պէտրեանի երգերը։

«ՍԻՐԱՅ ՓԻՆԱՐ»

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Կէնտէլի «Անոյ» ճաշարանին մէջ, նոյեմբեր 6-ին, տեղի ունեցած է գեղար-ուեստական երեկոյթ մը՝ «Սիրոյ քնար» անոնին տակ։ Յայտագրին մասնակցած էն օփերայի երգին Սրբաշէս Հայրեան եւ երգունչի արտասանող Անահիտ Իշխանեան։ Երկու ժամուան ընթացքին Արտաշէս Հայրեան արտասանած է քերթուածներ Ա. Խաչան Թէքէնանէն, Վ. Տէրեւանէն, Հ. Պէտրեանէն, Ալ. Սպենդիարեանէն, Ռ. Մելիքեանէն։ Անոյ Դավ

ՈՒՐԱՅԻ
ԴԵԿԵMBER 5
VENDREDI
5 DECEMBRE
1997

LE NUMERO : 6,00 F.

ՀԱՐԱՃ

ՕՐԱԿԱՐԱ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱԽԱՐՉ ՄԻՍԱՔԻԱՆ (1884-1957)

73^{րդ} ՏԱՐԻ - Թիկ 19.261

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՎՐԵՐԸ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊՈՂՈՒԱՅՑ Յունաց պատրիարքարանին պարտէզը սումբ մը նետուած է Դեկտեմբեր 2-ի գիշերը. պայթումը նիւթական վնասէ զատ պատճառ և լած է պատրիարքարանին անձնակամթէն մէկ հոգիի վերարուելուն. Ոստիկանական քննութեան ետք բազմաթիւ կասկածելի անձեր չկողութեան տակ առնուած են:

«ԹՈՒՐԻՔԻ ԱՅԼԵՒՄ ԶԻ ՀԵՏԱՔԲԻՐ-ՔՐՈՒԻՆԻՐ Եւրոպական համաժողովին իր մասնակցութեամբ» կ'ըսէ կ'եւսանապուրկի վարչապետը (իր երկիրն է որ կ'ապահովէ ներուպական Միութեան հերթական ափառականութիւնը), աւելցնելով՝ «Փէտք է ուրիշ բան հնարենք»: Այս յախարարութիւնը ըրած է պելիական «ԱՅ Սուրա» թերթին, ըսելով նաեւ թէ ուրիշ առաջարկ մը ունի զոր պիտի ներկայացնէ իր ընկերակիցներուն, Միւս կողմէ, եւրոպական հարցերու նախարարը՝ Փ. Մոսքվիչի, Ազգային ժողովին մէջ, յայտարած է որ պէտք չէ ոչ ըսել թուրքիոյ, ներկայ կացութեան մէջ: Պատասխանելով ժիրքը աշխատէնի և Արտաքին յանձնութիւնի նախագահաց ձէք Լանկի ըսած է: Կրնա՞նք, այս պատճառով որ այդ երկիրը անէ տեսակի գժուարութիւն ունի, մասնաւուր մարդկային իրաւանց մարդին մէջ, զայն մղել կացութեան մը, ուր բացարձակապէս ամերիկան լուծի տակ կ'ինայ առանց հեռանալու իսլամական պատճառին:

Մ. ԵՐԱՄՄԱՅ, Թուրքիոյ վարչապետը

սպանաց հրաժարի, իրեւ հետեւանք

բողոք բանաձեւ մը ներկայացներու Ազ-

գային ժողովին որոշումին կառավարու-

թեան մէկ նախարարին դէմ: Բնդգիւ-

մութիւնը կաշառակերութեամբ կ'ամ-

բաստանէ այդ նախարարը:

Ֆ. ԵՐԱՄՄԱՅ, Թուրքիոյ վարչապետը

սպանաց հրաժարի, իրեւ հետեւանք

բողոք բանաձեւ մը ներկայացներու Ազ-

գային ժողովին որոշումին կառավարու-

թեան մէկ նախարարին դէմ: Բնդգիւ-

մութիւնը կաշառակերութեամբ կ'ամ-

բաստանէ այդ նախարարը:

ԺԱ. ՇԻՐԱՅՔ հանդիպում մը ունեցած

է ին - Փէ - ին - ի վերընտրուած թէ

պարտուած երեսիսաներուն հետ, Դեկ-

տեմբեր 3-ին, ճաշարանի մը մէջ: Շուրջն

ունենալով ֆ. Սեկէն, Փ. Լ. Տըպիէ,

իտ. Պալատիւր, նախարարէ ապահովու-

թիւն տուած է անոնց որ շատ լաւ աշ-

խատանք կը տանին եւ օր մը, այդ աշ-

խատանքը պիտի տեսնուի: Բայ իրեն,

մէծամասնութիւնը նպաստառոր դիրքի

մէջ է յայօր, բայց շատ մէծ դժուարու-

թիւներու պիտի բախի:

ՀԱ. ՇԻՐԱՅՔ հանդիպում մը ունեցած

է ին - Փէ - ին - ի վերընտրուած թէ

պարտուած երեսիսաներուն հետ, Դեկ-

տեմբեր 5-ին Փարիզի մէջ, ինուն հանէ նոր

100 Փարանցուներու, որու մէկ երեսը կը

ներկայացնէ Սեպանը: Նկարիչն թոռան

զաւակը որոշ հետանուք մը կը տեսնէ այս

կարգարութեան մէջ, զայն Սեպանի

հայրը գրամատէր էր եւ շատ յուսախար

եղած էր որ տղան արտեստի կը նուիր-

ւի եւ իր գործը չի շարունակէր: Հար-

ցում որոված է Ֆրանսայի դրամատան

տոնութիւնին թէ ինուն բանի կը ծառայէ նոր

դրամ տղիւ, երբ էօրոն 2002-ին սկսեալ

զայն պիտի փոխարինէ: Պատասխանը

այն եղած է որ որեւէ թուղթէ դրամ 15

մասուան կեանք ունի միայն, ապա մա-

շած է եւ Դրամատունը կը փացնէ:

ԳՈՐԾԱՋՈՎ խորհրդանիշը պիտի դառ-

նայ փիտայի մակնիշի մը: Արդարեւ, ան

որ չամարտի վախճանը կը մարմնաւո-

րէր եւ Պերսութիւնի արշալոյսը, ծա-

նուցումի կը ծառայէ այիւս: Բնդունած

է երեւալ հեռատեսիլ ծանուցումի մը

մէջ որ կը ջատագովէ Հիւթ փիտաները:

ՀԱ. ՇԻՐԱՅՔ հանդիպում պիտի յատկաց-

ի 26 նոր բանակարաններու շնութեան

Հրեաներու համար: Այս հողը կը գտնուի

դրէր դիրքութիւնը ժամանակայի հիւսիսը

ուր է Պաղեստինիցներու ամէնին մէծ

դարձակայանը 60 հազար բանկիչներով:

ՀԱ. ՇԻՐԱՅՔ հանդիպում պատճառաւշտ շարժումը

ամառավագայութեամբ շարժուած է այս

ԵՐԵԿՈՅԹ

ԳՈՀԱՐԻԿ ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆԻ

ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Կիրակի, նոյեմբեր 30-ին, Փարիզի Հ. Բ. Ռ. Մ.-ի Ալեք Մանուկեան Մշակութային կեդրոնի սրահը ծայրէ ծայր լցուն էր, չափեր ոտքի ալ մասցին, Գոհարիկ Ղազարոսեանի նուիրուած երեկոթին առթիւ:

Ժամը 17:15-ին, Շահան Արծրունի բայցում կատարեց ձեռնարկին, նախ համեմատ կերպով անդադանալով յօրինող, դաշնակահար Գոհարիկ Ղազարոսեանի (1907, Պոլիս, 1967 Փարիզ), գործին եւ վաստակին: Ան մատնանշեց որ, իր երաժշտական ուսումը կատարելագործած ըլլալով Փարիզի Երաժշտանոցը, անուանի վարպետներու շունչին տակ, կրցած էր իր յօրինուածներուն մէջ, միախառնել:

40 Ժողովականները քուէարկեցին: 39 թիւ եւ մէկ ձեռնապահ: Որով, Միլանո քաղաքի խորհուրդն ալ պաշտօնապէս կ'ընդունէր հայկական ցեղասպանութեան պատմական վաւերականութիւնը: Յանձնի առնուկի նաեւ նման օրակարգ մը ներկայացնելու գործը իսաւական քաղաքական խորհուրդներու համաձողովին եւ ցեղասպանութեան ձանաշման յանձնարարական մը յզել կեդրուական կառավարութեան:

Վ. Բ.

(*) Վարուժանի բահաստեղութիւններու այս գիրքը՝ «Հացին Երգը», որ իր 140 էջերուն ձախ կողմը կը պարունակէ հայերէն բնագիրը եւ աջ երեսին վրայ իւղալիքն քարգմանութիւնը, շատ յաջող մենարկ մը եղաւ եւ անյուսակի կերպով մեծ լենդունելութիւնը: Անձն կ'առնուկի նաեւ նման օրակարգ մը ներկայացնելու գործը իսաւական քաղաքական գործը մը գործեր ալ նուազեց, մէջ մէջ, բացատրութիւնները տարով:

Այս դաստիարական երաժշտական բաժինն ետք, տեղի ունեցաւ զուտ գեղաստական յայտագիր մը:

Հայկ Դավթեան (ջութակ) եւ Արթիւր Ահարոնեան (դաշնակ) նուազեցին Մոթօ Գագիշիզոն, նորա Արմանի կարդաց Հայկանոյշ Մարքէն եւ Զահարտէն մէկ կական գործ նուիրուած Գոհարիկ Ղազարոսեանի, ծովեկ Գիւլպիւեան, ընկերակցութեամբ Շահան Արծրունի երգեց Սիրաբարդ Գարմանուկի մէկ երգը եւ բարեգ ժողովրդական երգեր, Արթիւր Ահարոնեան նուազեց սոնաթ մը եւ էֆետ մը, հունկ՝ քառեակ մը (Հայկ Դավթեան, ջութակ, Անտոն Մատալյան, Բ. Ջութակ, Ռուտոլֆ Սիլվյանալիսը, ալիս եւ Անրի Ալեսեան, թաւչութակ) փակեցին երեկոյթը բուաքուոր ազգայութիւնը: Որակաւոր արուեստագէտներու փունջ մը որ գոհացում տուաւ ներկաներուն: Հերասիրութիւն մը յաջորդեց յայտագրին:

Ընդհանուր առմամբ կոկիկ յայտագիր մը որ առիթ եղաւ ոգեկշելու Գոհարիկ Ղազարոսեան: Անոյշ ժամփառ, ջերմ խառնուածքով սիրելի անձ մը, որ իր աչքերը փակեց երեսուն տարի առաջ, զոհ անողոք հիւանդութեան մը եւ որ տասնամեսկներէ իվլիք մոռոցուած կը թուէր, ինչպէս փարփեան բեմերու փայլ ապահովածքներէ: Կիրակի օրուան բաղմութիւնը փաստը տուաւ որ անոնք չեն մոռցուած բոլորովին, կը բաւէ առիթներ ստեղծել ոգեկոչելու համար իրենց յիշատակը:

Ա. Մ.

մտու, Արգար ոտքի վրայ կեցած էր: Համամեցէ՞ք, Պօղոս էֆէնտի, ըստ վաճառականին:

Այս վերջինը ուշագիր զննեց երիտասարգը, յետոյ վարանոս շեշտով մը ըստու:

— Ներեցէ՞ք, ձեզ չեմ ճամշնար...+

— Պարոն Արգարն եմ, պատասխանեց երիտասարը:

— Այսինքն...

— Նամակին մէջ յիշուած անձը:

— Նամակը զի՞ գործ էիք հիքը:

— Ոչ, բայց այս ինդիքը կարեւորութիւն չունի, փութաց պատասխանելու երիտասարը, աւելի կարեւորը նայինք եւ մասնանդ ժամանակ չկորոնցնենք:

— Ի՞նչ լսել կ'ուզէք, հարցուց Պօղոս էֆէնտի:

— Ձեր ամբինը այս ժամոււ հոս է:

— Հո՞ս է մի, զոչէց Պօղոս էֆէնտի բարկութիւնէն դողացող բարձր ձայնով մը:

— Կ'աղաքէմ մի պոռաք, կրնան ձեր ձայնը լսել...

— Ո՞վ պիտի լսէ, հարցուց Պօղոս էֆէնտի:

— Եմ պիտի լսէ յարցուց Պօղոս էֆէնտի ձայնը քիչ մէջ յացնելով:

— Նախ Տիկին Շաղիկ եւ յետոյ միւսը...

— Այսինքն ... իր բարեկամը ձերը...

— Ո՞ր են, լսէ տեսնեմ, չուտուու...

— Կ'աղաքէմ հանդարտեցէք, ըստ երիտասարդը, ասան ծանր պարագաներու մէջ անդամաց կորսնելուն չէ:

— Բայց զիսի՞ որ ի՞նչ սարսափելի բան մը է բասածդ:

— Այս կամ սանդունութիւնը է անդամաց կորսնելուն չէ:

— Այս կամ սանդունութիւնը է անդամաց կորսնելո

**Campagne
de
Parrainage**

ԱՐԲԵՐՈՒ
ԽԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԾԱԿ

ԹԱՄԱՅԻ
13 տարեկան, որը

ՈՐՊԵՏԱՐ ԹԱՄԱՅԻ, ԱՐԵՒԻԿ, ՏԻԳՐԱՆ
ՄԱՐԱՆ, ՏԱԹԵՒԻԿ, ՄԱՐԻԱՄ
ԵՒ ԻՐԵՆՑ ՊԵՍ ՀԱԶԱՐԱՒՄՈՐՆԵՐ

- Բնական տաքուկ օճախին մէջ մնան
- Չմրան պաշար ունենան
- Իրենց մօրը կամ հարազատներուն չերմ գուրգուրանք վայելեն
- Եւ մասնանդ, անտէր ու անտար՝

ՈՐԲԱՆՈՑ ՉԻՑՆԱՆ

Տարեկան 120 տողարով (750 ֆ. Ֆր.) կրեաք որի մը խնամակալութիւնը ստանձնել մինչեւ իր չափահան տարիքը:

Ստորագրեցէք կցուած կտրօնը եւ ֆրանսահայ կապոյտ Խաչը անմիջապէս ձեր որբին բդրածրար կ'ուգարկէ ձեզի:

Ա.Յ. կը ստանձնեմ խնամակալութիւնը Արցախի կամ Հայաստանի 1, 2, 3, 4 որբի(երու)

Անուն՝

Մականուն՝

Հեռանային՝

Հասցեն՝

Նո. Rue

Code Postal Localité

Ստորագրութիւն՝

Այս կտրօնը վերադառնուցէք հետեւեալ հասցեին. —

LA CROIX BLEUE DES ARMENIENS
DE FRANCE

17, rue Bleue — 75009 PARIS.

**

Շարաթ, Դեկտեմբեր 6-ի Ա.Յ. էֆ-
էլլ-ի Քարք սիւր Թապալ յալտագրին ըն-
թացքին կը սփոռուի Ամենայն Հայոց Կա-
թողիկոս՝ Գարեգին Ա. ի խոսքը:

OUI, je souhaite parrainer ...
orphelin(s) d'Arménie.

La Croix Bleue des Arméniens de France
me fera parvenir le ou les dossiers
dans les plus brefs délais.

M Mme Mlle

Prénom

Téléphone

No Rue

Code Postal Localité

Retournez ce coupon à:

LA CROIX BLEUE DES ARMENIENS
DE FRANCE

17, rue Bleue, 75009 PARIS

ՑՈՒՑԱՑՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՑ ԽԱՉԻ ԱՆԻՔՈՒ ԱԿՆՈՒՆԻ ԺԱՍՆՈ-
ՃԻՎՈՒՆ ԺՈՂՈՎՐ, ԵՐԿՈՉԱՐԹԻ, ԴԵԿԱՆ-
ՔԵՐ 8, ԺԱՄ 20.45-ին

Centre Administratif d'Asnières:

**

ԿԱՊՈՅՑ ԽԱՉԻ ՓԱՐԻԳԻ ԺԱՍՆՈՒՆԻ ԺՈՂՈՎՐ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՐ, Շարաթ օր, ԴԵԿ-
ԱՆՔԵՐ 6-ին, ԺԱՄ 16-ին, ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎՐ: Կը խնդրուի ներկայ ԱԱ:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

Պ. Զաւէն Պասմաճեան,
Տէր եւ Տիկին Արմէն թաշճեան եւ աղ-
ջիկները,
ինչպէս նաև ընտանեկան բոլոր պա-
րագաները
խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց քրոջ
եւ կնքամո՞ւ:

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՑՈՎՀ. ՀԱԲԵԼԵԱՆԻ
(Միենալ Մարիամ Պասմաճեան)
արկածալի մահը որ պատահեցաւ երեք-
շարթի, Դեկտեմբեր 2-ին, Տէսինի մէջ:
Ցուղարկաւորութիւնը կը կատարուի
Շարաթ, Դեկտեմբեր 6, Ժամ 8.45-ին
տեղումն Հայ Աւետարանական Եկեղեցին,
ՈՒՐ Ավիտու:

Մահացի չստացողներէն կը խնդրուի
ներկայ իբրև այդ նկատել:

«80ÈME ANNIVERSAIRE DE HOMENETMEN»

HOMENETMEN — FRANCE organise un

DINER DANSANT

animé par

l'Orchestre «Dark Eyes» (de Los Angeles)
et Grisha avec son Orchestre

Samedi 17 Janvier à partir de 20 heures 30

Hôtel Sofitel «Forum Rive Gauche»
17 bis, Boulevard Saint-Jacques — 75014 PARIS

Réservation : 01. 44. 05. 17. 77 heures de bureau
01. 43. 78. 57. 67 le soir
01. 42. 54. 54. 25 le soir.

AZNAVOUR

pour

L'ARMÉNIE

76-78, AVENUE DES CHAMPS-ELYSEES, 75008 PARIS

TEL. : 01. 49. 53. 03. 27

FAX : 01. 49. 53. 03. 28

Chers Amis,

Offrir un avenir à l'Arménie, c'est donner à ses enfants les moyens d'une meilleure éducation.

Le dimanche 4 janvier prochain, je donnerai un concert exceptionnel «NOEL POUR LES ENFANTS D'ARMENIE», dont l'intégralité des recettes sera consacrée à la réhabilitation d'une centaine d'écoles et d'orphelinats d'Arménie.

Pour atteindre cet objectif ambitieux de 36 millions de francs, nous serons aidés par la Banque Mondiale et le Fonds Social Arménien qui se sont engagés, chacun, à verser un montant égal à notre collecte qui devra donc atteindre 12 millions de francs.

Les travaux feront l'objet d'un contrôle technique et financier d'auditeurs internationaux indépendants.

Assister au spectacle, verser un don ou devenir parrain, sous l'une au moins de ces trois formes, votre participation est indispensable.

Si le montant de votre don s'élève à 5.000 fr. ou plus, vous deviendrez Parrain et la partie réhabilitée portera votre nom. La réhabilitation d'une classe coûte 5.000 fr. et il est possible d'en rénover une ou plusieurs; celle d'un gymnase 50.000 fr; d'un étage entier 80.000 fr. L'école entière de mille élèves, 400.000 fr.

Le concert sera placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholico de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

A l'issue du spectacle, un dîner réunira Sa Sainteté, le Président de la République, les Parrains*, leur épouse et moi-même.

Le 4 janvier prochain, au Palais des Congrès de Paris à 16 heures, je souhaite pouvoir être fier de mes frères de France et chanter devant une salle comble.

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

*je compte sur Vous Tous
et Vous Attends*

Charles AZNAVOUR

(*) Pour l'organisation matérielle de ce dîner, nous vous remercions de bien vouloir nous faire parvenir votre don avant le 20 décembre 1997.

Locations: Palais des Congrès, Virgin Megastore, Fnac, Minitel 3615 Palais, Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

COMPTES BANCAIRES SDBO PARIS FRIEDLAND No 0403698001 L -
CRÉDIT LYONNAIS CHAMPS-ELYSEES PARIS 8e No 446 236 H 49 - C.C.P. 205 D PARIS

Association à but non lucratif régie par la loi du 1er juillet 1901 et le décret au 16 août 1901

L'ASSOCIATION SAINTE-CROIX DE PARIS

organise au profit de ses œuvres un

dîner dansant

animé par l'Orchestre SPITAK

le Samedi 13 Décembre à partir de 20h

au Restaurant «Tamaris»

Au Boulevard de la Gare (près du RER)

à BOISSY-SAINT-LEGER (Val-de-Marne)

RER A2, Boissy-Saint-Léger

En voiture, suivre la N 19, qui croise le Bld de la Gare.

Pour informations et réservations, téléphonez

au : 01. 44. 59. 23. 50

(Merci de laisser un message en cas d'absence)

Participation aux frais : 200 F.

ԳԻՐՔԵՐՈՒՄ ՄՏԵՐՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷԶ

«ԹՈՊԵՐ ՀԱՏՏԵՇԵԱՆ - ՆԵՐԱԾԻՄԲՀԻ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏՈՎԵՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ»

(Հեղինակ՝ ՍՈՒՐԵՆ ԴԱՆԻԵԼ ԵԱՆ)

ԻՄՊԱՆՊՈՒԽ - 1996

Հայ մամուլին մօտէն հետեւղներ նը-
կաստած են հաւանաբար, թէ վերջին քս-
նի մը տարիներուն աննախընթաց ու տ-
նօրինակ հետաքրքրութիւն մը արթնցած
ըլլալ կը թուի ժամանակակից պոլսահայ
գրականութեան նկատմամբ : Հայաստան
թէ Սփիռք, հաւասար չափով, սեւե-
ռումի կ'ենթարկեն վերջին 40-ամեակին
Վոսփորի ափունքին ծաղկած ու առ այ-
սօր իր խանդը առկայծ պահող գրական
բազմանդամ «Ընկառու»ի մը ստեղծագոր-
ծական արգասիքը, մերթ յօդուածաշար-
քեր նուիրելով անոնց, վերլուծելով այն-
տեղ մշակուած գրականութիւնը, մերթ
առանձին հատորով վերահաստատելով ա-
նոնց տեղը սփիռքահայ գրական անլաս-
տանին մէջ (յիշել Սեպա Ծաղիկեան -
Տէմիրճեանի նորատիպ մատեանը - 1994),
մամուլի բացառիկ թիւերով ողջունելով
անոնց վաստակը (Պէյրութի «Ծիրակ»ը
ի մօտոյ լոյս կ'ընծայէ նման թիւ մը), եւ
տակաւին գրական մրցանակներ չնորհէ-
լով, տարբեր գաղութներու մէջ յորելե-
նական ձեռնարկներ կազմակերպելով կամ
պատուելով հոն այցելող պոլսահայ գրչի
մշակները :

Հետաքրքրութիւններու աճող ու գնա-
հատելի այս թափը արդար հատուցում
մը կը նկատուի անքարենպաստ պայման-
ներու մէջ արեւմտահայ գրականութեան
մայր ուղին հարթեալ պահող բուռ մը
գրագէտներու խիզախ ճիզերուն նկատ-
մամբ :

Հիմա, բոլորին աչքերը յառած են կըր-
կին գէպի Պոլիս, արեւմտահայ գրա-
կանութեան երբեմնի մշակութային ոս-
տանը, որ կորսնցուցած ըլլալով հանդերձ
իր ճաճանչող փայլքն ու փառքը, յաջո-
ղապէս ու անլնդպէջ կըցեր է վառ պահել
Կանթեղը Մեսրոպին, թերթ, գիրք ու
մատեան անպակաս է ձգեր իր սեղանէն,
անհամար պատմուածքներ է զըրեր, վե-
պեր է հրատարակեր, ու քերթողական
կալուածին մէջ ալ բարձրադիր ամպիոն-
ներ է զրաւեր: Մնձուրի, Պիտէսեան,
Զահրատ, Խրախունի, Հատտէնեան, Շի-
կահեր, Կոմիկեան, Կոպէլեան, Սարլաս-
լան եւ տաննեակ այլ գրեչներ ճանաչում
զտած սիրելի անուններ են հայ ընթերցո-
ղին:

Փաղանդ մը ահա, որ նոր նոր սկսած
է հետաքրքրութիւն առթել նաեւ Արաքսի
միւս ափին, հայրենի մեր գրագէտներուն
մօտ; Սփիւռքի տարագիր զրականութիւ-
նը անաչառ ակնոցով քննարկելու իր փոր-
ձերուն մէջ, երեւան մասնայատուկ ու-
շագրութիւն սկսած է սեւեռել պոլսահայ
մերօրեայ գրական ածուին վրայ. նոյն-
իսկ «մասնագէտ»ներ ի յայտ եկած են այդ
կարուածին մէջ:

Բնիկ Երեւանցի փրոՓ. Սուրէն Դա-
նիէլեան մէկն է անոնցմէ։ Տարիներէ
ի վեր հայ զրականութիւն կը դասաւան-
դէ Երեւանի «Խ. Արովեան» մանկավար-
ժական Հիմնարկին եւ Ս. Էջմիածնի հո-
գեւոր ճեմարանին մէջ (1)։ Իր գրչին կը
պատկանին «Ամերիկահայ Վիպագիրներ» (1990,
Երեւան) եւ «Սփիլտքահայ Վեպը» (1992,
Անթիլիս) ծաւալուն Երկասի-
րութիւնները, բացառաբար առընչուած՝
արտասահմանի հայ զրականութեան։ Ի-
րեն կը վերաբերի այն հաստատումը, թէ
«վերջին տասը տարիների լնթացքում մի
առանձին սիրով է կապուած պոլսահայ
նորապոյն գրական լնթացքին։ Առաջին
հերթին նա դա բացատրում է Սփիլուքի-
նի հայութիւնը»։

մէջ այդ գրականութեան հզօր շեշտադը-
րութեամբ, նրանով, որ Պոլսոյ ոստանի
յարատեւութիւնը, խոչորագոյն անհա-
տականութիւնների առկայութիւնը այն-
տեղ՝ Հայոց Կեցութեան Խորհուրդն են
պահում ժամանակի մէջ»:

յարհի գեղարուեստական բննութիւն»
խորագրով։

Անմիջապէս դիմել տանք, թէ Հատուէ—
ճեազ համափիւռքեան առումով ալ լայն
ժողովրդականութիւն վայելող ու շատ
կարգացուղ ոսկեգրիչ արձակագիր մըն
է՝ Արամ Հայկազի, Վահրամ Մալիեանի
և Անդրանիկ Ծառուկեանի նման։ Հեղի-
նակն է թատերգութիւններէ, պատմը-
ւածքներէ, խոհագրութիւններէ, վէպէ,
յուշագրութիւններէ եւ տպաւորապաշտ
էջերէ կազմուած բազմաթիւ հատորնե-
րու։ Եւս առաւել, 30 տարիէ ի վեր խրմ-
բագիրն է «Մարմարա» օրաթերթին, ո-
րուն էջերուն մէջ կատարելապէս յաջո-
ղած է գուշակցիլ Վրաբէտի ու լրագրո-
վի իր բնատուր շնորհքները հաւասար-
բակընեալ դաշնքով մը։ Արագ ու առատ
արտադրող գրող մը ըլլալով, որ ամէնօր-
եայ ներկայութիւն մըն է իր իսկ դիեցու-
ցած «Մարմարա»ի «Յուշատեար» սիւնա-
կին մէջ, Ռ. Հատուէճեան դարձած է տե-
սակ մը իրոհրդանիշը պոլսահայ ժամա-
նակակից գրականութեան, «առանց որի

մասնակցութեան՝ Պոլսով դժուար է
պատկերացնել հոգեւոր — մշակութային
որեւէ ձեռնարկ կամ նախաձեռնութիւն»,
ինչպէս կըսէ նորատիպ գրքին հեղինա-
կը:

Առաջին 50 էջերու տարրածքին, կը բը-
նութագրուի Ռ. Հատտէնեանի գիմանկա-
րը՝ կենսագրական տուեալներու ընդմէ-
ջն, համեմուած՝ ենթակային յուշագր-
րական նօթերէն վերցուած հետաքրքրա-
կան ինչ՝ ինչ տուեալներով։
Ծնած 1926-ին, Պոլիս, Հատտէնեան
ըրջանաւարտ կ'ըլլայ Բանկալթըի Միկ-
թարեան վարժարանէն (1944), դասընկեր
ունենալով ապագայ գրողներ Վարդ Շի-
կահերն ու Գեղամ Սեւանը. Այս վերջի-
նը, որ Հայաստան պիտի ներգաղթէր յե-
տարաւին, ուսումնականուէ աեսա ուսնա

Համալսարանին գրական ամպիոնի վիճը՝
սովորաբեան ձիւղը: «Մարմարա» օրա-
թերթը, զեռ այդ օրերէն, կը դառնայ իր
գրական խոկական աւազանը: Տեսակ մը
դպրոց, որուն երդիքին տակ կը թրծուի
ապագայ գրագէտը: 1967-ին, երր կը
հրաւիրուէր ստանձնելու նո՞յն այդ թեր-
թին խմբագրապետութիւնը, տեղ մը կը
գրէր: «Ներկայիս՝ շատեր, նոյնիսկ մը-
տերիմ բարեկամներ, կը խորիին, թէ հայ

նելով «Մարմար» օրաթերթի պատասխանատու տեսօրէնութիւնը։ Ես չեմ ձայնակցիր անոնց եւ կուգեն ոք, ընդհակառակի, այդ նուի իրումիս մեջ տեսնուի հագործից հանդէպ անշահախնդիր եւ անխառար սիրոյ մը ամիերթելի ապացոյցը («Մանաւալ թիւբ»)։

Դանիէլեան դիտել կուտայ, թէ «Մարմարա»ի նոր խմբագիրը «քերթի ուղղը-ւածութիւնը զուգակից իր ըմբռնումնե-րին եւ հաշակին (...) եւ որ տարօրի-նակն է, խմբագրապահ դառնալուց յե-տոյ Ուշատուենանը ապրում է գեղար-ուեստական ամելի արդիւնաւէտ կեան-քով: Գրում է անհամեմատ շատ, գրում է որակով, գրչի հեղինակութիւնն ստի-պում է իրեն սրափ լիմեն քոլոր իրավի-նակներում»:

Ակնարկելով Հատոէձեանի համբաւաւարությունը «Ցուշատետր»երուն, որոնք 1981-ին ի վեր անխստագույն լոյս կը տեսնեն «Մարմարա»ի Ա. Էջով, Դանիէլեան իրաւացիորէն կը չեւստէ թէ ատոնք աղերս չունին չոր ու ցամաք հրապարակագրութեան հետ, այլ «Խոր Փիլիստիվայական», գրական - հասարակական, անտարակլոյն գեղարուեստական դրոշմով, հայեացքով մտրումներ են՝ ապրած ժամանակի, կեանիքի, անհատի եւ միջավայրի, մարդու ներաշխարհի հզօր տրոփի մասին»:

Գրքին երկրորդ բաժնով, հեղինակը կատարել ապահովէս մուտք կը գործէ իր հերոսին «Ներաշխարհ» կն ներս, կատարելու համար «գեղարտեստական գննութիւն» մը: Քննական - տեսական այս փորձը նկատիչունի Հատտէնեանի վաստակին ամբողջութիւնը (որ հատորներու նիւթ կրնայծ առայել Հաւանարար), այլ կը սահմանափակուի լոկ անող պատմուածքներու ժողովածուներուն, միակ վէպին ու թատերական չորս զործերուն բնդէանուր մթնոլորտով:

Այսպէս, դեղերելով Հատտէճեանի «Բառախանություն» (1972) ու «Մարդոց մեծութեան և բառախանություն» (1979) պատմուածքներու ժողովածուներուն շուրջ, Ս. Դանիէլիեան նախ կ'ընդգծէ, թէ այսպէս ինչպէս իր միւս զործերուն պարագային, ասոնց մէջ եւս՝ հեղինակին «գրական կայուն նախասիրութիւնը» հոգեւերլուծութիւնն է, որուն թիրախ են հաւասարապէս մեր լնկերութեան ըրու՛ր դասակարգերը անխտիր : Հատտէճեանը հետեւիր գասական գրականութեան մէջ նկատելի այս ուղեգիծին, որ սեւեռումի տակ կ'առնէ միայն «հզօր լիցքի տէր հերոսների հոգեբանական դաշտը», ինչպէս պատահած էր, օրինակ, Շիրվանդաղէի «Քառոս» վէպին մէջ : Ընդհակառակին, այս հարուստին թէ աղքատին կը նայի միեւնոյն հեռաւորութենէն, անոնց հոգին կը պեղէ նշորակի միեւնոյն հարւածով :

Այս նոյն մերձեցումը առկայ է նաև գը-
րապէտին «Ալաստաղ» վէպին մէջ (1983,
մէրջերս լոյս տեսաւ նաև թրքերէն
մարզանութեամբ), որ կը նկատուի իր
«ստեղծագործական բարձրակէտը», ու
նաև՝ երկրորդ կարեւոր վիպային նուա-
ճումը պոլարհայ արդի զրականութեան
մէջ, Արեգ Տիրազանի «Փորձի Կայ»էն
յետոյ (1979)։ Այսուհանդերձ Դանիէլ-
եան կը նչէ, որ փիլիսոփայական խորֆի
գերակշռութիւնը այնտեղ՝ երբեմն կը
վնասէ «գեղարուեստական պատումի ծա-
ւալման հնարաւորութիւններուն» ու վի-
պային մթնոլորտը՝ կ'առաջնորդէ միապա-
շաղութեան։

Հատակնեանի հողերանական սուզում-ները զգալի են անչուշտ իր թատերգութիւններուն մէջ ալ, - «Վաստակը» (1976), «Կեանիքի մը երեք կիրակիները» (1959), «Կիրակիօրեայ Հաշուեփակ» (1973) և «Մահը ա՞յս է արդեօք»: Բայց ատոնք այնքան նրբօրէն ու ճարտարութեամբ ներմուծուած են թատերական յիշեալ երկերուն մէջ, որ «չեն ճնշում բեմական գործողութեան ընթացքի վրայ»: Դանիէլեանի եղրակացութիւնը այն է, թէ Ռ. Հ. «աշխարհի վրայ պահում է առնուազն երկու լուսաւոր ուժ՝ յանձնառութեան գիտակցութիւնը, որ տարրալուծում է գրելու բարձր առաջելութեան

մէջ, եւ անանձնականութեաց վեհութիւնը, երբ հոգիդ վերածում է ուրիշ հոգիների ու սրտերի հանդիպալայրի, սիրոյ անմենացորդ խառնարանի».

Ա.) — Օտար եւ դժուարահունչ բառե-
րու առատ զործածութիւնը խախտած է
պատշաճութեան սահմանները։ Կոմպօզի-
ցիոն, ստերիօտիպ, էկզիստենցիալիստա-
կան, սուբյեկտիվ, մետաֆիզիկան,
ստուգալիստական, էտիւդ, ֆարուային,
եւայլն, եւայլն հայերէն հոմանիշներ չու-
նի՞ն։ Անբուժելի այս ախտը, որ դժբախ-
տարար հասարակաց երեւոյթ մը դար-
ձած է արեւելահայ մեր գրչեղբայրնեկոն
մօտ, եւ որմէ ձերբազատելու դժուա-
րութիւնն ունին կ'երեւի, կրնայ խրտչե-
ցուցած ըլլալ առաջին հերթին . . . Ի.
Հաբուէճեանը, որ իր լեռնակուտակ վաս-
տակին միջ մի՛շտ ալ հեռու մնացած է
օտարութի բառերէ, հայերէն լեզուն զոր-
ծածելով իր ամէնէն մաքրամաքուր, նա-
խանձելի ու յարդագերծ հանդերձանքին
մէջ։

Բ) - Բարդ ու խրթին (հետեւաբար՝
անորոշ) տասնեակ նախաղասութիւններ
տեղ - տեղ չնչահեղձ ընկլու աստիճան
խեղած են չարաղրուած գաղափարները:
Օրինակ՝ «Հոգիբոյժի եւ մտագարների
աշխարհը գեղարւեստական շնչառու-
թին է ձեռք քերում՝ ո՞չ թէ պատառ-
գիսյի քացանիկ օրինակների նապատա-
կադրութեամբ, այլ զուտ փիլիսոփայա-
կան լորքով՝ աշխարհի գոյարանական
առեղծուածը անհատին կլանում է ինչու-
ների պատճառային անլուծելիութեամբ»
(Էջ 54): Կամ՝ «առօրէական մտքի անըն-
պասելի դարձարձումները, մետափի-
զիք, հայեցողական մտադրոյթները հա-
մաշափուամ են, ստուգում ներանձնական
ընդցրեայ շերտերում» (Էջ 97):

Զքնա՞րդ նախադասութիւններ . . . :
Բայց որպէսզի վերադարձած ըլլանք
մէր բարի տրամադրութեան ու այլպէս
աւարտենք գրական այս ակնարկը, սոս-
րեւ անպահճոյց ու պարզօքն վեմ հաս-
ուած մը Ռ. Հ.-ի գրիչէն, ուր պոլսահայ
արժէքաւոր գրադէար կը բնութագրէ
Հայունի Հողին վրա ։ Գուատեմալի աւա-

«Ի հեծուկս երկրագունդին վրայ իրեն
վիճակուած խիստ ու խոժոռ մէկ հողա-
շերտին եւ ի հեծուկս իր դիմաց ցցուած
պատմական շատ աննպաստ պայմաննե-
րու։ Հայ ժողովուրդը կրցած է ինքինք
պահել որպէս քաղաքակիրթ ժողովուրդ
մը։ Քարքարոս լեզան կողին յանկարծ
յայտնուող ծաղկիկ մըն է ան, որուն երբ
կը նայիս, կը զարմանաս, թէ այս ծաղկ-
կը ի՞նչպէս կրցեր է ծնունդ առնել այդ-
տեղ։ Բերրի ու անծայրածիր գաշտերու
վրայ թիւրաւոր ծաղկիներ կը հասնին, ու
այդ ծաղկիներուն երեսն անդամ չես նա-
յիր։ Բայց երբ ծաղկիկի մը, մէկ հատիկ
ծաղկիկի մը կը հանդիպիս հոն, ուր չէիր
սպասեր, հոն, ուր գիտես, թէ այդ ծա-
ղկիկը շատ ծանր պայքար տարած ըլլալու
է՝ զոյսւթիւն ունենալու համար, այն ա-
տեն ծունկի կուղաս պահ մը այդ ծաղկ-
ինք քով ու կը չոյն զայն, կը գուրգու-
րաս անոր վրայ» («Մարմարա», 1989,
Յունուար 18)։

ԵԵՒՆ ՇԱՌՈՑԵԱՆ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ . —

(1) — Գրագետ Վահե Օշականի իր ամենավերջին գրական ակնարկներեն մէկուն մէջ (տե՛ս «Յառաջ», Հոկտ. 29, 1997) Սուրեն Դանիկէնանի հարթաքանչ կ'ըսէք քէ «այժմ Լոս Աննալըս տեղափոխուած է», ինչ որ թիւրիմացաքար տրուած սխալ տեղեկութիւն մրն է:

(2) – Աւելորդ չէ յիշեցնել քերեւս, որ
Գեղամ Սեւան (1926 – 1991) սփիորք-
հայ գրականուրեան մասնագէտ մը կը
նկատուէր սովետական ժամանակաշր-
ջանին, պատրաստած ըլլալով «Սփիորք-
հայ գրականութեան պատմութեան ուր-
ուագծեր» ծաւալուն աշխատափրութի-
նը, որուն Ա. հատորը լոյսին եկաւ
1980-ին, իսկ երկրորդը՝ բոլորովին վեր-
ջերս, 1997-ին, երեւան : Երկու հատոր-
ներն ալ յստակ ցոլացումն են իր աշո-
կուն ու անարդար կեցուածքին տարագիր
հայ գրականուրեան շատ մը դեմքերուն
նիառայալու .

ՀՕՍ - ԱՆՃՐԵԼԸ

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ, ՆՈՒԻԲՈՒԱԾ՝ ՏԱՐՈՆ-ՄՈՒՅ, ԲԱԼԵ-ՊԻԹԼԻՄ ՇՐՋԱՆԻՆ

Լուս - Անճրլըսի եռւ - Սի - էլ - էյ
համալսարանի «Տիքորին» սրահին մէջ,
ուրեղի ունեցած է «Պատ-
մական Հայաստանի նահանգներն ու քա-
ղաքները» շարքի երկրորդ գիտաժողովը,
կարմակերպութեամբ փրոփ. Ռիչըրտ
Յովհաննէսանի, Անցեալ Մայիսին տեղի
ունեցած գիտաժողովը նուիրուած էր
վան - Վասպուրական նահանգին, Երկ-
րորդ գիտաժողովին ներկայ եղած են 500
չոփի, հայ եւ օտար:

Բացուը կատարելով փրոփ. Ռիչըրտ
Յովհաննէսանի պատմական ակնարկ մը
նետած է Տարօնի վրայ եւ ներկայացու-
ցած օրուանի յայտագրին մասնակցող զա-
պահուները՝ Միացեալ - Նահանգներէն,
Ալպիխանէն եւ Կիպրոսէն, Գիտաժողովի
նմթացքին ներկայացուած է Տարօնը՝ իր
աշխարհա - պատմական զարգացուով,
հագարեան շրջանէն մինչեւ անոր ան-
կուքը՝ 1915 - 1916 թուականներուն: Տա-
րօնը եւ Պիթլիսի վիլայէթը Հայկական
Հարցի ձեւաւորումին եւ լնդՀանրապէտէն
հայութուոյն պատմութեան կերտումին
մէջ հայւեւոր գեց անեցած է: Դասախոս-
ները արձարծած են լնդՀանրապէտ հայ
ժողովուրդի եւ յատկապէտ Տարօն -
Տուրուրեանի հայութեան վիճակն ու
պղպային - քաղաքական խմորումները
համբեան բռնատիրութեան եւ անոր յա-
չորդոց յեղափոխութեան շրջաններուն:

Փրոփ. Դասպրը Հիւսն ներկայացու-
ցած է Տարօն նահանգի աշխարհադրա-
կան դիքը եւ արգասարեր դաշտավայ-
րերուն կարեւորութիւնը շրջանի տնտե-
սական զարգացումին մէջ: Փրոփ. Նինա
Կարսոյեան նոր մօտեցումով մեկնարա-
նած է հայութեան քրիստոնէացումը,
շշտելով որ հիւսիսային Հայաստանի մէջ
հաստատուած քրիստոնէական աւան -
գութիւնները խարսխուած էին Տուշի,
յատկապէտ Աշտիշատի աւանդութիւննե-
րուն վրայ: Փրոփ. Լեւոն Աւայոյեան ներ-
կարացուցած է նախարարական դրութիւ-
նը Տարօնի մէջ, Մամիկոններէն մին-
չեւ Բագրատոնները: Բիւզանդակէտ
փրոփ. Սփիրոս Վըրիոնիս անդրագար-
ձած է Ժ.Ֆ. գարերու Տարօնի եւ բիւ-
զանդրական կայսրութեան յարաբերու-
թեանց, ուր մէծ եղած է Հայէ բրունա-
գութիւնը կայսրութեան դրութիւնը:

Փրոփ. Դասպրը Պատմութիւն է Տարօն -
Տուշի անանգ կիրական մասնակտուած
մէջ կամ մէկ կամ մասնակտուած է սասուն-
ցի պանկուտիսներուն հուսքը գէպի կ. Պո-
լիս, ապա Հալէպ, ուրուագծելով անոնց
կեանքը, դժուարութիւններն ու համա-
խումը ապրելու ձգտումը: Քիսոթոփը
Ռուբրը ներկայացուցած է Տարօն - Մուշի
եւ Բաղէշ - Պիթլիսի վախճանը 1915-1916
թուականներուն, մանրամասն կերպով
նկարագրելով Պիթլիսի վիլայէթի հայու-
թեան վերջին ինքնազատպանութիւնը
եւ շրջանի պարզումը: Վերջին դասախո-
սը՝ տոքթոր Տէյլիս Քըլոն, խօսած է
պիթլիսահայ ծագումով մէծանուն զրա-
գէտ ներկերը Սարոյեանի մասին, շեշտե-
լով որ Պիթլիսը Սարոյեանի դիքացին առա-
նացքը եղած է, ինչպէս նաեւ անոր հա-
յերուններուն ներշնչան աղբիւրը:

Գիտաժողովին վակման խօսքը արտա-
սանած է գրոփ. Ռիչըրտ Յովհաննէսան:

Յաջորդ գիտաժողովը պիտի նուիրուի
ծովաց Աշխարհին:

ԼՐԱՑՈՒ

ԱԲՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԹԱՂԱԿԱՆԻՆ ԿՆԻԿԸ

ՎԵՊ ՊՈԼՍԱՀԱՑ ԿԵԱՆՔԸ

ԺԲ.

Տիրան արդէն հաղուած էր: Շուրջը
նայեցաւ Փէսլ գտնելու համար եւ զայն
նշարեց դարակի մը վրայ: Հանդարսա-
քայլ գնաց դէպի դարակի, Փէսլ առաւ,
վրայի փոխները թօթիւց ձեռքորդը, գը-
լումը դրաւ եւ դէպի գուռ ուղղուեցաւ:

Ո՞ր կ'երթաս, պոռաց Պօլոս էֆէն-
տի:

- Հարման մը ունի՞ք, կմկաց միւսը:
- Դուրս կրոսուէ...

Տիրան դուռը բացաւ եւ աներեւոյթ ե-
ղաւ: Եթու այր ու կիր առանձին մնացին,
նազիկ իր ամուսնոյն դարձաւ եւ յանդի-
մանական շեշտով մը ըստ:

- Հանդէցար հաղուած էր:

- Հէջէ, գոչեց իւեղմ մարդը շփոթած՝
իր այս անակնակալ հարցումն:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...
- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Ո՞ր տունը...
- Այս օտարականներուն մէջ կը վայլէր
որ գայիր պոռայիր կանչէիր ... ո՞վ
պիտէ ներս մտած ատենդ ալ ի՞ւչերը ը-

սիր...
- Բան մըն ալ չըսի, պատասխանեց Պօ-
լոս էֆէնտի, իմ ըսկելու պէտք չէ մնա-
ցեր արդէն...

- Ասեղ ո՞չ ոք կը ճանչնայ ինծիքի...
- Դուն անանկ գիտեսս, պատասխանեց
Պօլոս էֆէնտի, որ կամաց կամաց իր
հանդարտութիւնը գտնել վերսկած էր:

- Ես իմ ըստ գիտեմ...

- Մէջ մըն ալ էսկի սենեկը եղանակը
առանցքը անենակը կը գտնուիք:

- Անեկան տուուէ:

- Հրամմէր ես, անունդ տուաւ, փոս-
թալ, ուսեց Պօլոս էֆէնտի յանկարծ կը-
րի իր բարկանալով:

- Մէջ մըն ալ էսկի սենեկը եղանակը
առանցքը անենակը կը գտնուիք:

- Դիմի սենեկը ո՞վ է որ...

- Զիմ զիտեր, երիտասարդ մը կար,
ան ըստ ինծիք որ գուն ու Տիրգան օլա-
ճափը այս սենեկակը կը գտնուիք:

- Անուն տուուէ:

- Հրամմէր ես, անունդ տուաւ, փոս-
թալ, ուսեց Պօլոս էֆէնտի յանկարծ կը-
րի իր բարկանալով:

- Դուն գործը վերլիւէի չտաս նէ՝ ա-
նիքան հաղուած էր:

- Երկու ամուսներուն միջն պատա-
հան տուուէ:

- Երկու ամուսները միջն պատահա-
նական դարձաւ, կունիչուածով ինչի մը

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Ո՞ր տունը...
- Այս օտարականներուն մէջ կը վայլէր
որ գայիր պոռայիր կանչէիր ... ո՞վ
պիտէ ներս մտած ատենդ ալ ի՞ւչերը ը-

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Յաջորդ կամ մէջ:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Յաջորդ կամ մէջ:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Յաջորդ կամ մէջ:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Յաջորդ կամ մէջ:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Յաջորդ կամ մէջ:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէջ:

- Ի՞նչ ըրի որ...

- Դեռ ի՞նչ պիտի ընես, տունը տակն ու

վրայ գարուցիր:

- Յաջորդ կամ մէջ:

- Հայնէն շաղագական դարձաւ, կունի-
չուածով կամ մէ

AZNAVOUR pour l'Arménie

76-78, AVENUE DES CHAMPS-ELYSEES, 75008 PARIS

TEL. : 01. 49. 53. 03. 27
FAX : 01. 49. 53. 03. 28

Chers Amis,

Offrir un avenir à l'Arménie, c'est donner à ses enfants les moyens d'une meilleure éducation.

Le dimanche 4 janvier prochain, je donnerai un concert exceptionnel «NOEL POUR LES ENFANTS D'ARMENIE», dont l'intégralité des recettes sera consacrée à la réhabilitation d'une centaine d'écoles et d'orphelinats d'Arménie.

Pour atteindre cet objectif ambitieux de 36 millions de francs, nous serons aidés par la Banque Mondiale et le Fonds Social Arménien qui se sont engagés, chacun, à verser un montant égal à notre collecte qui devra donc atteindre 12 millions de francs.

Les travaux feront l'objet d'un contrôle technique et financier d'auditeurs internationaux indépendants.

Assister au spectacle, verser un don ou devenir parrain, sous l'une au moins de ces trois formes, votre participation est indispensable.

Si le montant de votre don s'élève à 5.000 fr. ou plus, vous deviendrez Parrain et la partie réhabilitée portera votre nom. La réhabilitation d'une classe coûte 5.000 fr. et il est possible d'en rénover une ou plusieurs; celle d'un gymnase 50.000 fr.; d'un étage entier 80.000 fr. L'école entière de mille élèves, 400.000 fr.

Le concert sera placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholico de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

A l'issue du spectacle, un dîner réunira Sa Sainteté, le Président de la République, les Parrains*, leur épouse et moi-même.

Le 4 janvier prochain, au Palais des Congrès de Paris à 16 heures, je souhaite pouvoir être fier de mes frères de France et chanter devant une salle comble.

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

*je compte sur Vous Tous
et Vous attends*

Charles AZNAVOUR

(*) Pour l'organisation matérielle de ce dîner, nous vous remercions de bien vouloir nous faire parvenir votre don avant le 20 décembre 1997.

Locations: Palais des Congrès, Virgin Mégastore, Fnac, Minitel 3615 Palais, Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

COMPTES BANCAIRES SDBO PARIS FRIEDLAND No 0403698001 L - CRÉDIT LYONNAIS CHAMPS-ELYSEES PARIS 8e No 446 236 H 49 - C.C.P. 205 D PARIS

Association à but non lucratif régie par la loi du 1er juillet 1901 et le décret au 16 août 1901

LE COMITE DES PARENTS D'ELEVES DE L'ECOLE TEBROTZASSERE organise

un DINER DANSANT

sous l'animation de Orchestre SASSOUN

le samedi 13 décembre à partir de 20 heures

Salle GEORGES GARVARENTZ
avenue Paul Vaillant Couturier — 95400 Arnouville-lès-Gonesse

Participation aux frais Adulte: 190 F., Enfant: 100 F.

Réservez obligatoire au : 01. 49. 36. 10. 43. —

ՀԱՅԻ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՒԶ

O Ծ Մ Ա Ն

Ք Ա Ր Ա Ս Ն Ա Մ Ե Ա Կ

Կիրակի, Դեկտեմբեր 14, ժամը 15-ին
Ճանիկ Քաղաքականական «ATRIUM»/
Հանդիսավորացն ներս

Ave R. Salengro — 92370 CHAVILLE

Սահմանական գուցադրութիւն

Տեսերիզ

Գեղարվեստական յայտազիր

Գիմենօն

Վիճակահանութիւն

Տեղերը ապահովելու համար

Հեռ. — 01 — 47 — 09 — 23 — 18

Ծախքերու մասնակցութիւն

CROIX BLEUE
DES ARMENIENS
DE FRANCE

Section MARSEILLE

Super Loto

Annuel

le Dimanche 14 Décembre à 15 heures

à la M. A. J. C.

12-14, rue Saint-Bazile

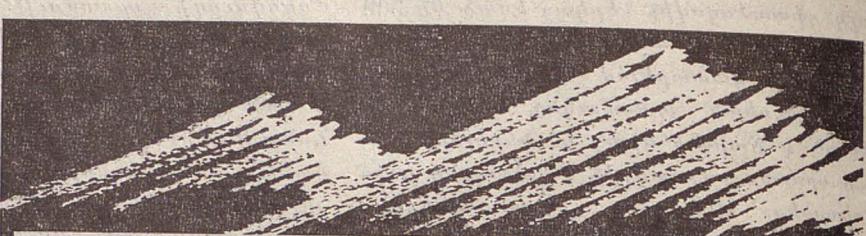
Venez nombreux !

LOTS DE QUALITE,

AMBiance,

SALLE CHAUFFEE.

ABERATOYAS

PARIS • EREVAN • PARIS

VOLS HEBDOMADAIRES

- ASSISTANCE A L'AÉROPORT
- ORGANISATION D'ACCUEIL ET DE TRANSFERT
- RÉSERVATION D'HÔTEL
- LOCATION DE VOITURE AVEC CHAUFFEUR
- EXCURSIONS GUIDÉES
- VOYAGES ORGANISÉS EN GROUPE

SERVICE FRET PARIS • EREVAN

SABERATOYS

19, RUE ST. ROCH - 75001 PARIS

TEL 01 42 96 10 10 - FAX 01 42 96 18 77

SEVEN VOYAGES

48, COURS DE LA LIBERTÉ - 69003 LYON

TEL 04 78 60 13 66 - FAX 04 78 60 92 26

EREVAN

37, RUE HANRABEDOUTIAN - EREVAN 10

TEL 52 54 48 - FAX 56 40 30

EN COLLABORATION AVEC

ARMENIAN AIRLINES

A votre service pour toutes destinations

dans le monde!

DINER DANSANT

Au profit de l'école arménienne
TARKMAN TCHATZ
d'Issy-les-Moulineaux

Le 20 Décembre à 20 heures

animé par MARTEN YORGANTZ et son Orchestre

avec la participation de EVELYNE et YESSION ALTOUMANIAN

MANOLIS et son BOZOUKI

Show de Kung-Fu
Ceintures noires arméniennes A.B.B.A.

DANCES ET CHANTS DE NOS ELEVES

P.A.F.: 300 F. — Après 23h entrée + 1 consommation: 100 F.

Réservation : 01 46 45 60 55

ECOLE BILINGUE ARMENIENNE

19, Sentier des Epinettes — 92130 Issy-les-Moulineaux

L'ASSOCIATION SAINTE-CROIX DE PARIS

organise au profit de ses œuvres un

dîner dansant

animé par l'Orchestre SPITAK

le Samedi 13 Décembre à partir de 20h

au Restaurant « Tamaris »

Au Boulevard de la Gare (près du RER)

à BOISSY-SAINT-LEGER (Val-de-Marne)

RER A2, Boissy-Saint-Léger

En voiture, suivre la N 19, qui croise le Bld de la Gare.

Pour informations et réservations, téléphonez

au : 01 - 44 - 59 - 23 - 50

(Merci de laisser un message en cas d'absence)

Participation aux frais : 200 F.

orative et visuelle ont marqué l'image. Mamoulian a fait énormément pour protéger les valeurs cinématographiques au début du parlant, ses innovations ont aidé le cinéma à rester un art.

Voir *Applause* (1929), *City Streets* (1930), *Dr Jekyll and Mr Hyde* (1932), cela revient à écouter un monologue intérieur de Mamoulian.

Je l'ai écouté :

«Shakespeare s'est servi du monologue pour donner une expression orale aux pensées. Depuis, le monologue est devenu désuet. Le cinéma a été la grande histoire d'amour de ma vie, c'est l'expression artistique par excellence. Le cinéma a aussi une telle puissance qu'il faut l'utiliser avec prudence. Il ne faut pas oublier que l'art cinématographique a été inventé par l'homme il n'y a pas plus de cent ans. Le théâtre, le film et la télévision sont par définition inséparables du spectateur. Lorsque j'ai tourné mon premier film, *Applause*, des millions de gens l'ont vu, ils ont été impressionnés et tout le monde voulait venir me serrer la main. Depuis ce jour-là, j'ai toujours apporté le plus grand soin aux moindres apparences car j'avais remarqué que les spectateurs en étaient plus profondément marqués que je ne le pensais. Quant à mes films, ils ont été montrés dans plus de vingt-deux pays, j'ai été l'invité d'honneur dans beaucoup de festivals. Le premier était la *Mostra* de Venise (1932) où le public devait répondre à certaines questions comme : «Quel acteur avez-vous préféré ?», «Au point de vue imaginaire, quel est le film le plus original ?» etc.

«Les spectateurs votèrent pour Fredric March et *Dr Jekyll and Mr Hyde*. En effet, j'ai dirigé Fredric March dans ce film. J'ai donc souvent eu l'occasion de mesurer l'influence de mes pensées et de mes films. Si le public assume bien son rôle, cela vous rend responsable. Cela vous oblige à ne pas faire du cinéma pour gagner simplement de l'argent, encore de l'argent, toujours de l'argent. Nous devons essayer de rendre notre monde plus vivable et faire en sorte que chaque spectateur soit un meilleur homme ou une meilleure femme en sortant de la salle de cinéma.»

Avec son quatrième film, *Love Me Tonight*, Mamoulian a transformé l'«opérette» en «comédie musicale» américaine. Il l'a dotée, par des moyens authentiquement cinématographiques, d'une stylisation propre. Ce film était d'ailleurs son préféré. Quant on lui demandait quel était son film favori, il ne le disait pas directement mais vous faisait sentir et comprendre sa préférence. Là aussi il s'est montré un véritable maître du langage stylisé, du geste comparatif et suggestif.

Vincente Minelli, le grand maître hollywoodien du film musical, évoque dans son autobiographie *I Remember It Well* (Tous en scène) : «...C'est à l'occasion d'une interview avec un journaliste — qui me disait que j'avais apporté la sophistication à la comédie musicale — que je me souviens tout à coup du film que Rouben Mamoulian avait tourné pour la Paramount en 1932, *Love Me Tonight*; un chef-d'œuvre de sophistication».

Lorsque Mamoulian parlait cinéma, il avait toujours *Love Me Tonight* présent à l'esprit. Et cela se manifestait fréquemment et de très nombreuses façons. Ces moments-là étaient passionnantes et me donnaient l'impression qu'il s'efforçait de communiquer ou de faire partager une sorte de barème ou de critère secret. Un chat blanc, un noir et un noir et blanc nous regardaient toujours quand il parlait de cela.

«Le début de *Love Me Tonight* — qui rappelle presque ce que j'avais fait dans *Porgy* en 1927 et montre Paris au petit matin avec le réveil progressif de la ville — a été filmé à l'aide d'un métronome. Nous avons même réglé la sortie de la fumée par les cheminées suivant le rythme des mesures musicales. Et tout le film suivait une structure musicale unique. Le dialogue, le chant et le mouvement, tout formaient un ensemble organique, et le résultat était ce *Song of Paree* (Le chant de Paris) que chantait Maurice Chevalier.

....
«Je suis convaincu qu'à l'écran comme à la scène, tout doit être mesuré, soumis

à un but dramatique et ne pas être uniquement esthétique. L'esthétisme pur peut avoir un intérêt décoratif et flatter l'œil, mais il peut aussi conduire à l'absurde. Tout comme les grandes œuvres de la peinture ou de la sculpture, que ce soit au théâtre ou au cinéma, l'art doit dominer l'esthétisme. Il doit transmettre une idée ou une impulsion dramatique. Moi, je ne me sers pas des ombres dans un but purement décoratif...

....

«En réalité, le théâtre n'exige qu'une action, et celle-ci est réservée à l'acteur. Mais au cinéma il en faut trois : premièrement l'action de l'acteur, deuxièmement l'action de la caméra, troisièmement celle du montage. Et ces trois actions doivent s'harmoniser suivant un point de vue rythmique. Ajoutez-y la musique et vous obtenez un tout auquel on peut appliquer la formule de Michel-Ange à propos de ce que doit être la statue véritable: Faites-la tomber de haut, elle ne doit pas se briser».

L'influence de *Love Me Tonight* sur Vincente Minelli, Stanley Donen, Gene Kelly et d'autres est à coup sûr indéniable. Son découpage cinématographique stylisé sera de base et de style à leurs films musicaux. L'image mythique de Greta Garbo à la fin d'un autre film de Mamoulian, *La Reine Christine* (1933), est souvent évoquée et citée dans l'histoire du cinéma, mais Mamoulian nous fait comprendre que le son et les images impeccables composées et orchestrées de ses films, avec leur contenu noir et blanc ou en couleurs, révèlent, chaque fois qu'ils sont réussis, les mêmes valeurs: mouvement, stylisation et mesure. Mamoulian était parfaitement conscient de la valeur poétique de son approche.

Au début des années trente, son action au théâtre avait déjà manifesté la même chose dans l'emploi de la couleur. Ses mises en scène s'orientaient nettement dans le sens de la couleur. C'est par un choix naturel qu'il se chargea de la mise en scène de *Becky Sharp* (1935), premier long métrage tourné en trichromie suivant le nouveau procédé Technicolor.

La maison de Mamoulian et son bureau témoignaient aussi du fait qu'il était attentif, mais sans complexe, aux arrangements des couleurs. Il me fallait maintenant relier son travail à la question de la couleur. Des années durant, il avait étudié, expérimenté, travaillé la couleur, il avait écrit sur le sujet. Un jour, après une longue conversation sur l'emploi de la couleur dans ses films, il me tendit, en guise de «résumé», une note dactylographiée où l'on pouvait lire :

«CONSIDÉRER LES COULEURS COMME DES "EMOTIONS" ET DES "ACTEURS" SUR L'ÉCRAN

«En employant les couleurs sur l'écran, on doit les considérer non pas d'un point de vue scientifique ou purement esthétique, mais en tant qu'«émotions» et parfois comme des «acteurs» de plein droit. Lorsque les couleurs sont employées comme des valeurs dramatiques et émotionnelles, l'esthétique s'exprime automatiquement par elle-même. Que l'on s'en rende compte ou non, chaque couleur induit en nous une réaction émotionnelle spécifique. Du fait que les couleurs font partie de la nature et sont intégralement liées aux diverses facettes et de la nature et de l'homme, l'espèce humaine en est venue, au cours de son histoire, à les relier à des idées, des sensations et des faits particuliers. Ainsi donc, les couleurs sont devenues pour l'homme des symboles, chacun doté d'un sens spécial. Ce n'est pas un hasard si même dans notre langue nous employons des expressions comme «les années vertes», «se sentir bleu», «voir rouge», «des idées noires», «né dans la pourpre», «une vie grise», «voir des choses en rose», etc., etc.

«C'est aussi un fait qu'en peinture, l'esthétique des grandes œuvres découlent largement de la puissance émotionnelle et dramatique des couleurs employées.

«Il devient alors évident qu'employer les couleurs au hasard équivaut à un «analphabétisme des couleurs». La couleur a son langage à elle. Par conséquent un

film tourné en couleur exige un «scénario couleurs» autant qu'il exige un scénario dialogue».

Dès 1927, les acteurs «noirs» du théâtre avaient été à la source de la mise en scène de *Porgy*. L'impact émotionnel de cette production avait impressionné Bertold Brecht, Max Reinhardt et Maurice Ravel, lequel avait dit: «C'est le meilleur opéra que j'aie jamais vu». A l'époque, *Porgy* n'était qu'une pièce dramatique qui, selon la théorie de Mamoulian sur le rythme, le mouvement et les stylisations de la lumière, laissait par son texte et son action une impression musicale.

En 1935, avec la musique de Gershwin, *Porgy* devenait *Porgy and Bess*. Après *Becky Sharp*, il était normal que Mamoulian fut choisi pour mettre en scène ce premier véritable «opéra américain». Il fut réellement le père de ce mouvement nouveau dans le théâtre américain.

Après *Porgy and Bess*, Mamoulian créa à Broadway une série de spectacles musicaux significatifs et influents; *Oklahoma!* (1943) et *Carrousel* (1945), musique de Richard Rogers et Oscar Hammerstein II, ainsi que *Lost in the Stars*, musique de Kurt Weill, en sont des exemples classiques. Après ces mises en scène, il ne faisait plus de doute qu'un nouveau type de théâtre musical était né. «The Mad Armenian» (L'Arménien fou), comme on l'appelait à Broadway, avait enseigné la valeur du rythme. Il avait non seulement dirigé le rythme du dialogue, mais aussi montré à quel point le corps de l'acteur peut devenir expressif quand son mouvement est rythmique. La comédie musicale américaine avait enfin appris à intégrer dramatiquement ses nombreux éléments. A Broadway, le chant, la danse et la musique servaient désormais à exprimer le contenu dramatique et l'action, et ne se bornaient plus à être de simples effets de scène.

Après un grand succès à Broadway, la mise en scène de *Oklahoma!* fut en effet représentée sous le titre *Salute to France: American State Department Program Sponsored by A.N.T.A.* à Paris en mai 1955, ensuite au cours d'une tournée à Rome, Milan, Naples et Venise. Grâce aux visions et aux principes de Mamoulian, le théâtre musical américain a trouvé dans le monde entier ses lettres de noblesse.

«*Oklahoma!* dit Mamoulian, n'a pas d'ouverture. On attaque directement avec huit mesures d'introduction. Quand on l'a donné à Paris, en présence du président René Coty, pendant huit mesures un chat a traversé la scène dans toute sa longueur». Et à ce moment, Mamoulian a mimé par des gestes de la tête, des mains et des épaules les mouvements du chat traversant la scène, le tout en battant effectivement huit mesures.

Je lui ai demandé alors: «Les spectateurs de cette comédie musicale savaient-ils que vous signez toujours vos films par la présence d'un chat?» «A ce moment-là, a-t-il répondu, les spectateurs ont applaudis».

A ce moment même, l'un des chats blancs aux yeux bleu clair s'avanza vers une plaque de verre sous laquelle on pouvait voir plusieurs fleurs séchées. Depuis des années, Mamoulian se servait de fleurs séchées pour faire des portraits dont certains, encadrés, ornaient le corridor menant à son bureau.

«Les motifs égyptiens, dit-il, sont d'une merveilleuse simplicité, avec de l'élegance et des couleurs intéressantes: noir, jaune, vert, violet, très peu de rouge ou d'orange. Alexandrie était une ville blanche car elle était grecque. Imaginez le contraste et l'impact de cette Egypte si civilisée sur la grossière démocratie romaine!»

«Dans le scénario de *Cleopatra*, j'avais prévu une scène montrant le roi d'Arménie Artavazd enchaîné. Mais comme il s'agissait d'un roi, les chaînes devaient être en or. Artavazd offre à Cléopâtre plus que Marc-Antoine puisqu'il lui offre sa propre tête. Ce n'est pas en portant sa tête sur ses épaules qu'on satisfait une femme... J'avais également imaginé une scène dans laquelle l'armée de Tibère entre en Egypte et trouve une ville entièrement déserte. Pas une âme en vue. L'armée s'avance et approche d'un des temples. Lorsque les portes s'ouvrent, on constate que le temple est plein d'une multitude de chats... Ce sont les seuls

êtres vivants présents dans la ville. En Egypte, les chats étaient les gardiens privilégiés des portes de la nuit et de l'aube».

Il me rappela qu'il avait renoncé à mettre en scène *Cleopâtre* car les termes de son contrat relatifs à sa façon de travailler n'avaient pas été respectés. A la suite de cet incident, qui engendra toute une série de scandales dans le système de production d'Hollywood, il avait écrit deux livres, l'un pour les enfants: «Abigail, Story of the Cat and the Manger» (Abigail, histoire de la chatte dans la crèche, 1964), l'autre pour les étudiants, les universitaires, les metteurs en scène et les acteurs: «Shakespear's Hamlet, A New Version» (Hamlet de Shakespeare, version nouvelle, 1966).

Il me montra le dernier paragraphe de l'introduction d'*Hamlet*:

«Je me suis efforcé avec le plus grand soin d'éviter les images et les innovations personnelles qui pouvaient s'éloigner des conceptions shakespeariennes et j'ai essayé de respecter de retrouver, parfois aussi de présenter sa tendance et le mouvement de sa pensée. Lorsque la poussière et les souillures des siècles altèrent une vierge de Raphaël ou les fresques de la Sixtine, on les restaure avec le plus grand soin afin de restituer la véracité de leur image et l'éclat de leurs couleurs. De la même façon, je me suis fixé comme objectif de libérer Hamlet de l'amas des archaïsmes verbaux pour que toute lecture puisse y retrouver aujourd'hui certaines des gloires cachées de Shakespeare et tirer un légitime plaisir de ses voiles gonflées par le vent d'une meilleure création poétique».

Lorsque j'eus fini de lire ce paragraphe, il me précisa que cette version nouvelle d'*Hamlet* avait été sa dernière contribution théâtrale. Je l'interrogeai alors sur le duel de la dernière scène: «A-t-elle été mise en scène avec le même panache que les duels de "Mark of Zorro"?». Le regard fixé sur le chat d'un blanc de neige qui trônait sur la plaque de verre pressant les fleurs séchées, Mamoulian sourit sans rien dire.

© ARBY OVANESSIAN
Traduit de l'anglais par
Pierre TER-SARKISSIAN

(1) The Man in Lincoln's Nose, *Corey, M. and Ochoa, G.*, ed. (Simon & Schuster Inc., 1990).

(2) Filmographie :
1929 — *Applause*;
1931 — *City Streets* (*Carrefours de la Ville*);
1931 — *Dr Jekyll & Mr Hyde*;
1932 — *Love Me Tonight* (*Aimez-moi ce soir*);
1932 — *Song of Songs* (*Le Cantique des Cantiques*);
1933 — *Queen Christina* (*La Reine Christine*);
1934 — *We Live Again* (*Résurrection*);
1935 — *Becky Sharp*;
1936 — *The Gay Desperado* (*Le Joyeux Bandit*);
1937 — *High, Wide and Handsome* (*La Furie de l'or noir*);
1939 — *Golden Boy* (*L'Esclave aux mains d'or*);
1940 — *The Mark of Zorro* (*Le Signe de Zorro*);
1941 — *Blood and Sand* (*Arènes sanglantes*);
1942 — *Rings on Her Fingers* (*Qui perd gagne*);
1946 — *Summer Holiday* (*Belle Jeunesse*);
1957 — *Silk Stockings* (*La Belle de Moscou*).

(3) «Dans chacun de mes films, il y a toujours quelque part un chat. En finissant *Silk Stockings*, je me rendis soudain compte qu'il n'y avait pas de chat. Par conséquent (pour des dépenses considérables) nous avons eu une journée de tournage supplémentaire. Avez-vous remarqué cela?»

(«Sight & Sound» — *The International Film Quarterly*, Summer 1961).

(4) E. Vakhtangov (1883-1922). Metteur en scène, acteur, pédagogue d'origine arménienne de Théâtre Russe.

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ

ՄԵԶ

«ՃԻՇԴ ՀՆՏՐՈՒԹԵԱՆ»

ՄԱՀԱԳՈՒԹԵԱՄԲ

Անդրանիկ Միհրանեան մոռկուցայի քաղաքաբէտ մըն է որ իբրեւ այդ, ունի ու արժէք ունին նաև արեւմտեան շրջանակներու, մամուլին մէջ: Բրուսաստանի նախագահական խորհուրդի անդամ է: Նոյեմբերի հէսին «Արմէնիիրէս»էն Գէորգ Աբրահամեանի կողմէ անոր հետ կատարւած հարցազրոյց մը որ տեղ գտած է նաեւ մամուլին մէջ, կը չօշափէ Ղարաբաղի հարցին կարգաւորման նիւթը: Համակալի է նման զրոյցի մը կարեւորութիւնը, մէկէ աւելի ազդակներով: նախ, կայ թուականի հարցը, ծանօթ է որ Դեկտեմբեր 15 - 17 0-էՍ-Սէ-Լ-ի Մինսկի խումբը Դանիոյ մայրաքաղաքի իր վեհաժողովին շատ հաւանօրէն օրակարգի վրայ ունենայ Ղարաբաղի կարգաւորումը: Ապա, նիւթին մասին հետաքրքրութիւնները լարուած են նախադահ լեւոն Տէր-Պետրոսեանի բանաւոր ու գրաւոր արտայատութիւններով որոնք բողոքի, անարժանաւորութեան մամուլի հակաղղեցութիւններու ծնունդ տուին բան մը որ շատ հաւանօրէն կողմնակի մէկ նպատակն էր միայն նախագահին ելոյթներուն: Խոկ բուն թիրախը որ քաղաքական շրջանակին մէջ աշխոյժ ընդդիմութեան մը հետ վիճարկումի մը ստեղծումն էր Ղարաբաղի նիւթով, վրիպեցաւ:

Ո. Միջըանեան պատասխանելով առաջին հարցում իր բառեար ու շատարարած նականներ կը յաւակնին որպէս զիտական զիտարկումի առարկայ գործածել կարմը բամբախերը ու յաճախ կը վարկազենն ժողովուրդի մը կենդանի յիշուղութիւնը :

Այդ ժողովուրդին պատմութեան նկատ-

աղպրս զողմը : Այսինքն դէպի այս տես-
սակէտը որուն համաձայն կը զօրէ սահ-
մաններու անփոփոխ լիութեան ըլքը-
նումը ; Բան մը որ նպաստաւոր է Աղքրե-
ջանի : Ասոր քով, հայազգի քաղաքադէ-
տը կը նշմարէ նաեւ ոռւսական հակա-
ռակ գործընթաց մը, պաշտօնականին
քով : Ժողովրդական Հայրենասիրական
ուժերը առկէ առաջ ժիտական դիրք ու-
նէին Ղարաբաղի նկատմամբ, զայն նկա-
տելով Խորհրդային Միութեան փլուզու-
մին պատճառներէն մէկը : Այսօր այդ
կեցուածքը լրջօրէն քննողներ կը գիտակ-
ցին թէ որքան կարեւոր է Ղարաբաղը
Ռուսաստանի ուղղավարութեան հա-
մար . կը գիտակցին նաեւ թէ եթէ անյա-
ջող ըլլայ կարգաւորումը, Ռուսաստան
կրնայ լուրջ վնասներ ունենալ : Զէ՞ որ
ան այսօր Աղքրեջանի ու նաեւ Վրաս-
տանի մէջ իր ներկայութիւնը ապահովե-
լու բաւական հիմ չունի : Եւ եթէ լու-
ծումը ձախողի, Ռուսաստան կրնայ Կովկ-
ասէն դուրս մղուիլ : Այս պարագան
այնքան ալ արհամարհելի հեռանկար չէ
Մուկուտայի համար որ կարեւոր շահեր
ունի այդ շրջանին մէջ : Ա. Միհրաննեան
հաւանական չի տեսներ որ Արեւմուտքը
խաղաղութիւն հաստատելու ուղմական
մէթոսներու դիմէ ներկային, կամ յառա-
ջիկայ քանի մը տարիներուն :

1880-ի չուրջ գերութիւնի ալ վերջ գտաւ,
ծեւ. ինչպէս Ռուսաստանի, նոյնպէս ալ
Արեւուտքի : Այսուհանդերձ, կարեւոր
կը նկատէ և. Տէր - Պետրոսեանի նշումը
թէ Հայաստան ճնշում պիտի չգործադրէ
Ղարաբաղի վրայ եւ պիտի չստորագրէ
որեւէ փաստաթուղթ ուր ըլլայ Ղարա-
բաղի ստորագրութիւնը :

Իր կարծիքով միւս հայ զեկավարները
- Պաշտպանութեան նախարար, ԼՂՀ նա-
խարար՝ Եղիշե Հայուն կամ Եղիշե Հայուն

Խօսելով լ. Տէր - Պետրոսեանի մտա-
հովութեան մասին, զայն բաժնելով հան-
դերձ Ա. Միհրանեան կը վախնայ որ երբ
ոյոյնարքէք աղքրբջանական կեցուածք
չկայ, ան կրնայ ուժական դաշնակիցնե-
րու վրայ ժխտական ազգեցութիւն գոր-

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԿԱՐՄՐԱՄՈՐԹՆԵՐԻ ԱԼ ԳԵՐԻՆԵՐ ՈՒՆՔԻՆ

— ԳԱՂՈՒԹԵԿ ԳԱՂՈՒԹ —

ՊէջրՈՒԹԻ ՄԵՂ, յաջորդական ձեռ-
նարկներով ոգեկոչուած է Զարենցի հա-
րիւրամեակը: Նոյեմբեր 13-ին «Զարենց-
եան Շարաթթ» , սկսած է մամուլի տու-
լիսով մը մամուլի սենափայի սրահին
յաջորդած է Պօղոս Սնապեան: Գործա-
դրուած է գեղարքուեատական յայտագիր
մը: Զեռնարկին փակումը կատարած էն
Հայաստանի և Լիբանանի Մշակոյթի
նախարարները:

յաջորդած է Պօղոս Սնապեան։ Գործառ-
դութած է գեղարուեատական յայտագիր
մը։ Զեռնարկին փակումը կատարած էն
չայաստանի եւ Լիբանանի Աշկոյթի
նախարարները։

սնենտիքայի նախագահՀԱՐ ՄՌՀԱՄՔՄ Պատկանակի Հայաստանի ղետպահատան խորհրդական Պօղոս Սարաձեան, Մշակոյթի նախարար՝ Ֆառուզի Հովհաննիշի ներկայացուցիչը՝ գերասան եւ բեմադիր Նամամէ Պատառի եւ ղետպահ Երուանդ Մելքոն եան։ Նոյն օրը, երեկոյեան, ամերիկեան համալսարանի «Ուէսթ Հոլ» սրահին մէջ տեղի ունեցած էլիտարկան ժողովի առաջին նիստը, ուր յաջորդարար ներկայացուած են հետեւեալ նիւթերը։ — Ա.) Զարենցը մշակոյթի նժարին մէջ։ Բ.) Զարենցը արարերէնով (Պօղոս Սարաձեան), Գ.) Ե. Զարենց՝ իր ժամանակի ձայնը (Գր. Շահինեան). Դ) 1897 — 1937, մարդարէի մը ծնունդը տեսիքի մը մահը (Մելքա Տատոյեան)։ Յաջորդ օրը, բ. նիստը տեղի ունեցած է Հայկագեան համալսարանին մէջ հետեւեալ նիւթերով։ — Ա.) Զարենցի ստեղծագործական ուղիին զեղադիտական հոլովոյթը (Պետօ Սիմոնեան). Բ.) Եղիշէ Զարենցի կեանքն ու գործունէութիւնը 1933 — 1937 թուականներուն (Դաւիթ Գասպարեան). Գ.) Զարենցը եւ սէրը (Շուշիկ Տաննապետեան). Դ.) Ե. Զարենց գեղարուեստական անտիպ ժառանգութիւնը (Սամուէլ Մուրատեան)։ Նոյեմբեր 15-ին տեղի ունեցած է հանդիսաւոր նիստ Ամերիկեան համալսարանի «Խոէմալի Հոլ»։ Բացումը կատարած են Երուանդ Մելքոնեան (Հայերէն) եւ Պօղոս Սարաձեան (արարերէն)։ Առաջին բանախօսը եղած է արար Գրողներու Միութեան նախագահ Ռուչի Պատլագաքի, իրեն

թէեւ անոր Հետքերը մնացին ի . դարս
առաջին տասնամեակներուն ալ :

Պատմաբաններէն ոմանք կառաջարկեն
որ գերութիւն կը չուածը նոյնը չէ ԱՄՆ
կիրարկուածին որ կը կայանար Ամբրիեկ-
ցիներ բերելու ձեւին մէջ, որպէս մշակ-
աշխատցնելու համար, Բայց Մ. Տոնալու
կը պատասխանէ որ լնկերութեան մը մէջ
որուն տնտեսութիւնը աշխատավարձքի
դրութիւն մը չունէր եւ ձեռային աշխա-
տանքը մեծ պահանջ կը ներկայացնէր

Երեւոյթը նոյն իմաստը կը ստանաբ; Կարմրամորթուհին որ բողոք արտայալուած է, կ'աւելցնէ ինք ալ թէ գերութեան պնդումը ճիշդ չէ: Իրականութիւնն է որ կարմրամորթներու ընկերութիւնը զանազան խաւերէ կը բաղկանար, սակայն, ատիկա տիբակալութենէ, իշխանութենէ աւելի, պատասխանատուութեան հարց մըն էր:

Գիրքին հեղինակն ու իր այս գլխաւոր

Հակածառողը համաձայն են գոնէ այն
կէտին վրայ որ Գանատայի հարաւ - ա-
րեւմտեան այդ ըրջանը ուր հողային պա-
հանջներ ունին կարմրամբորթներու բազ-
մաթիւ ցեղախոսմբեք, միաձեւ լուծու-
մով մը պիտի չհանդարտի: Կարելի չէ
նոյն ձեւի կարգադրութիւններ պատրաս-
տել ու կիրարկել բոլոր պարագաներուն:

ՔԱՂ ՀԱՆ

ՃԵՐ : ինչպէս Ոռւսաստանի , նորակու ալ

Արեւմուտքի : Այսուհանդերձ, կարելոր
կը նկատէ և . Տէր - Պետքոսեանի նշումը
թէ Հայաստան ճնշում պիտի չգործադրէ
Ղարաբաղի վրայ եւ պիտի չստորագրէ
որեւէ փաստաթուղթ ուր ըսլայ Ղարա-

բաղի ստորագրութիւնը:

իր կարծիքով միւս հայ գեկավարները
- Պաշտպանութեան նախարար, ԼՂՀ նա-
խադահ, եւայլն - հարկ է յստակ դիրքո-
րոշում մշակեն, հասկցնելու համար որ
եթէ Ղարաբաղեան լուծումի անլողունե-
լի տարրերակ առաջարկուի, կամ եթէ
Բաքուի կողմէ բաւարար զիջում չըլլայ,
իրենք վճռակամ են մինչեւ վերջ պաշտ-
պանելու իրենց շահերը, Այսոր հետ մի-

Պասունու լրացը շահաբը : Օպող հետ, սր-
ջազգային հանրութեան պէտք է դիտել
որուի որ ըրջափակում ու տնտեսական
պատիժներ կարելի միջոցներ կը նկատ-
ւին, բայց, ի վերջոյ, Հայաստան ու Ղա-
րաբաղ արդէն քանի մը տարիէ ի վեր
այդ պայմաններուն մէջ կ'ապրէին : Եւ
վերջապէս, պէտք է չեշտուի նաեւ որ ոկ
որ աւ փորձէ ուժային ճնշումը, շատ սուզ
կը վճարէ այդ քայլը :

Օյս ըստհանուր առմամբ տարհամզող կեցուածքներէն ետք Ա. Միհրանեան կ'աւելցնէ նաեւ թէ պէտք է ցոյց տրուի թէ Հայաստան բաւական տուեալ ունի ի հարկին դժգոհութիւն պատճառելու այն երկիրներուն որոնք կը դիմեն պատիժ կիրարկելու մարտավարութեան : Ա. Միհրանեանի արտայայտութեան

մէջ հետաքրքրական առաջին կէտ մըն է
Որուսաստանի քաղաքական կեանքին շա-
զախուած նման հեղինակութեան մը վե-
րաբերումը հեռաւոր Հայստանի ու Ղա-
րաբաղի ճակատագրական հանդրուանին
նկատմամբ. Երկրորդքը՝ ըսելով հանդերձ
թէ կը բաժնէ Հայստանի նախագահին
անհանուսոր թէն.

, այն յստակ նա-
ր ցոյց կուտայ անդի-
էս ի հարկին սա կամ
որձելու կարող կողմի
մամբ։ Ատով թերեւո-
համարուի լուծումի
քննարկելու և Տէր-
ուրութեան։

Կերային ծառայութեանց եւ աշխատա-
քի գրասենեակի տնօրէնուհին՝ Նէճէթ
Ղազի։ Երեք տարիէ ի վեր աւանդու-
թիւն զարձած այս ցուցահանդէպին մաս-
նակցութիւն բերած են 22 արուեստագէտ-
ներ։ Հակական ճակատէն իրենց գոր-

սար : Հայկական ձականութեան ըրբոց գործ
ծերը ցուցադրած են Արտօ Համբարձում-
եան, Սօնիա Գաբրիէլեան, Վարդգէս
Պարսումեան, Արմենակ Յովսէփեան,
Զաւէն Պարտաքանակ, Վարդպանոյշ Սար-
դիսեան, Վիդէն Շարոյեան, Յարութ
Ջուհայեան, Յակոբ Ժամկոչեան :

*
**

ՀԱԼ. կի մօտ Հայաստանի հիւպատու-
սութիւնը, Նոյեմբեր 21-ին, գրական
«զրոյց»ի հրաւիրած է Հայ Հանրութիւ-
նը, օգտուելով Հայրենի գրողներու պատ-
ուիրակութեան մը Սուրբա ժամանումէն։
Զեռնարկը կայացած է ՀԲԸՄ-ի «Նա-
դարեան» սրբահին մէջ, փոքրաթիւ գրա-
սէրներու ներկայութեան։ Երեկոյթը փա-
րած է բժ. Գէորգ Թէմբրիկեան, ծանօ-
թառներու ներկաւու և առա ոռոոններո՛ գրա-

քննադատաւ Փելքու Մելոյեան, բանաստեղներ՝ Եռուրի Սահակեան, իգնաս Մամեան և Արմեն Շէկոյեան։ Ֆ. Մելոյեան, որ 1988-ի 96 վարած է «Գրական թիվ թիրպ»ի խմբագրութիւնը, ծանօթութիւններ տուած է Հայաստանի գրադարան գիմագրաւած այժմու գրգռութեանց մատին։ Խմբակին միւս անդամները նմոյշներ կարդացած են իրենց գործերէն։

* *

ԹԱՄԱԿԻ (Խորայէ) Հայապատկան Ա. Գէորգ Եկեղեցւոյ մէջ, Հոկտեմբեր 19-ին տեղի ունեցած է Ս. Գէորգ գորավարի տօնակատարութիւնը։ Եկեղեցի փոխթագած էին Եղուսաղէնն, Հայֆայէնն, Եաֆայէնն և այլ քաղաքներէ հաւատացեաներ։ Օրուան քարոզիչը՝ Դաւիթ Արք. Սահակեան ներկայացուցած է Ս. Գէորգի կեանքը և խօսած սրբութեան մատին։ Խամբէնաֆայէն 20 քիլոմետր հեռու է, Հոն 1844-ին բացուած է Ժամանգաւորաց առաջին փարտարանը։ Պատրիարքարանը հոնի եկամտարեր կալուածներ եւ 17-րդ դարու պատմական Հայ Եկեղեցին։

* *

ՊԵՅՐՈՒԹԻ Լիքանանահայ Օդուոթեան լաքի «Ասպարի Պուլզուրձեան» սրահին մէջ, «Զարենցեան Շարաթ»ի հալորդականին, Նոյեմբեր 12-ին, Հանդիպուազրու կամ կերպած էր 1.0-ի Շըրջանային վարչութիւնը Արքենիկ Զարդից հետ։ Բացումը կատարած է Շըրջարացութեան առենապետուհի Սոսի Պարուական, ապա՝ Շաքէ Եազուակեան ներկայացուցած է Զարենցի գրական ժառանգութիւնը։ Արքենիկ Զարենց ալ ներկայերուն խօսած է բանաստեղին և հօրը մատին։ Ան իր Հայը ներտած է տիեզերական ծնունդ, որ տիեզերքի մթնոլորտային անիմանալի շերտերն ժամանակած է ինչ որ Հանճարկո գորութիւն, զոր արտայալուած է գրականութեան ճամբուլ։ Կարդ մը արտասանութիւններէ ետք, բեմ անցած է Շահան գուխտ արտասանելու համար եղանակամուգը։ Արքենիկ Զարենցի գամական գուխտը և անոր ճակատագրին գրական ժառանգութիւնը մատին է, թատերական արհեստ ներկայացներն է, հանդիսականները զը-

* *

ՊԵՅՐՈԶԻ (Պոլիս) Ա. Նիկողայոս Եկեղեցին վերաբացուած է Նոյեմբեր 22-ին եօթի ամիսներու վակումնէն ետք, նորոգութեան պատճառու։ Շարաթ եւ Կիրասիկ (Նոյեմբեր 22, 23) տեղի ունեցած էն բացառիկ հանդիսութիւններ։ Շարաթ

* *

ՀԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

ՀԱՅԿ. ԿԵՍՆՔԸ ՀՈԽ-ԱՆՁԼԸԸ ՄԷՋ

ԱՐՑԱԽԻ ԱՌԱՋՆՈՒՐԴԻ
ԵՒ
ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱԲԱՐԸ
ԼՈՍ - ԱՆՃԸԼԸԸ ՄԷՋ

Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 20-ին, լոս - Անձլս ժամանած է Արցախի Մասկոյթի; Երթասաւրդութեան եւ Սպորտի նախարար Արմէն Սարգսեան, սատարելու համար «Հայաստան» հիմնադրամի կազմակերպած Նոյեմբեր 27-ի թերթոնին:

Ուրաթ, Նոյեմբեր 21-ի հէսօրէ ետք, նախարարը հարցադրուցին առած է հայկական հեռատեսիլի կարգ մը կայաններու: Ժամը 6-ին տեղի ունեցած է մամուլի առութիւնը, որուն ընթացքին Արմէն Սարգսեան պատասխանելով՝ Արցախի հարցին վերաբերալ հարցումներու, չեշտած է թէ Արցախի ժողովուրդը ինքնափառակին եւ շատ մտահոգ չեն ներկայ հանդրուանին պարզուած դժուարութիւններով: Ասուլիսի աւարտին տեղի ունեցած է ընդունելութիւնը մը Պէտքին սրահին մէջ:

Շարաթ, Նոյեմբեր 22-ին, նախարարը հանդիպումներ ունեցած է հայկական կուսակցութիւններու եւ հաստատութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ:

Նոյն օրը լոս - Անձլս ժամանած է նաեւ Արցախի թեմի առաջնորդ Պարզեւելուովու Մարտիրոսեան:

Կիրակի, Նոյեմբեր 23-ի առաւտեան, Առաջնորդն ու նախարարը ներկայ եղած են Վէն Նայսի Ս. Պետրոս Եկեղեցոյ պատարագին, որուն ընթացքին քարոզած է Պարգև Եպիսկոպոսու: Ապա, Արցախի Առաջնորդը զացած է Կէնտէլի Ս. Աստուածածին եւ եւս քարոզած է: Ժամը 11.30-ին Պարզեւել Եպիսկոպոս առաջնորդուած է քրիստոնէական Առաքելութիւն Հայոց Եկեղեցին (Աւետարանական) եւ տուած օրուան քարոզը:

Նոյն օրը, Երեկոյեան, ճիւրելը ներկայ եղած են Հայաստանի Ամերիկան Համալսարանի հիմնադրի - պատուոյ նախառահա, ակատ: Միհրան Աղպավեանի մեծարման հանդիպութեան:

Նոյեմբեր 24 - 26, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 27-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 28-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 29-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 30-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 30-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին, ճիւրելը այցելած են Հայկական Գարդարաններ եւ Հայկական հաստատութիւններ, թափ տալու համար հիմնադրամի թերթոնին յաջողութեան:

Նոյեմբեր 31-ին

ՀՐԱՄԱՆԻՒԹԵՍ

Սիմեոն - Կոմիտաս Երգչախումբը կը ծանուցանէ թէ հոդեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտայ Կիրակի, Դեկտեմբեր 14-ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտչ Մայր առաքրին մէջ իր ուրացեալ վաղեմի նախկին ղեկավար՝

ԳՈՒՐԳԻՆ Մ. ԱԼԵՄՇԱՀՅԻ

մահուան 50-րդ (մահացած Տիգրոյի, Դեկտեմբեր 14, 1947) տարելիցին առթիւ:

Ի գիտութիւն ողբացեալից յիշատակը յարգողներուն:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Section MARSEILLE

Super Loto Annuel

le Dimanche 14 Décembre à 15 heures
à la M. A. J. C.
12-14, rue Saint-Bazile

Venez nombreux !

LOTS DE QUALITE,
AMBiance,
SALLE CHAUFFEE.

**

SEJOUR D'HIVER

La Croix Bleue des Arméniens de France organise un séjour d'hiver à Bellefontaine (JURA) du 15 au 22 février pour les enfants de 8 ans révolus à moins de 15 ans.

Prix : 2.700 F. comprenant :

- transport
- hébergement
- location et cours de ski
- remontées mécaniques
- assurance

Renseignements et inscriptions :
C.B.A.F — Conseil d'Administration —
17, rue Bleue, 75009 PARIS

Tél. : 01. 48. 24. 46. 57.

Date limite d'inscription: 20 janvier.

**

RECHERCHE

La Croix Bleue des Arméniens de France recherche pour son séjour d'hiver du 15 au 22 février à Bellefontaine

- Animateurs diplômés BAFA ayant bon niveau de ski.

Ecrire à:

C.B.A.F — Conseil d'Administration —
17, rue Bleue, 75009 PARIS

Date limite de candidature : 15 janvier.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏՉԻ ՓՄՐԻԶ

Եաբար, Թեկումբեր 13, Տօն է Սրբոց Յակոբյան Մծբնայ Հայրապետին, Մարտիզի Ճգնաւորին և Մելիքոսի Եպիփանուին:

Ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի:
Կը պատարագէ՝
Մեսրոպ Ա. ՔՆԵՅ. ՃԱՄԿՈԶԵԱՆ

Radiothon

L'ECOLE BILINGUE D'ALFORTVILLE
SAINT MESROP
organise un RADIOTHON
sur A Y P F M (99.5)

le Samedi 13 Décembre de 7h à 14h
Animations et journée Portes Ouvertes
à l'école.

Eglise Apostolique Arménienne
SAINT LOUP
42, Bd des Grands Pins - 13010 MARSEILLE

Dimanche 14 Décembre à 16 heures 30

LOTTO

dans la Salle de l'Eglise
organisé par le Conseil d'Administration.

Chaine Hi-Fi et
Nombreux lots

40ème

ANNIVERSAIRE

DE L'ÉGLISE ARMÉNIENNE

« ST GREGOIRE
L'ILLUMINATEUR »

de Chaville

à l'atrium

ave R. Salengro — 92370 Chaville

Dimanche 14 Décembre à 15 heures

Diaporama
Film
Cocktail — Buffet

Tombola

Partie Artistique

avec

- Trio à cordes « Hantcherian »
- Déclamation Razmig Aprahamian
- Chorale mixte « Eglise arménienne » et « Cie Astres Mélodies » sous la direction d'Astrid Dédéyan.

Réservation :

Tél. : 01 47 09 23 18

Participation aux frais

DINER DANSANT

Au profit de l'école arménienne
TARKMAN TCHATZ
d'Issy-les-Moulineaux

Le 20 Décembre à 20 heures

animé par MARTEN YORGANTZ et son Orchestre

avec la participation de EVELYNE et YESSION ALTOUMANIAN

MANOLIS et son BOUZOUKI

Show de Kung-Fu
Ceintures noires arméniennes A.B.B.A.

DANCES ET CHANTS DE NOS ELEVES

P.A.F. : 300 F. — Après 23h entrée + 1 consommation: 100 F.

Réservation : 01 46 45 60 55

ECOLE BILINGUE ARMÉNIENNE
19, Sentier des Epinettes — 92130 Issy-les-Moulineaux

AZNAVOUR

pour

l'Arménie

76-78, AVENUE DES CHAMPS-ELYSEES, 75008 PARIS

TEL. : 01. 49. 53. 03. 27

FAX : 01. 49. 53. 03. 28

Chers Amis,

Offrir un avenir à l'Arménie, c'est donner à ses enfants les moyens d'une meilleure éducation.

Le dimanche 4 janvier prochain, je donnerai un concert exceptionnel « NOEL POUR LES ENFANTS D'ARMÉNIE », dont l'intégralité des recettes sera consacrée à la réhabilitation d'une centaine d'écoles et d'orphelinats d'Arménie.

Pour atteindre cet objectif ambitieux de 36 millions de francs, nous serons aidés par la Banque Mondiale et le Fonds Social Arménien qui se sont engagés, chacun, à verser un montant égal à notre collecte qui devra donc atteindre 12 millions de francs.

Les travaux feront l'objet d'un contrôle technique et financier d'auditeurs internationaux indépendants.

Assister au spectacle, verser un don ou devenir parrain, sous l'une au moins de ces trois formes, votre participation est indispensable.

Si le montant de votre don s'élève à 5.000 fr. ou plus, vous deviendrez Parrain et la partie réhabilitée portera votre nom. La réhabilitation d'une classe coûte 5.000 fr. et il est possible d'en rénover une ou plusieurs: celle d'un gymnase 50.000 fr; d'un étage entier 80.000 fr. L'école entière de mille élèves, 400.000 fr.

Le concert sera placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholicos de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

A l'issue du spectacle, un dîner réunira Sa Sainteté, le Président de la République, les Parrains*, leur épouse et moi-même.

Le 4 janvier prochain, au Palais des Congrès de Paris à 16 heures, je souhaite pouvoir être fier de mes frères de France et chanter devant une salle comble.

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

*je compte sur Vous Tous
et Vous attendez*

Charles AZNAVOUR

(*) Pour l'organisation matérielle de ce dîner, nous vous remercions de bien vouloir nous faire parvenir votre don avant le 20 décembre 1997.

Locations: Palais des Congrès, Virgin Megastore, Fnac, Minitel 3615 Palais, Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

COMPTES BANCAIRES SDBO PARIS FRIEDLAND No 0403698001 L -
CRÉDIT LYONNAIS CHAMPS-ELYSEES PARIS 8e No 446 236 H 49 - C.C.P. 205 D PARIS

Association à but non lucratif régie par la loi du 1er juillet 1901 et le décret au 16 août 1901

LE COMITE DES PARENTS D'ELEVES DE L'ECOLE TEBROTZASSERE
organise

un DINER DANSANT

sous l'animation de Orchestre SASSOUN

le samedi 13 décembre à partir de 20 heures

Salle GEORGES GARVARENTZ
avenue Paul Vaillant Couturier — 95400 Arnouville-lès-Gonesse

Participation aux frais Adulte: 190 F., Enfant: 100 F.

— Réservation obligatoire au : 01. 49. 36. 10. 43. —

ների կողմից այդ ամբողջավարական գրահանական քը: Այդէն այդ երեկոյ, ուրիշ շաբախ գովաստաներ եղան, որից յետոյ խօսք տուին Արօ Արոյեանին: Նա կիրթ ու հանդարաս շեշտով յայտարարեց՝ «Յարկելի հանդիսավաններ, սիրելի բարեկամներ, այսքա՞ն չերմ ու ողեւորիչ խօսքերից յետոյ, ինձ, իսկապէս, շատ բան չի մնում որ ձեզ յայտնեմ եւ աւելի ուրախացնեմ: Թոյլ տուէք սակայն ինձանից մի խօսք միայն՝ թէկուզ դժոխք էլ լինի, պէտք է որ վերագանանք: Խելագար ծափահարութիւնների նա արժանացաւ ու զատապ էք մքով նստեց:

Այդ տարին (1957ին), Երեւան հասնելուս պէս այցելեցի իրեն: Սիրալիք ժը-պիտով ինձ ընդունեց, բայց չձանաշեց: Խոկոյն նրան յիշցրի Մարտէլի այն հաւաքոյթի առթիւ, իր բաց թողած հաշանաւոր պատպամը: Մի պահ նա իր աշքերը խոժուեց, բուռանշարժ ինձ դիմեց ու անցեալի վճարեցնեց: Թոյլ տուէք սակայն ինձանից մի առաջ գույն կայ կոտորին վրայ, կը նշանակէ որ բուխերիկին մէջ կրակ կայ»:

Ուրեմն նոյեմբեր 29-ի փրկարար տիրապետութիւնից «Հասացուեց» խստացնած երջանկութիւնը ... Այսուհանդերձ տեսեց 70 երկար տարիներ: Ճիշտ ասած, մեծամայր բնաւ չէր հաւատում բոլչեւիկների խոսումներին՝ «Այն օրը որ այս ձեռքիս մասները հաւատարուեն, այդ օրը միայն կ'ենի կոմունիզմ»: Անիւր վերջապէս պատուեց: Բաւական երկարութիւն նոյեմբերին լուսաւարուեց՝ բաւական ինձ դաշտական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, խառն օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենայնիւ Արօ Արոյեան բաւատեսն մօտեցումներ արտայայտեց՝ «...այլեւս զնում ենք գիպի սար, ձափորդ օրերը մնացին եւ անու, հիմա հատիկը աւելի շատ է քան սրությունը»: Յետոյ, բաւականին ինձ մանրամասն պատմեց իր կրած նեղութիւնները, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի վերջու աշքերը իր կրած հաւատական բարձրացած առաջ գույն կերպութիւնից:

Այդ «կարմիր լաւաների» տարեդարձ այլեւս չի նշուելու: Նա համարում է չիմաքատի, համաժանքի եւ նաև... յոյսի մի խորհրդանիշ: Բայց ի՞նչ ծանր դրամական պատմեց իր կրած նեղութիւններ, իսկու օրենքը մինչեւոր ձեռք բերեց համեստ մի սենեակ: Այսուամենի

Ս. ՅԱԿՈԲ — ԼԻՈՆ

Յարաթ, Դեկտեմբեր 13, Տօն է Ս. Յա-
կոբ Մծրնայ Հայրապետին: Այս տաթի-
ւառաօտևան ժամը 10-ին պատարագ կը
մատուցուի:

Կը պատարագէ,
ի ՍԱՀԱԿ ՔՃՆՅ. ՀԵՐԻՄԵԱՆ

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ԱՆԱՊԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՍԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Լիոնի Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցոյ ա-
ւանդական Մատաղօրհնութիւնը տնկի
Կունենայ Դեկտեմբեր 14, Կիրակի, Կրօ-
նական եւ աշխարհիկ հանդիսութեամբ:

Օրուան պատարագը կը մատուցանէ և

Կը քարոզի՝
ՆԲՐՎԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԶԱՔՄԱՐԵԱՆ

Հայր Պատավիրակի Փոխանորդ

Լիոնի եւ Ռոն և Սուֆի Հայոց

Պատարագի Երգեցողութիւնը կը կատա-
րէ Եկեղեցոյ Կոմիտաս Երդչափումբը,
Կեկալարութեամբ՝ Պր. Յայշաննէս Քը-
պէրեանի:

Յաւարտ պատարագի կը կատարուի
Մատաղօրհնութիւն եւ հոգեհամատեան
պաշտօն, Եկեղեցոյ վախճանեալ հոգե-
ւորականներու, հանգուցեալ բարերար-
ներու եւ սատարողներու հոգիներուն հա-
մար:

Ժամը 12.30-ին, Կարպիս Մանուկեան
սրբնի մէջ տեղի պիտի ունենայ ժողո-
վորական ձաւ: Անոնք որոնք կը փափա-
քին ժամանակից ձաւին կրնան արձանա-
գրուիլ Եկեղեցոյ Դիւանատութը:

Սկզբ Ժամը 8.30-ին:
Պատարագ Ժամը 10-ին:

Քարոզ Ժամը 11.15-ին:

Մատաղօրհնութիւն եւ հոգեհամայիստ

Ժամը 12-ին:

**ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆԶԱՅ
ՄԱՐՍԵԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ**

**ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ
Ս. ՄԱՆԴԻԵԱՆ**

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, ՅՈՒՆՈՒԱՅ 5-ԻՆ
80Ն է ՃՐԱԳԱԼՈՅՑ ՍՈՒՐԲ ԾՆԴԻԱՆ
Այս տաթիւ, կիսորէ վերջ ժամը 17.30-ին
կը մատուցուի պատարագ, որուն ընթաց-
քին հայ մանուկները պիտի հազարդուին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Եկեղեց-
ոյ հոգեւոր հոգիւ:

ԶՈՏԻԿ ՎՐԴ. ԱԽԵՏԻՔԵԱՆ

**ՏՕՆԱՄԱՌԻ
ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ**

Պատարագի աւարտին, Զրաւչեան սրո-
ւին մէջ կը ժամանէ Կազանդ Պատիկը՝
բաշխելու համար կազանդէք զադութի
բոլոր մանուկներուն:

Մեծ հաճոյքավ կը հրաւիրուին փոքրիկ-
ները, որ ներկայ ըլլան պատարագին եւ
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

Կը ինդուրի Դեկտեմբեր 17-էն տուն
տեղեակ պահէլ թիւր այս մանուկներուն,
որոնք պիտի ուղին ծնողներուն համ-
մասնակցին ս

ԶԵՐՓ ՈՒԶԵՐ

ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱ ԽԱՂԱԼ

(Բ. և Վերջին լման)

Հայաստանի 1988-ի երկրաշարժին մինչեւ այսօր կիսաւեր քաղաքի պատկերը պահած Գիւմրիի վերաշնութեան նպատակով «Հայաստան» հիմնադրամին ձեռնաբակած հանգանակութիւնը առանձին չէ: Ֆրանսահայութեան կոչ կ'ընէ Կապոյտ Խաչը ալ, աւելուած չենքը վերակառուցանելու գործին, աւելուած կեանքը բուգարման բերելու զուգահեռով: Այս անգամ թիրախը մանկական աշխարհն է: որք, անոէք, անօք մանուկներու աշխարհը: Բնիկերութեան այն չերան է ան որ ամէնէն վիրունն է եւ արար - աշխարհ գիտէ թէ վերջին տանամեսեկին փորձանքները որքան մեծցուցին այդ զանգուածը:

Երկրաշարժը հարուածեց ու հազարաւոր մարդիկ մահացան. անոնց զաւակները որբերու առաջին խումբը կազմեցին:

Անոնցէ որդեգրուղներ եղան, ընտանեկան ըրջանակին մէջ պարտկուածներ, որոնք հաւանօրէն այդ ամէնէն գժբախտ, խումբին «երջանիկ» եղել պէտք է նկատել: Իսկ միւները կամ յատուկ հաստատութիւներու խնամքին յանձնուած էն, կամ մահացած իրենք իրենց տէք: Եւ որդեգրուածներէն զատ միւս բոլորը կարօտ են - քիչ կամ շատ - յաւելեալ հետաքրքրութեան. քան մը որ հասկալի պատճառունքութիւնը չենք իրար պարզ տեղակատուութիւնն է նկիւթը. Երեմն պարզ տեղեկատուութիւնն է նպատակը, երեմն վերին ուղղուած քննադատութիւնը, երեմն ալ զործնական արձագանդ գտնելու մատչողութիւնը:

Եւ ըսել որ երկրաշարժը միակ յանցաւորը չէ այս երեւոյթին, անէկ նուք պատերազմն ալ գէց իր որքերը: Շատ տարրերութիւն չկայ մանուկներու պարած գժբախտութեան մէջ, եթէ նոյնիսկ անոնց մէկ մասը միայն չօրմէ որք է: Յաճախ նոյն անտիրութիւնն է, որքանցի նոյն հետանկարը, փողոքը իր երեւակայի ծուղակներով: Ընկերութեան մը մէջ ուր մէն գործութիւնը մէն աշխատութիւնը չէ որ անդիմք գործու պիտի դայ «անցքի ըլր-ջան» կոչուած տասանութէն:

Կապոյտ Խաչին ձեռնաբակած շարժումը այս երախաներուն անարդար հաշուեցոյցը կարելի նուազագոյնի մը իշեցնելու հապատակը կը հետապահ չէ ուղարկած իր յայտարարւի որ ոչ մէկ գումար կրնայ ծնողքի մը շուրջ ան-կամ փոխարինել, քայց արհամարհէի չէ անկարելին ու կարելիներուն տարբերութիւնն ալ:

«Ասաւու»ի նոյնեմբեր 12-ի թիւնին մէջ թէրէզ Ասաւեանի ստորագրած չէլք մէկ երախայի մը ուղբերգութեան մէջ կը խըտացնէ ամբողջ այդ զանգուածին հողածութեան կարօտ պատկերը, անուղղակի մէծ զօրակցութիւնը մը բերելով կապոյտ Խաչին ձեռնաբակած շարժումը:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի: Պատերագը խած է այդ անդամութիւնը մը ուղարկել այդ աշխատը: Ճիշտ է որ ոչ մէկ գումար կրնայ ծնողքի մը շուրջ ան-կամ փոխարինել, քայց արհամարհէի չէ անկարելին ու կարելիներուն տարբերութիւնն ալ:

«Ասաւու»ի նոյնեմբեր 12-ի թիւնին մէջ թէրէզ Ասաւեանի ստորագրած չէլք մէկ երախայի մը ուղբերգութեան մէջ կը խըտացնէ ամբողջ այդ զանգուածին հողածութեան կարօտ պատկերը, անուղղակի մէծ զօրակցութիւնը մը բերելով կապոյտ Խաչին ձեռնաբակած շարժումը:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մը ունի:

Երազուու չին այդ երախային համդիպած է լախանին մէջ, ասքիքը նշուած չէ, քայց պէտք է 13 - 14 տարեկան պատանի մը լլլլա կամ Յակոբեանը որուն դէմքը «հետապահ» ու մեղադար» արտայայտութիւնը մ

ՀՈԳԵԱՆԳԻՒՅՆ

Սիստեմ - կոմիտաս երգախումբը կը ժամանցանէ թէ հոգեհանդասնեան պաշտօն կատարել կուտայ Կիրակի, Դեկտեմբեր 14-ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտչ Մայր սահմարին մէջ իր ողբացեալ վաղմէի սահմանի դեկամեր:

ԳՈՒՐԳԻՆ Մ. Ա. Ա. Մ. Շ. Ա. Դ.

մահուան 50-րդ (մահացած Տիթրոյթ, Դեկտեմբեր 14, 1947) տարելիցին տոթի:

ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

Ս. ՅԱԿՈԲ - ԼԻՈՆ

Շաբաթ, Դեկտեմբեր 13, Տօն է Ս. Յակոբ Մէր Մէր Հայոց Հայրապետին: Այս տաթիւ առաջանակ ժամը 10-ին պատարագ կը ժամուցաւ:

կը պատարագէ՝

ԽՍՀԱԿ ՔՀՆՅ. Հեքիւնեան

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՍՈՒՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՅԹԻՒ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Լիոնի Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ աւանդական Մատողօրհնութիւնը տեղի կունենայ Դեկտեմբեր 14, Կիրակի, կրօնական եւ աշխարհէի հանդիսութիւնը:

Օրուան պատարագը կը ժամուցանէ եւ քարոզէ՝

ՆՈՐՎԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԶԱՐԱՐԱԵԱՆ

Հայր Պատուիրակի Փոխանորդ Լիոնի եւ Ռոն - Ալփի Հայոց

Պատարագի Երդեցողութիւնը կը կատարէ Եկեղեցւոյ Կոմիտաս Երգչախումբը, զեկալարութեամբ՝ Պր. Յովհաննէս Պէրպէրեանի:

Յաւարու պատարագի կը կատարուի Մատողօրհնութիւն եւ հոգիանուանեան պաշտօն, Եկեղեցւոյ վախճանեալ հոգեւորականերու, հանդուցեալ բարեկարներու եւ սատարողներու հոգիներուն համար:

Ժամը 12.30-ին, Կարպիս Մանուկեան սրբակին մէջ տեղի պիտի ունենայ ժաղովրդական ձաւ: Անոնք որոնք կը փափաքին մասնակցիլ ձաւին կրնան արձանագրիլ Եկեղեցւոյ Դիւտանաուները:

Սկզբ ժամերգութեան ժամը 8.30-ին: Պատարագ ժամը 10-ին:

Քարոզ ժամը 11.15-ին:

Մատարողնութիւն եւ հայեհանդիս ժամը 12-ին:

Radiothon

L'ÉCOLE BILINGUE D'ALFORTVILLE
SAINT MESROUP

organise un RADIOTHON

sur A Y P F M (99.5)

le Samedi 13 Décembre de 7h à 14h

Animations et journée Portes Ouvertes
à l'école.

(Դար. Ա. Էջեն)

Ամենա ժողովին կողմէ որու պիտի ներկայացնեի Յունուարի ընթացքին: Օրէնքը կը նախառական որ 35 ժամէրը պարտադիր կը դառնան 2000-ին 20-է տևելի աշխատաւոր ունեցող ձեռնարկներուն համար եւ 2002-ին՝ 20-էն վար: Շիրաք պատարագակաց որոշումին պարտագիր բնոյթը:

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ նախագահը առանց սպասելու թէհրանի իսլամական խորհրդադպրովի աւարտին, վերադարձած է Անդարս: Պատմառը այն քննադատութիւնները եղած են որոնք անուղղակի կերպով թիրախ առած էին թուրքիան, գլխաւորաբար Հետախային իրաքի մէջ զինեալ գործողութիւններուն եւ իրայէլի հետ սերտ գործակցութեան պատճառով:

ՓԻՒՐՔԻԱՅԻ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒՅԻՆ (գործատիրութիւն - աշխատաւոր գատարաններ) ընտրութիւնները, որոնք տեղի կ'ունենային Դեկտ. 10-ին, ձեռնապահութեան բոլոր մրցանակները կուղեցին: Արդարեւ, մասնակցութեան համեմատութիւնը 34,04% էր նուար 6 կ'ու բազալտմար 1992-ի, գլուխը կը հասնի կրկին Սէ-ֆէ-թէ-ն (33,11%), իրեն կը հետեւին Սէ-ֆէ-թէ-թէ-ն (23,34), կ'ֆ-օ (20,55) եւ Սէ-ֆէ-թէ-թէ-ն (7,5), որ զբարի նահանջ կ'արձանագրէ:

«ԼԻՊԵՐԱՍԻՄԻՆ» լոյս չտեսաւ Դեկտ. 11-ին, աշխատակազմի գործադուլի հետանքով: Բոլոր ճիշդերու աշխատաւորները աշխատավարձքի վերաբերութիւնը կը պահանջնեն:

Ի ՅԻՇԱՄԱԿ

Տեկին Մատուցն Փափազեան եւ Ժուրլին Փափազեան իր կնքահօր՝ Արամ Աւետին նանի մահաւուն 22-րդ տարելիցին ի յիշամակ 1500 Ֆր. կը նույիրեն «Յառաջ»ին:

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ

ՓԱՐԻԶ

Յարաք, Դեկտեմբեր 13, Տօն է Արքոցն Յակոբայ Մծբնայ Հայրապետին, Մարտունի Ճամաւորին ժամը 10-ին պատարագ կը ժամուցաւ:

կը պատարագէ՝

ՄԵՍՐԻԹ Ա. ՔՀՆՅ. ԺԱՄԿԱՆԵԱՆ

ԿԱՂԱՆԴԻ ՃԱՆ

Կապոյտ իաչի Փարիզի մասնաձիւղը կազմակի առթիւ ձաւ մը կազմակերպութիւն:

17, rue Bleue, 75009 PARIS

Դեկտեմբեր 20-ին ժամը 20-ին:

Կազմող պատարագ պիտի զայ, երգ, պար, աշակերտներու կողմէ, հաճելի անհիմաներ:

Տեղերը պականովելու համար հեռաձայնութիւն Շաբաք օր ժամը 14-ին 18

01-42-46-88-36

40ème ANNIVERSAIRE

DE L'EGLISE ARMENIENNE

«ST GREGOIRE L'ILLUMINATEUR»

de Chaville

à l'ATRIUM

ave R. Salengro — 92370 Chaville

Dimanche 14 Décembre à 15 heures

Diaporama

Film

Cocktail - Buffet

Tombola

Partie Artistique

avec

• Trio à cordes «Hantcherian»

• Déclamation Razmig Aprahamian

• Chorale mixte «Eglise arménienne» et «Cie Astres Mélodies» sous la direction d'Astrig Dédéyan.

Réservation :

Tél. : 01 47 09 23 18

Participation aux frais

Eglise Apostolique Arménienne
SAINT-LOUPE

42, Bd des Grands Pins - 13010 MARSEILLE

Dimanche 14 Décembre à 16 heures 30

LOTTO

dans la Salle de l'Eglise

organisé par le Conseil d'Administration.

Chaine Hi-Fi et

Nom breux lots

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Section MARSEILLE

Super Loto Annuel

le Dimanche 14 Décembre à 15 heures

à la M. A. J. C.

12-14, rue Saint-Bazile

Venez nombreux!

LOTS DE QUALITE,

AMBIANCE,

SALLE CHAUFFEE.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
88, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

AZNAVOUR

pour

l'Arménie

76-78, AVENUE DES CHAMPS-ELYSEES, 75008 PARIS

TEL. : 01. 49. 53. 03. 27

FAX : 01. 49. 53. 03. 28

Chers Amis,

Offrir un avenir à l'Arménie, c'est donner à ses enfants les moyens d'une meilleure éducation.

Le dimanche 4 janvier prochain, je donnerai un concert exceptionnel «NOËL POUR LES ENFANTS D'ARMENIE», dont l'intégralité des recettes sera consacrée à la réhabilitation d'une centaine d'écoles et d'orphelinats d'Arménie.

Pour atteindre cet objectif ambitieux de 36 millions de francs, nous serons aidés par la Banque Mondiale et le Fonds Social Arménien qui se sont engagés, chacun, à verser un montant égal à notre collecte qui devra donc atteindre 12 millions de francs.

Les travaux feront l'objet d'un contrôle technique et financier d'auditeurs internationaux indépendants.

Assister au spectacle, verser un don ou devenir parrain, sous l'une au moins de ces trois formes, votre participation est indispensable.

Si le montant de votre don s'élève à 5.000 fr. ou plus, vous deviendrez Parrain et la partie réhabilitée portera votre nom. La réhabilitation d'une classe coûte 5.000 fr. et il est possible d'en rénover une ou plusieurs: celle d'un gymnase 50.000 fr; d'un étage entier 80.000 fr. L'école entière de mille élèves, 400.000 fr.

Le concert sera placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholicos de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

A l'issue du spectacle, un dîner réunira Sa Sainteté, le Président de la République, les Parrains*, leurs épouses et moi-même.

Le 4 janvier prochain, au Palais des Congrès de Paris à 16 heures, je souhaite pouvoir être fier de mes frères de France et chanter devant une salle comble.

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

je compte sur Vous Tous
et Vous attends

Charles AZNAVOUR

(*) Pour l'organisation matérielle de ce dîner, nous vous remercions de bien vouloir nous faire parvenir votre don avant le 20 décembre 1997.

Locations: Palais des Congrès, Virgin Megastore, Fnac, Minitel 3615

Կ ՅՇԱՍԱԿ

ԳՈՐԱՄՆՔ - ԺԵՐԱՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԻԱՆ իր
մօր՝ Սրբինել Խաչատուրեանի մասնաւ
տարելիցին (1996, Դեկտեմբեր 15) առթիւ
1000 ֆր. կը նուիրէ «Յանաչ»ին:

EXPOSITION

L'Ambassadeur
de la République d'Arménie en France
M. VAHAN PAPAZIAN
a l'honneur de vous inviter au vernissage
de l'exposition des peintres arméniens

AREVCHAT AVAKIAN
VILIK ZAKARIAN

ARAM ISSABEKIAN

qui aura lieu le mardi 16 décembre à 19h
dans les locaux de l'ambassade.

L'exposition-vente restera ouverte tous les
jours de 16h à 19h jusqu'au mardi 23
décembre.

L'ASSOCIATION SAINTE-CROIX
DE PARIS

accueille

Anahide TER-MINASSIAN

Historienne, maître de conférences
à l'Université Paris I,
Panthéon-Sorbonne

qui présentera son livre :

HISTOIRES CROISEES
Diaspora - Arménie - Transcaucasie
(1890-1990)

paru aux «Editions Parenthèses»,
en juin 1997

le jeudi 18 décembre à 20h45
Signature - Cocktail

dans le Centre Culturel Saint-Mesrob
10 bis, rue Thouin — Paris 5ème
Métro : Cardinal Lemoine, Monge
Entrée libre

ԿՌԻԶՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկան ընկերութիւն մը կը
փափաքի պաշտօնի կոչել երկրագոր-
ծական եւ կամ մեքենական ճարտա-
րագիւս մը (Agricultural Sales Engi-
neer — Ingénieur Agricole):

Ենթակային աշխատանքի և պա-
տասխանատուութեան դաշտը պիտի
լողաբանէ Ամերիկան եւ Ավրիկէն եւ
Հետեւարար թեկնածուէն կը պա-
հանջուի սահուն անդերէն եւ Փրան-
սէրէն:

Թեկնածուն, որ չըջանաւարտ է հա-
մալարանէ մը՝ երկրագործական եւ
կամ թեքնիքական ճարտարագործ
տիտղոսով, կը հաստատուի Ամերիկա
Միացեալ Նահանգներ: Պաշտօնը կը
պահանջէ յաճախակի ճամբորդու-
թիւններ, այս ուղղութեամբ նախօրօք
փորձառութիւն առաւելութիւն է:

Հետաքրքրուողներէն կը խնդրուի
իրենց C.V.-ն զրկել հետեւեալ հաս-
ցին:

M. JACQUES SARKISSIAN
c/o SADUCOM
33, Quai Wilson,
1201 GENEVE
Tél. : (4122) 7328039

(Դար. Ա. Էջեն)

ունեցած է, ինչ որ կումմին կը հերքէ:
Դեկտ. 14-ին, Մոսկուայի մէջ տեղական
ընտրութեան մըն ալ մասնակցած է, ինչ
որ հետասեսիլով ալ սփռուած է բայց իր
պարզած վիճակն ալ հեռու է փայլուն
ըլլալ:

Ա. Հիմ Պատժական Միջազգային Գա-
տարանին բնդէ. դատախազը՝ Լուի Ար-
պուր (դանատացի) ամբաստանեց Փրան-
սէկան իշխանութիւնները որոնք արգելք
կը հանդիսանան Պոսնիոյ մէջ որ պատե-
րազմական ոճաբարձները ձերակալ-
ուին: Անոնք, կ'ըսէ, իրենք զիրենք ա-
պահով կը դգան Փրանսական գօտիին
մէջ: Ֆրանսա բուռն կերպով հակաղ-
դեց: Ֆրանսայի դէմ եղած գլխաւոր ա-
ստրկութիւնն ալ այն է որ իր զինուո-
րականները միայն գրաւոր կրնան վր-
կայել, եւ բերանացի չեն կրնար դատա-
րան ներկայանալ եւ Հարցապնդուիլ:

ԹՐԱՎԱՆՆ բեռնատար նաւ մը ծանր
կերպով բախած է Փրանսական ձեռոր-
ութեաւ մը, Պրթանելիք բացը եւ ոչ իսկ

կեցած է օդուութեան հասնելու համար

AZNAVOUR pour l'Arménie

76-78, AVENUE DES CHAMPS-ELYSEES, 75008 PARIS

TEL. : 01. 49. 53. 03. 27

FAX : 01. 49. 53. 03. 28

Chers Amis,

Offrir un avenir à l'Arménie, c'est donner à ses enfants les moyens d'une meilleure éducation.

Le dimanche 4 janvier prochain, je donnerai un concert exceptionnel «NOEL POUR LES ENFANTS D'ARMENIE», dont l'intégralité des recettes sera consacrée à la réhabilitation d'une centaine d'écoles et d'orphelinats d'Arménie.

Pour atteindre cet objectif ambitieux de 36 millions de francs, nous serons aidés par la Banque Mondiale et le Fonds Social Arménien qui se sont engagés, chacun, à verser un montant égal à notre collecte qui devra donc atteindre 12 millions de francs.

Les travaux feront l'objet d'un contrôle technique et financier d'auditeurs internationaux indépendants.

Assister au spectacle, verser un don ou devenir parrain, sous l'une au moins de ces trois formes, votre participation est indispensable.

Si le montant de votre don s'élève à 5.000 fr. ou plus, vous deviendrez Parrain et la partie réhabilitée portera votre nom. La réhabilitation d'une classe coûte 5.000 fr. et il est possible d'en rénover une ou plusieurs; celle d'un gymnase 50.000 fr.; d'un étage entier 80.000 fr. L'école entière de mille élèves, 400.000 fr.

Le concert sera placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholicos de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

A l'issue du spectacle, un dîner réunira Sa Sainteté, le Président de la République, les Parrains*, leurs épouses et moi-même.

Le 4 janvier prochain, au Palais des Congrès de Paris à 16 heures, je souhaite pouvoir être fier de mes frères de France et chanter devant une salle comble.

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

*Je compte sur Vous Tous
et Vous Attends*

Charles AZNAVOUR

**(*) Pour l'organisation matérielle de ce dîner,
nous vous remercions de bien vouloir nous
faire parvenir votre don avant le 20 décembre
1997.**

Locations: Palais des Congrès, Virgin Megastore, Fnac, Minitel 3615 Palais,

Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

**COMPTE BANCAIRES SDBO PARIS FRIEDLAND No 0403698001 L
CRÉDIT LYONNAIS CHAMPS-ELYSEES PARIS 8e No 446 236 H 49 - C.C.P. 205 D PARIS**

Association à but non lucratif régie par la loi du 1er juillet 1901 et le décret au 16 août 1901

ԿՌԻՑՈՒԹԻՒՆ

Երեւանէն Մելս Սուրենի Պետրոսեանի
(մասացած՝ 1994-ին) կինը եւ զաւակ-
ները կը փնտուի անոր Հօրեղարքութեան իսա-
չեկ Ազարի Պետրոսեանը, կամ անոր զա-
ւակները: Խաչիկ Ազարի Պետրոսեան
Բ. աշխարհամատէն ետք Հայուսան չէ
վերպարձած: Պետրոսեան ընտանիքը
Վարդենիսիցի է (նախկին անուանուով՝
Բասարպէշչան): Զիրենք ճանչուղներէ կը
ինդրուի տեղեկացնել՝
Կարինէ Պետրոսեան
Երևան 375025
Արդեստան փող. 11, բն. 71/1
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
SIRET : 571 027 317 000 15
Commission paritaire : N° 55935

Campagne

de

Parrainage

TAMAR, 13 ANS, ORPHELIN

Comme Tamar, en Arménie, des milliers
d'orphelins vivent dans des conditions
précaires, au sein de familles mutilées.

Il est important de leur redonner
confiance et d'assurer leur avenir.

**PARRAINEZ
UN ENFANT**

Grâce à Vous,
et pour 120 dollars (750 F.) par an

IL N'IRA PAS
A L'ORPHELINAT

OUI, je souhaite parrainer ...
orphelin(s) d'Arménie.

La Croix Bleue des Arméniens de France
me fera parvenir le ou les dossiers
dans les plus brefs délais.

M Mme Mlle

Prénom

Téléphone

No Rue

Code Postal Localité

Réturnez ce coupon à:

LA CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

17, rue Bleue, 75009 PARIS

17, rue Bleue, 75009 PARIS

Դեկտեմբեր 20-ին, Ժամը 20-ին:

Կազմակերպութեան պատուի զայտ, երգ, պար,
տաղական երանեալ կողմէ, հաճելի անական կական:

Տեղերը ապահովելու համար հետաձայ-
նել Ծարաք օր Ժամը 14-ին 18

01 - 42 - 46 - 88 - 36

★ ★ ★ ★ ★
**GRAND
REVEILLON**

DU 31 DECEMBRE 1997

★ ★ ★

à l'Espace Tête d'Or
LYON - VILLEURBANNE

organisé par
FRANCE - KARABAGH
et les Associations Arméniennes

EXCEPTIONNEL!
ARARAD AHARONIAN
et son Orchestre
pour la première fois à Lyon

et le DJ DIDIER

Buffet de spécialités
arméniennes

Prix d'entrée: Adultes 180 F.

Enfants —13 ans : 90 F.

Renseignements et réservations :

◆ MCA DECINES Tél. 04.78.49.42.97

◆ MCA VILLEURBANNE Tél. 04.78.93.57.43

◆ MCA VIENNE Tél. 04.74.53.43.80

◆ EGLISE ARMENIENNE DE LYON Tél. 04.78.60.47.18

★ ★ ★

14 FEVRIER 1998
RETENEZ CETTE DATE

La Croix Bleue des Arméniens de France
Section «ASTRIG» (Arnouville —
Gonesse — Sarcelles — Villiers-le-Bel)
organise son BAL ANNUEL dans la salle

«Charles Aznavour» à Arnouville
Animation : ADISS HARMANDIAN

ԶԱՅՆԵՐ

ԳԱՐԱՀԱՆ

ԼԻՌ

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ

ԵՐԵԿՈՅԹ

Արդարաթ, Դեկտեմբեր 5-ին, տօնական երկութիւն, Ս. Յակով եկեղեցւոյ կից, «Կարպիս Մանուկեան» սրաշին մէջ: Շուրջ 150 հաւաքրեաներ հաւաքրուած էին հոն, պատուելու համար ութ լինահայեր որոնք լու ծառայած էին եկեղեցին և գպրոցին և կը չառաւնակեն ծառուիլ: Ատացան պատուանշաններ՝ զրկուած էլ միաձին, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին կողմէ:

Եկաներուն մէջն էին ծերակուտական Ժիլպէր Շապուր, Վիլէօրպանի քաղաքական Խէյմոն Խէրաւչէ և չարք մը տեղական բնարեաններ ու, բնականարար, չքանին հայկական կապակերպութիւններուն անդամներէն շատեր:

Հանդիսութեան կը նախազաէր Նորվան Եպիսկոպոս, իր ժողոր ունենարով պատուաները՝ որոնք տեղ բռնած էին բիշ:

Արարողութեան սկզբէր, Առաջի Տօնիկան, Արդարապահ, առաւ բացարութիւններ Ս. Ներսէս Շնորհալի և Ս. Մեսրոպ Մաշտոց շքանակուուն մասին, բաւ թէ ո՛վ էին այս երկու Հայերը՝ սուրբ մէր պատուութեան մէջ:

Յետոյ, Պ. Տօնիկան նշեց, յաջորդարար, պատուանանի արժանացաներուն իւրաքանչիւրին կատարած անձնուէր աշխատանքը՝ ինպատ համայնքին: Հէքիմեան քահանայ կարդաց էջմիածնայ Հայրապետին զրկած գնահատական կոնդակներ:

Նորվան Եպիսկոպոս, յանուն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գարեգին Ա. ի, յանձնեց իւրաքանչիւրը մեծարեալին իրեն յառաջացուած չքանչալը:

Ժաք Աքելեան, Ներսէս Տորումեան, իտոն Կարմիրեան, Փաստակ Ղաղարեան, Լեւոն Մարկոսեան, Արման Մկրտչեան, Աւետիս Վանէսեան, ստացան Ներսէս Շնորհալի անունը կորութիւն շքանչալը:

ՀՐԱՂԱԾԻ

ԽՈԲԱՆԻԿԱՆԻՐ

ԱՄՆԵՐ հետ ամբողջ աշխարհը զարմանք, քիչ մըն ալ հայոցումով համակուցաւ լսելով եօթնորեակներու ծնունդին լուրը: Նոյեմբեր 19-ին Մըք Գօկէ յանահիքը ուր երեք անդամէ կը բազկանար, վեց վայրկեանի ընթացքին գարձաւ տանանդամ: Օհայոյի անոնց փոքրիկ դիւլին մէկ խանութին ցուցափեղին մէջ զետեղուած ազդ մը կը ծանուցան թէ յանահայ ընտակութեան թիւր այլեւ 3400 չէ, այլ 3407: Երիտասարդ զոյլը ազդիկ զաւակ մը ունէր արդին որ այսօր անդրանիկը զարձած է ութ քոյլը՝ եղայրներու: Նորածիններ որոնց մայրը 29 տարեկան է, ըսր մանէ ու երեք ազդիկ են: Անոնց ծնունդը գարձանք զարժանք առանցիր գարձած է ութ քոյլը՝ եղայրներու: Նորածիններ որոնց մայրը 29 տարեկան է, ըսր մանէ ու երեք ազդիկ են: Անոնց ծնունդը գարձանք զարժանք առանցիր գարձած է ութ քոյլը՝ եղայրներու: Նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներուն կարագաներ կազմ էին, նաեւ եօթնորեակներու, բայց այս վեցինները մահացած էին: Մինչդու Մըք Գօկէ դոյլին նորածինները առողջական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մը յայտագրին պատառի վրայ:

Այսունց զալուստը որպէս բարերախտ պատառար մը, սկսած է ազգային բնոյի վրայ:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ յոյութեան սկզբէն իսկ րժէնութեան մարդ արարած արդանիդի իր օրերը կ'աւարտէ, եօթները յայտնուեցան հետատեսիլի պատառի վրայ:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիարկուած էր, զիտէր թէ կրնար մէկէ աւելի զաւակներու ծընունդ առաջ է: Եւ ճիշդ է որ առաջն շարժուան թերթերը կամ հեռատեսիլի անոնցմէ նկար չունեցան: Սակայն, յետոյ, նոյեմբեր 25-ին, հեռատեսիլի կարմանի մը յայտագրին մասնակցեցաւ վեցորդակներու կարագաներ կազմ էին այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները ունենալու համար մէկէ այս ամառական կարելի լաւագոյն պայմանները:

Երիտասարդ մայրը որ ամլութեան դէմ գարձանումք մը հնդիար

Ժաղկին - Շաքէ եւ Կի Մուսէեան,
Վահէ եւ Շուշան,
Տիկին իսկանչի Քէշեւեան,
Ալիս եւ Գրիգոր Պահապարեան, զա-
ւակներն ու թոռները,
Տիկին Անդիլ Տիտիէ, զաւակներն ու
թոռները.

Տիկին իվանն Ազամանեան, զաւակներն
ու թոռները
եւ ընտանեկան բոլոր պարագաները
ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մհծ-
մօր, քրոջ, մօրաքրոջ, մհծ - մօրաքրոջ
եւ աղքականին:

ՏԻԿԻՆ ԳՈՀԱՐԻԿ ՍԱԼԱՔԵԱՆ-Ի
(Ծննդակ՝ Աւագեան)

մահը որ պատահեցաւ Դեկտեմբեր 15-ին,
87 տարեկանին Շաթընէ - Մարտարի (0-
մը-Աէն):

Յուղարկաւորութիւնը կը կամարուի
Հինգարթի, Դեկտ. 18, ժամը 9.45-ին
Փարիզի Մ. Յովհաննէս - Մկրտիչ Մայր
Եկեղեցին:

15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS
Մարկէ մարմինը կը փոխադրուի Պանէէօ -
Բոմբանալ գերեզմանատունը, Ավրիւ տը
Կարլանտ ժամը 11.15-ի չուրք:

Մահացր չստացողներէն կը խնդրուի
ներկայս իրրեւ այդ նկատել:

3, rue de la Bièvre, 92220 BAGNEUX

«ՅԱՒԱԶ» - Մեր ցաւակցութիւնները
Տէր եւ Տիկին Կի Մուսէեանի:

ԿԱՂԱՆԻ ՃԱՆ

Կապոյս Խաչի Փարիզի մասնաճիւղը
Կաղանդի առթիւ ճաշ մը կազմակերպած
է,

17, rue Bleue, 75009 PARIS
Դեկտեմբեր 20-ին ժամը 20-ին:

Կաղանդ պատահ պիտի դայ, երդ, պար,
շակերտներու կողմէ, հաճելի անա-
կնալներ:

Տեղերը ապահովելու համար հեռաձայ-
նել Շարար օր ժամը 14-ին 18
01 - 42 - 46 - 88 - 36

Ի ՑԻԱՍԱԿ
Տիկին Արմենութիւն Գեւոնեան 100 ֆր.
կը նույիր «Յառաջ»ին Գուրգեն Ալեմշանի
մահուան 50-րդ տարելիցին ի յիշատակ:

ՇՆՈՐՀԱԿՈՒՄԻ

Կապոյս Խաչը չնորհակալութեամբ ըս-
տացած է 500 ֆր. Տիկին Ժաթրեան-
նէ եւ 2000 ֆր. Օր, եւ Պ. Թիրեաքեանէ
Հայաստանի եւ Պարարապի մասնիկներուն
չոմար:

ԿՌԻԶՈՒԻՆ

Ամերիկեան ընկերութիւն մը կը
փափաքի պաշտօնի կոչել երկարոր-
ծական եւ կամ մերենական ճարտա-
րակէտ մը (Agricultural Sales Engi-
neer - Ingénieur Agricole):

Ենթակային աշխատանքի եւ պա-
տասխանատութեան զաշը պիտի
լողացրէ Ամերիկան եւ Ամերիկէն եւ
Հանեւարար թեկնածուէն կը պա-
հանջուի սահուն անդիւրէն եւ Քրան-
սերէն:

Թեկնածուն, որ ըջանաւարտ է հա-
մալարանէ մը՝ երկարործական եւ
կամ թեքնեական ճարտարապետի
տիտղոսով, կը հաստատուի Ամերիկա
Միացեալ - Նահանգներ: Պաշտօնը կը
պահանջի յաճախակի ճամբրուու-
թիւններ, այս ուղղութեամբ նախօրոք
փորձառութիւն տառելութիւն է:

Հետաքրուուղներէն կը խնդրուի
իրենց C.V.-ն դրկել հանեւար հաս-
ցէն:

M. JACQUES SARKISSIAN
c/o S A D U C O M
33, Quai Wilson,
1201 GENEVE
Tél. : (412) 7328039

DINER DANSANT

Au profit de l'école arménienne
T A R K M A N T C H A T Z
d'Issy-les-Moulineaux

Le 20 Décembre à 20 heures

animé par M A R T E N Y O R G A N T Z et son Orchestre

avec la participation de EVELYNE et YESSAÏ ALTOUNIAN

M A N O L I S et son BOZOUKI

Show de Kung-Fu
Ceintures noires arméniennes A.B.B.A.

DANSES ET CHANTS DE NOS ELEVES

P.A.F. : 300 F. — Après 23h entrée + 1 consommation: 100 F.

Réservation : 01 46 45 60 55

ÉCOLE BILINGUE ARMENIENNE

19, Sentier des Epinettes — 92130 Issy-les-Moulineaux

SECTION DES JEUNES
DE LA CATHÉDRALE ARMÉNIENNE
APOSTOLIQUE DU PRADO

Soirée
Noël
Arménien

SAMEDI 3 JANVIER

à partir de 22 heures 30

339, avenue du Prado — 13008 Marseille

Renseignements & Réervations :

Tél. : 04 42 03 05 63 /
04 91 34 77 44 (après 20h).

P.A.F. 80 F. + consommation.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
SIRET : 571 027 317 000 15
Commission paritaire : N° 55935

UGAB — UGAB — UGAB

REVEILLON St-Sylvestre

organisé par

UGAB-Jeunes

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, 75017 PARIS

C h a m p a g n e ,

C o t i l l o n s ,

A n i m a t i o n ,

N o v e a u D. J.

le 31 Décembre à partir de 22 heures

— Entrée : 180 Frs. —

Contact, réservations :

Tél. : 06 09 91 89 24 / 06 81 37 26 81

UGAB — UGAB — UGAB

AZNAYOUR

pour

L'Arménie

76-78, AVENUE DES CHAMPS-ELYSEES, 75008 PARIS

TEL. : 01. 49. 53. 03. 27

FAX : 01. 49. 53. 03. 28

Chers Amis,

Offrir un avenir à l'Arménie, c'est donner à ses enfants les moyens d'une meilleure éducation.

Le dimanche 4 janvier prochain, je donnerai un concert exceptionnel «NOEL POUR LES ENFANTS D'ARMENIE», dont l'intégralité des recettes sera consacrée à la réhabilitation d'une centaine d'écoles et d'orphelinats d'Arménie.

Pour atteindre cet objectif ambitieux de 36 millions de francs, nous serons aidés par la Banque Mondiale et le Fonds Social Arménien qui se sont engagés, chacun, à verser un montant égal à notre collecte qui devra donc atteindre 12 millions de francs.

Les travaux feront l'objet d'un contrôle technique et financier d'auditeurs internationaux indépendants.

Assister au spectacle, verser un don ou devenir parrain, sous l'une au moins de ces trois formes, votre participation est indispensable.

Si le montant de votre don s'élève à 5.000 fr. ou plus, vous deviendrez Parrain et la partie réhabilitée portera votre nom. La réhabilitation d'une classe coûte 5.000 fr. et il est possible d'en rénover une ou plusieurs: celle d'un gymnase 50.000 fr; d'un étage entier 80.000 fr. L'école entière de mille élèves, 400.000 fr.

Le concert sera placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholicos de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

A l'issue du spectacle, un dîner réunira Sa Sainteté, le Président de la République, les Parrains*, leurs épouses et moi-même.

Le 4 janvier prochain, au Palais des Congrès de Paris à 16 heures, je souhaite pouvoir être fier de mes frères de France et chanter devant une salle comble.

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

*je compte sur Vous Tous
et Vous offens*

Charles AZNAVOUR

(*) Pour l'organisation matérielle de ce dîner,
nous vous remercions de bien vouloir nous
faire parvenir votre don avant le 20 décembre
1997.

Locations: Palais des Congrès, Virgin Megastore, Fnac, Minitel 3615 Palais,

Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

COMPTES BANCAIRES SDBO PARIS FRIEDLAND N° 0403698001 L -
CRÉDIT LYONNAIS CHAMPS-ELYSEES PARIS 8e N° 446 236 H 49 - C.C.P. 205 D PARIS

Association à but non lucratif régie par la loi du 1er juillet 1901 et le décret au 16 août 1901

GABINET TERZIYAN

Toutes Assurances

Toutes Compagnies

MEILLEURS PRIX — MEILLEURES CONDITIONS

AUTO — MULTIRISQUES HABITATION ET COMMERCE

MALADIE — PREVOYANCE RETRAITE VIE CAPITALISATION

13, rue Lamartine, 75009 PARIS

Tél. : 01. 42. 82. 01. 41 +

présente ses meilleurs vœux pour l'année 1998

et souhaite une bonne fête de Noël

ԹԷՐԶԵԱՆ ապահովագրական զրասելեակը
Ղաւագոյն մաղրամիւնը կը շնորհաւորէ
Զեր Անդրի Ա. ԾԱՄԱՆԴՐ

ՀԱՐԱՑԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

ՀԱՅԿ. ԿԵԱՆՔԸ

ԼՈՍ-ԱՆՁԵԼԸՄԻ ՄԷԶ

ԱՐՑԱԽԻ ԶՈՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԱՓՈՅՑԻ
ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՆ
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՅԱՆԿՈՆՅԻ ՖԵՐԱՀԵԱՆ ԱՊՐԱԿԻՆ ՎԱՐԺՄԱ-
ՐԱՆԻ «ԱՅԵՄԲԻՆԵԱՆ» ԱՐԱՏԻՆ մէջ, ԴԵԿ-
ԹԵՄԲԵՐԻ 7-ի երկոյեան, տեղի ունեցած
է Արցախի զօրակցութեան ժողովրդային
հաւաքումը՝ կազմակերպութեամբ Հ.
Յ. Գ. Կելը. Կոմիտէի յարաբերակ ան-
յանձնախումբին եւ ներկայութեամբ չու-
թ 1000 հոգին: Հանդիսութիւնը վարած է
վազգէն Մատէնեան: Հայաստանի երկ-
րաշրժի դուռը յիշատակին ալոթք
կատարած եւ օրհնութեան խօսք արտա-
սանած է առաջնորդ Մուշեղ Եպիսկոպոս
Մարտիրոսին: Առաջին բանախօս՝
Արցախի մշտկոյթի, երիտասարդութեան
և մարդաբանի, ներկայարար Արմէն Սարդս-
եան, անդրադառնարդ Արցախի ճակա-
տագրի հարցին, ի մէջ այլոց բանած է
հետ այսօր ներկայացնած եմ ոչ միայն
Հարաբաղի ժողովուրդը, այլև Հարա-
բաղի կառավարութիւնը եւ առում եմ
Հարաբաղում ընտրուած ուղին մէկն է,
զա անկախութեան ուղին է: Մենք ոչ ալ
հաջուարին ունենք եւ այդ ոչ ալ հաշ-
ուարին ինքնան վրայ վասահ ենք, որ
մեր չարժումը մինչեւ վերջ զնալու է:
Փրուկէմը չառ բարդ է եւ ամէն մի քա-
զաքան զրծիչ իս կարծիքն է յայտ-
նաւ այս կամ այս փրուկէմի վերաբեր-
եալ: Մենք ունենք մեր կարծիքը մեր
փրուկէմի վերաբերեալ: Արցախեան չար-
ժումը զրսից չէ ներբուժուած, Արցախ-
եան չարժումը սկսել է ներսից, եւ անկախ
դրանից թէ քաղաքական զործիչները կամ
միջազգային ուժերը ինչ կարծիքն եւ
Արցախի վերաբերեալ, մենք ունենք
մեր հոգեկան ուժի հաշուարկէ, մենք
ունենք միջազգային ուժերի միջն հակ-
ութիւնների հաշուարկը եւ վասահ ա-
ռում ենք, որ Արցախեան չարժումը եր-
րաք չի թեքուի:

Յուղագուած է տեսերիզ մէ, որ նա-
խացա է եւուն Տէր - Պետրոսեանի, Ռո-
բեր Քոչարեանի եւ Հրայր Մարտիրոսեանի
ելութիւնը, Հինչպէս նաեւ արցախեան
պայքարը ներուցող պատկիներու ընդ-
մէջն չեցուած է «Հայութեան միասնա-
կանութեան եւ Արցախի ինքնորոշման ի-
րաւունքին նկատմամբ լեւուն Տէր - Պետ-
րոսեանի ապագային ու պատուուղական
քաղաքականութիւնը»:

Հ. Յ. Կելը. Կոմիտէի խօսքը վե-
խացած է Յովիկ Սալիկա: Երկրորդ
բանախօս՝ Հրապակագիտիք Արեգին:

ԵՐԱՒԱՆԴ 08 ԵԱՆ

ԹԱՂԱԿԱՆԻՆ ԿՆԻԿԸ

ՎԵՊ ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔԵ

ԺԳ.

Երկու բարեկամները ուղղուեցան թա-
զական Խորհուրդի առենապետին տունը
եւ գուուր զարկին:

Ծանայ մը եկաւ բանալու:

- Հիմա անպատճառ պէտք է Պօղոս է-
ֆինտին անենենք, ըստ Սուսերեանց,
դամ' իմաց տուր:

- Անկարինի է, պատասխանեց ծառան
պաղակնով:

- Հինչպէս անկարին է...

- Էֆինտինի հոս չէ:

- Ուր գնաց:

- Տիկինին էկտ այս առառու պացին եւ
լսին որ քանի մը օր պիտի չգնան...

Ծանթի հարուած մը էր այս որ կիշ-
նէր երկու բարեկամներու դիմուն:

- Պէտք չէ զացած ըլլան, զոչեց Սու-

- Զարմանալի բան, ձեզի սուր պիտի
խօսիմ, պատասխանեց ծառան:

- Անպայման պէտք է որ զինքը ան-

հայան այլեւս չպատասխանեց:

Վասահ այլեւս չպատասխանեց:

ԴՐՈՒՅԱԳՆԵՐ

ՎԱՆ ԿՈՏԱՐԱԾ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԵՐԻՑ

ԽՄԲ. — Հայաստանէն Սեպտեմբերին
զրօնաշրջիկներու խումք մը այցելած է
Արքևմտահայատան։ Անոնցմէ Ռոմիկ
Յովնանեան «Հայք»ի Նոյեմբեր 29-ի թի-
ւին մէջ տուած է էջ մը այդ այցելութեան
իր տպաւորութիւններէն։

三

ԹԵ ԻՆՉՊԵՍ ՀԱՍՏԱՆՔ ԱՒԱՆՑ

Սուշար եւ Շատախ գնալուց յետոյ վերադարձել էինք Վան։ Մինչեւ մթնելը բաւական ժամանակ կար եւ ամէն մէկը ուրոշեց այդ ժամանակն օդտաղործել ըստ իր հայեցողութեան։ Խմբի անդամներից մէկը՝ տիկին Շուշանիկը, ցանկութիւն յայտնեց Աւանց գնալ։ Այնտեղ էին ծրաւել նրա տատն ու պապը։ Վերջինս եղել էր Աւանցի գիւղապետը։ Մի տաքսի վարձեցինք եւ վարորդին բացատրեցինք, թէ ուր ենք ուզում գնալ։ Մեզ հետ եկաւ նաեւ մեր հովանաւորի 12-ամեայ տղան՝ Սամուէլը, որը թուրքերէն գիտէր։ Յաւոք, Աւանցը անուանափոխուել էր, իսկ նոր անունը չգիտէինք։ Տաքսու վարորդն էլ հաւանաբար մեղ հճասկացաւ եւ մեքենան քշեց գէպի օդանաւակայան, որը նոյնպէս մօտ էր Վանին։ Ես գիտէի, որ հիւրանոցից մինչեւ Աւանց մօտ 4 քմ. է, իսկ մէքենայի հաջուիչը անցաւ այդ թուրք, կրկնապատկուեց։ Մի քանի անդամ Սամուէլի միջոցով վարորդին հասկառեց ու սկսուած հանգամանքը։

զացըրը, որ սխալ ձանապարհով ենք զբ-
նում, Աւանցը Վանի միջնաբերդի մօտ
է, սակայն վարորդն իր «ՀՀՆ» էր քչում,
եւ կանգ առաւ միայն այն ժամանակ,
երբ օդանաւակայանի թռիչքուղու մուտ-
քամասում երեք ոստիկան փակեցին աւ-
տօմեքենայի ձանապարհը: Եկաւ նաեւ
չորրորդը՝ մի զինուորական եւ հարցրեց
վարորդին, թէ ովքեր են ուղեւորները եւ
ինչ են ուղում: Նա էլ պատասխանեց, թէ
օտարերկրեայ զրօնաշրջիկներ են: Մի
կերպ ոստիկանին հասկացրի, որ վարոր-
դին խնդրել ենք մեզ Աւանց տանել, իսկ
նա բերել է այսեղ: Ոստիկանը վերցնե-
լով ծոցատեարս, թուրքերէն գրեց Աւան-
ցի նոր անուանումը՝ ԻՍԿԵԼԻ: Անգրա-
դէտ վարորդը նոր հասկացաւ, թէ ուր
պէտք է զնայինք, ձեռքը խփեց ձակա-
տին եւ նստեց աւտօմեքենայի դեկին:

Աւանցում պահպանուել են հայկական
տները, որոնք նման են մեր պատերի ու
հայրերի պատմածներին եւ նկարագրած-
ներին, հայկական հանգստավայր է Աւան-
ցը, լճի ափին, օղակուած մրգատու այ-
դիներով։ Նաև հանդիսատ տանող ճանա-
պարհին մի երկյարկանի տուն կար,
բակի մէջ ծորակ, եւ Շուշանիկը համոզ-
ուեց թէ հէնց գա է իր պատենական տու-
նը, քանի որ Արմեն համապատասխանում էր
պապի նկարագրածին :

ՄԱՍԱՂ ՈՒՏԵԼԻՄ ԶԵՆՔԵՐԸ ՎԱՅՐ ԵՆ ԴՆՈՒՄ

Շատախը գեղատեսիլ վայր է : Այս-
ուեղից է սկիզբ առնում Տիգրիս գետը :
Վանից Շատախ 82 քմ . է : Խմբի անդամ-
ներից մէկը՝ Սամուէլը, որոշել էր իր
շատախցի հօր ժիշտակին մատաղ անել :
Փոքրիկ դիւլաքաղաք Շատախը, որն
այժմ կոչում է Զատակ, քրտարնակ է
և այդ պատճառով էլ գրօնաշրջիկների
կամ այլ քաղաքացիների կողմէ

Հերանոցի աշխատողներից շատախցի
ձեւմէթի հետ Վանից մեկնեցինք Շա-
տախ : ձանապարհի մի հատուած անց-
նում է գեղատեսիլ . ձորի միջով : Հէնց
առաջին կամուրջի մօտ ոստիկանական
հսկիչ կէտ կար , կանդ առանք : Իմանա-
լով , թէ ովքեր ենք եւ ինչի համար ենք
եկել , ոստիկանն ասաց , որ լաւ կը լինի
առանց աւտօպուսից իջնելու մի պտոյտ
կատարէք Շատախի մէջ եւ յետ վերա-
դառնաք : Հէնց այդպէս էլ վարուեղինք :

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ՀԱՍՏԱՐԱԿԱՑ ՇՈՒԿԱ՞Յ

ԱՐԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«Մոսկվիան նորութիւններ» շաբաթա-
թերթը Գ. Շէրմաթովայի յօդուածով
կ'անդրադառնայ նիւթին. կը նախատեսէ
երրեմնի Մետաքսի ուղիին վերակենդա-
նացումը, կովկասեան կերպոնական քա-
ռուղիով: Այժինքն՝ Ռուսաստանի հարա-
ւային շրջանները, Կովկաս և Կասպից
ծովու արեւմտեան ափը պիտի կազմեն
տնտեսական հասարակաց գօտի մը որ
պիտի լնդգրկէ ուժանիւթի, փոխադրու-
թեան եւ հեռահաղորդակցութեան ցան-
ցերը: Գաղափարը հրապարակուած է
Յունիսին, Զուիցերիս գումարուած մի-
ջազգային ժողովի մը որուն մասնակցած
են 80 երկիրներէ գործի մարդիկ, նախա-
րարներ, մասնագէտներ: Կ'ակնկալուի
Համաշխարհային դրամատան եւ Վերա-
կառուցման ու գարզացման երրորդական
դրամատան (ՊէօՏ) նեցուկը:

Ծրագիրը յղացողն ու ներկայացնողնեղած է չէջն նախաճեռնարկ մը Հ. Նուխայեւ։ Ան բազմաթիւ շփումներ ունեցած է Անդարայի, Փարիզի, Պրիսէլի թուքիոյի, Վարչաւիոյ մէջ ու բանակցութիւններ վարած Ուաշինգտոն, ՆիւԵորք, Եուսթըն։

Մասնագէտներու խումբը կը զվասւորէ
Պէրօքան նախարահական տնօքէն Փագ Ա-
թալի : Գործի միջազգային շրջանակէն
մասնակից է սառաւոցի միջառատէրը Ա-
Քաշոճի որ տրամադիր է նիւթական տր-
րամագրելու կովկասեան ծրագիրներու :
Կըսուի թէ կրնայ մինչեւ 10 միլիոն տո-
ւարի բաժին ունենալ կովկասեան ներդը-
րումներու զբամատան մէջ որ այս նը-
պատակով կը հիմնուի, առաւելագոյն 100
միլիոն տուլար զբամադղուխով : Սառացի
գործի մարդոց կովկասի հանդէպ հետա-
քըրքըութեան զվասւոր պատճառը այս է
որ իրենք չկրցան մասնակցիլ կասպեան
քարիւղին շահագործումին եւ նաևթամուլ-
խողովակաշարին ծրագրին որ Ղազախը-
տանի քարիւղը պիտի հասցնէ մինչեւ Սեւ-
ծով : Ա. Քաշոճի հակակշիռին ենթակայ
ցնկերութիւնները յատկապէս հետամուլ-
են Բաքու-Ճէհան քարիւղատարին շինու-
թեան մասնակցելու եւ այդ նպատակով
զբամատէրը ճնշում կը բանեցնէ ամե-
րիկեան քաղաքական որոշ շրջանակներու
վրայ :

Ներդրումներու կովկասեան դրամա-
տունը պարզ միջոց մը պիտի ըլլայ, բուն
դրամական հասանառութիւնը Կովկասեան
ներդրումներու հիմնադրամն է որ կազմա-
կերպուելու ընթացքին մէջ է Լոնտոն։
Յառաջիկայ հինգ տարուան ընթացքին ոչ
կառավարական ծրագիրներ պիտի զոր-
ծագրուին, յետոյ թ. հանգրուանին մաք-
սային միութիւն մը օրակարգի նիւթ
պիտի ըլլայ, ապա քարիւղի, կազի միութ-
իւն մը, ինչպէս էր Եւրոպայի Միու-
թեան պարագային ածուխի եւ պողպատի
միութիւնու.

Այս հեռանկարին մէջ գլխաւոր երկու երկիրներ կը համարուին Վրաստանու ու Աբրբեջանը։ Ծրագրին հեղինակները որպես կարողական թեկնածու կը նկատեն Չէչէնիան ու Հայաստանը, այն պայմանով որ առաջինը տիրանայ անկախութեան ու երկրորդին համար լուծում մը զբանած ըստաւ ըստաւ Պարագանեան կամ հնձեռնեն։

Գլուխ է առաջ կարստաց զամանակին :
Թրողին թիֆլիս կառուղիի մը ծրա-
պիրը որ կը նախատեսէ փառուղիով մը
անցնիլ Կովկասի մէկ ծայրէն միւսը, կը
պահանջէ որ Զէքէնիան մաս կազմէ ծրա-
պիրին :

Այսուհետք, կովկասեան հասարա-
կաց չուկայի մը իրագործումին հաւանա-
կանութիւնը բաւական թէական է: Թէիւ
կարեւոր կը նկատուի այն որ հիմնական
քայլերը առնուած են: Ճափոնական,
բրիտանական, ամերիկեան, սառուտա-
կան, թրքական դրամագլուխներու մա-
սին կը խօսուի, բայց ոռուսականին մա-
սին՝ ոչ: Նուխայեւ որ քանակցութիւն-
ներու մէջ է ոռուսական դրամական մէծ
համախմբումներու հետ, կը հաւատայ որ
Ռուսաստան կը հետաքրքրուի ծրագիրով
որպէսզի Կովկասեան համարկումէն գուրս
չմնայ: ատիկա իրեն առիթ պիտի տայ
ուղղակի կապ հաստատելու թուրքիոյ եւ
իրանի հետ:

■ Հոկտեմբեր 23, Պէսսայիմի մէջ
տօնուեցաւ տեղւոյն Աւետարանական ե-
կեղեցոյ 50-ամեայ յորելեանք: Երեք
օրերու վրայ տարածուած հանդիսու-
թեանց Հայ Եկեղեցին ներկայացուց կո-
միտառ Վրդ. Յովնանեան, որ մասնակ-
ցաւ այս առթիւ տրուած բանախօսու-
թիւններու, խորհրդակցութիւններու և
ծանօթացման տարրեր տրարուզութիւննե-
րու:

■ Նոյեմբեր 19-ին ՀՀ Գերմանիոյ գետապահ տոքթոր Ֆէլիքս Մամիկոնեան իր պաշտօնավարութեան ըրջանի աւարտման առթիւ հրաժեշտի իր այցելութիւնը արւած Գերմանիոյ Հայոց Առաջնորդութեան : Այստեղ ներկայ էին Առաջնորդը և թեմական Խորհուրդի անդամներ : Մեծարդոյ գետապանը ներկաներուն բացատրեց երեք ասրւածն զործունէնութեան ընթացքին իր կառարած նախաձեռնութիւնները և ներկայացրուց տպաւորութիւնները Գերմանիոյ Հայ Առաջնորդութեան ու համայնքներու վերաբերեալ : Ապա փոխանցուեցան յուշանութիւններ . Սրբազն Հըր եւ գետապանի միջեւ վոխադարձ բարեմաղթութիւններով :

■ Նոյեմբեր 29ին Պոն քաղաքի մէջ
գերմանահայ Կեղընական Խորհուրդի
կողմէ կազմակերպուած բանախօսու-
թեան եւ Հաւաքոյթին ներկայ գտնուեցաւ
Առաջնորդ Գարեգին Եպիսկոպոս իր հետն
ունենալով Ս. Էջմիածնէն ժամանած եր-
կու Հիւր սարկաւագներ : Բանախօսու-
թեան նիւթն էր «Արցախը եւ սփիւռքա-
հայութեան դերը» որուն շուրջ խորհրդ-
գակցութիւններ ունեցան՝ Պ.Պ. Վահագն
Մելիքեան, ՀՀ դեսպանական Հաւա-
տարմատարը, տռքթոր Միհրան Տապալ,
Էտիկ Յովհաննիսեան եւ Ժիրայր Քոչար-
եան : Յետ բանախօսութեան ներկաները
Հիւրասիրուեցան :

66 Գերմանիոյ ՖրանքՓուրթ քաղաքի
քաղաքապետ Տիկին Փէթրա Ռոթ-ի հրա-
ւէրով Նոյեմբեր 30-ին Գարեգին Եպիս-
կոպոս Պէքճեանը ներկայ զտնուեցաւ
Թոնի - Սէնտէր մրցանակի տուչութեան
արարողութեան, որ այս տարի յատ-
կացուեցաւ Հայ լնկերային զործիչ Տի-
կին Լինտա Բէսէլի: Նոյն օրը Ֆրանք-
Փուրթի Փառլա Եկեղեցոյ մէջ տեղի ու-
նեցած տուչութեան արարողութեանէն
իւտու Առաջնորդը մասնակցեցաւ մրցա-

տան որ հասարակաց շուկայի մը գաղա-
փարը պիտի օգնէ շրջանին մէջ խաղա-
ղութեան հաստատումին։ Մրագիրը ան-
կարելի չէ որ առաջնորդէ նաեւ քաղա-
քական նոր մերձեցումներու, քանի որ
այսօր Ծուսաստան կովկասեան հանրու-
պետութիւնները իր հակակշռին տակ կը
պահէ, չնորհիւ յատկացումներու։ Եթէ
հասարակաց շուկայի գաղափարը իրա-
կանութիւն գտնէ, կովկասեան քաղաքա-
կան մարզը պիտի հեռանայ Ծուսաստանի
ազգեցութեան զօտիէն։ Այս նախատեսու-
թիւնը ունի նաեւ Մոսկուան որ կ'բռուի
թէ կովկասեան նոր քաղաքականութիւնն
մը պատրաստութեան յծուած է։ Թէ
ի՞նչ գլխաւոր ուղղութիւններ պիտի ու-
նենայ այդ քաղաքականութիւնը, այսօր
տակաւին որոշ չէ։

Պէտքի թիվ «Պրկութու» պանդոկին ուղարկելու մէջ, նոյեմբեր 21-ին նշուած էն «Զարօնի» 60-ամեակը և թէքեան Մշակութային Միութեան 50-ամեակը ճաշով մը զոր հովանասորած է փոխ- գորչապես և Ներքին նախարար՝ Միշէլ Մէլ: Ներքայ եղած են Մէծի Տանի կերպիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսը, վեր- Յովհ. Գարենան, Լիլանանի Հայոց առաջնորդ Գեղամ Արք. Խաչերեան և Հայ կամուրիկ համայնքի տառանորդ Վարդան Եպիսկոպոս Աշքարեան: Բացումը կու- կատարած է, արարելուն և Հայերէն, Գրիգոր Տեղիքմէնեան, յաջորդարար խոսք առած են Յակով Փափակեան (ա- րարեէն), Պարույր Աղապահան (Հայե- րէն), Մըլէմ Քարամ և Մոհամէտ Պատրիքի: Վերջին երկուքը ծանրացած են մամուլի գերին վրայ: Ելոյթ ունեցած է նաև Աղապահիոս: Գործադրուած է գեղարուեստական բաժին մը:

**

ՄՌՆՐԷԱԼԻ մէջ, Նոյեմբեր 13-ին իր ժամկանացուն կնքած է Տիկին Անահիտ Օքննեան - Պամաճեան որ զործօն զեր ունեցած է քաղաքին ապային կեսանքին մէջ: Ծնած էր 1944-ին Աղեքսանդրիս (Եղիպատոս) աւարտելէ և ար Պայտան Աղապահին վարժարանը, որպէս զերագործ գկայուած է տեղույն համարարանին: 1968-ին վոխադրուած է նաև Գայի Փոր- եան ապա՞ Գահատա և երկու վայրե- րուն մէջ ալ աշխուժօրէն մասնակցած է Անկարի, թէքեան Մշակութային Միութեան «Նոր Օր» կործունէութեան, նաև կարեւոր զեր խաղացած է Հովի- փուտք Տիգրանեան վարժարանի հիմնա- դրութեան աշխատանքներուն:

**

Պէտքի թիվ «Յոզսեան» Հան- դիսարահին մէջ, Նոյեմբեր 28-ին և 29-ին կազմակերպութեամբ Հայ Առա- քելական Եկեղեցւոյ «Օրհներդ» նուազա- խումբի, Սալրի Քէլէշեան ներկայացու- ցած է Հովեւոր համերդ մը, մասնակցու- թեամբ նուազախումբին, 13 երիտա- սարդ երիտասարդութիւնու ձայնակ- ցութեամբ և քառաձայն երդիցողու- թեամբ:

Ամէնէն ծանր վիճակ ներկայացնող հի- ւանդները կը զրկուին հիւանդանոց ուր կատարեալ մահաստանի մթնուրս կը տիրէ: Հոն համոզները բոլորն ալ գո- տապարտուած են. ու վերջին փուլին համոզները տուն կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է. Բախտաւրները անոնք են որոնք գուրսը նիւթական միջոցներու տէր, կամ զիրենք սիրող հարապատ մը ունին:

Ամէնէն ծանր վիճակ ներկայացնող հի- ւանդները կը զրկուին հիւանդանոց ուր կատարեալ մահաստանի մթնուրս կը տիրէ: Հոն համոզները բոլորն ալ գո- տապարտուած են. ու վերջին փուլին համոզները տուն մէծ պերճունք է. Բախտաւրները անոնք պատասխանութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այդ մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է. Բախտաւրները անոնք պատասխանութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այցելել. նպատակ կայ նման երկ- րորդ կայան մը կասուցանելու, հանդա- նակութիւն բացուած է, բայց զրու չի համարի: Մինչդեռ մարդեկը պէտք է զոնէ անձնասիրութեան մթնուրս կը դրայի սուսականի մթնուրս կը տառապարզ զեղն իսկ մէծ պերճունք է:

Այս մայլ վայրին վերջին ըրջանի նու- րութիւնը այն է որ լրացրողներ, մարդ- կային իրաւանց պաշտպաններ սկսած են հոն այ

CHARLES AZNAVOUR

Concert exceptionnel

placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER

Catholico de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

Le DIMANCHE 4 JANVIER à 16 heures
au Palais des Congrès de Paris

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

*je compte sur vous tous
et vous attends*

Charles AZNAVOUR

Locations: Palais des Congrès, Virgin Mégastore, Fnac, Minitel 3615 Palais.
Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

ՈՐԲԵՐՈՒ
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵԱՆ

Թ. Ա. Մ. Ա. Բ
13 տարեկան, որդի

ՈՐՊԵՏՈՒ ԹԱՄԱՐ, ԱՐԵԻԻԿ, ՏԻԳՐԱՆ
ՄԱՐԱՆ, ՏԱԹԵԻԻԿ, ՄԱՐԻԱՄ
ԵՒ ԻՐԵՆՅ ՊԵՍ ՀԱԶԱՐԱԿՈՐՆԵՐ

- Ընտանեկան տաքուկ օթախին մէջ միանի
- Զմբան պաշար ունենան
- Իրենց մօրը կամ հարազաներուն չերմ*զուրգուրանիք վայելին
- Եւ մանաւանդ, անոնք եւ անմար'

ՈՐԲԱՆՈՑ ԶԻՅԱԱՆ

Տարեկան 120 տուարով (750 ֆ. Ֆր.)
կրնաք որդի մը խնամակալուրիւնը
ստանձնել մինչեւ իր շափական տարիքը:

Սուրբագրեցէք կցուած կտրօնը եւ
Ֆրանսահայ կապոյն հաշը անմիջապէս
ձեր որրին բդրածրարը կուլարիէ ձեզի:

Կարեւոր. — Ֆրանսահայ կապոյտ Խաչը
120 տուարը ամբողջութեամբ կը յանձնէ
որրին լնտանիքին եւ մնացեալ ծախքերը
կը կատարէ իր գանձէն:

ԱՅՈ՛, կը ստանձնեմ խնամակալուրիւնը
Արցանի կամ Հայաստանի 1, 2, 3, 4
որդի(երու)

Ասուն

Մականուն

Հեռածայն

Հայոց

Ն^o ... Rue

Code Postal Localité

Սուրբագրութիւն

Այս կտրօնը վերաբարձրութէ հետեւեալ
հասցէին. —

LA CROIX BLEUE DES ARMENIENS
DE FRANCE
17, rue Bleue — 75009 PARIS.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville, 75010 Paris

SIRET : 571 027 317 000 15

Commission paritaire : N° 55935

Ս. ՅՈՎԼԱՆՆԵՍ. ՄԿՐՏԻՉ

ՓԱՐԻԶ

Հինգշաբթի, Դեկտեմբեր 25, 800 է
Սրբյան Ստեփանոսի Խախաղկային եւ ա
ուղին մարտիրոսին: Այս առթիւ կիսի
Մակոր Մայր Եկեղեցւոյ մէջ առաջու
եւ ժամը 10-ին պատարագ:

Ո. ՅԱԿՈԲ — ԼԻՆ

Հինգշաբթի, Դեկտեմբեր 25-ին 800 է
Սրբյան Ստեփանոսի Խախաղկային եւ ա
ուղին մարտիրոսին: Այս առթիւ կիսի
Մակոր Մայր Եկեղեցւոյ մէջ առաջու
եւ ժամը 10-ին պատարագ:

Կիրակի, Դեկտեմբեր 28-ին, կիսի Ա
Յակոր Մայր Եկեղեցւոյ մէջ առաջու
եւ ժամը 10-ին պատարագ:

Կիրակի, Դեկտեմբեր 28-ին, կիսի Ա
Յակոր Մայր Եկեղեցւոյ մէջ առաջու
եւ ժամը 10-ին պատարագ:

Ուրբակիր կը ձեռնապրուի
դպիր Վազգէն Էսկինեան, ձեռամք՝
ՆՈՐՎԱՆ ԵՊԻՄԿ. ԶԱՔԱՐԵԱՆԻ
Կո պատարագէ Հոգեւոր Հովիւ
ԻՍԱՀՈԿ ՔՀՆՅ. ՀԵՔԻՄԵԱՆ

Յաւոր պատարագէ կը քարոզէ ձեռա
դպիր Էպիսկոպոսէ:

Հորեցարքի, Դեկտեմբեր 24, Ճրա
պալոյց ծննդեան, ժամը 17-ին, պատա
րագ ժամը 18-ին:

Հինգշաբթի, Դեկտեմբեր 25 Ծննդան,
ժամը 11-ին պատարագ:

Կը պատարագէ
ԳՐԻԳՈՐ ԵՊԻՄԿՈՊՈՍ ԿԱՊՐՈՅԵԱՆ

SECTION DES JEUNES
DE LA CATHÉDRALE ARMENIENNE
APOSTOLIQUE DU PRADO

**Soirée
Noël
Arménien**

SAMEDI 3 JANVIER

à partir de 22 heures 30

339, avenue du Prado — 13008 Marseille

Renseignements & Réservations :

Tél. : 04 42 03 05 63 /
04 91 34 77 44 (après 20h).

P.A.F. 80 F. + consommation.

ՀԱՐՑԱԿԱԼԻՔ

Լիոնի Ա. Յակոր Մայր Եկեղեցւոյ Աղ
ուային Միամիթեան Վարչութիւնը Հորակ
կալութեամբ ստացած է հետեւ նույն
եկեղեցւոյ պայծառութեան համ
մար:

Մատագորհնութեան առթիւ Այրի Տի
կին Լուսարել Մանուկեան 5.000 Ֆր.,
Տիկին Մարի Զարգավաթէնան, և Տի
կին Ժ. Միաման (Փարիզ) 2.500-մ
կան, Տէր և Տիկին Արթիւ Պահանուր
եան, Տէր և Տիկին Արման Պահանուր
եան, Տէր և Տիկին Կարպիս Ճնկրտեան,
Տէր և Տիկին Կապրիէլ Տէր Պահանուր
եան, Պ. Արեգանեան, Պ. Սեպուհ Մար
եան 1.000-ական Ֆր., Օր. Սիւզբէճեան,
Պ. Միսքանեան, Տէր և Տիկին Մորի
Ղազարեան 500-ական Ֆր., Տիկին Պա
հակօյինքեան 400 Ֆր., Տէր և Տիկին
Ազատ Պահանուրեան 200 Ֆր., Տէր և
Տիկին Սօմոնեան, Տէր և Տիկին Թորոս
Նազարեան 100-ական Ֆր., Տիկին Թօփ
սալտահեան և Տիկին Մալումեան 50-ա
կան Ֆր.:

150 Ancienne route de Beaujeu - GLEIZE BP 421

69653 Villefranche sur Saône

Tél : 04 74 62 47 00 - Fax : 04 74 68 20 09

Pour les fêtes offrez des livres

GRAND CHOIX SUR L'ARMENIE

ART

HISTOIRE

DICTIONNAIRES

ETC. ETC.

Une seule adresse :

**Librairie Orientale
H. SAMUELIAN**

51, RUE MONSIEUR-LE-PRINCE — 75006 PARIS

Tél. : 01. 43. 26. 88. 65;

C.C.P. : 1278-35G. PARIS

REVEILLON
St-Sylvestre

organisé par

UGAB - Jeunes

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, 75017 PARIS

Champagne,

Cotillons,

Animation,

Novelties D.J.

le 31 Décembre à partir de 22 heures

— Entrée : 180 Frs. —

Contact, réservations :

Tél. : 06 09 91 89 24 / 06 81 37 26 81

UGAB — UGAB — UGAB

«ՅԱՌԱԶՈՒ»Ի ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԻ ՍԵՓԱԿԱՆ «ԱՐ» ԿԱՅԱՆԻ ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳՈՀ ՎԱՀՐԱՄ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆԻ

ՀԵՏ

265

Հայաստան այցելողներէ շատեր կը
դարմանահն տեղոյն վրայ հաստատելով
թէ հոն յաճախակի են թրքական կայսեր-
ներու հազորութմներ գիտողներու պա-
րագաները։ Աւելորդ է ըսել որ ո՛չ թըր-
քասիրական զգացումներով, ո՛չ անպայ-
ման թըրքերէնի ձանաշումի մակարդա-
կով մը եւ ոչ ալ թրքական հազորդում-
ներու որակով կը բացատրուի երեւոյ-
թը։ Որոշ չափով կը զօրէ թերեւս «հեռուի
սուրբ»ին վարկածը, բայց աւելի իրա-
պաշտ մօտեցում մըն է պատասխանա-
տուութիւնը փնտուել հայկական հեռա-
տեսիլի շըջանակին մէջ։ Եւ ցաւալին
այն է որ այս պարագան խորհրդ-
դային ըրջանէն ամբողջութեամբ փո-
խանցուած է անկախութեան տարի-
ներուն, Կա՞ն ի հարկէ փոխուած բա-
ներ, բայց ո՛չ խորքին մէջ։ Երէկ դիտող-
ներու ուղեղները կը յոզնէին Մոսկուայի
թիմածոներով, այսօր նոյն դերը կը կա-
տարեն արեւմտեան տափակութիւնները։
Այլ խօսքով՝ եթէ նոյնիսկ փոխուած են
միջոցները, նոյնը մնացած է անոնց որա-
կը եւ հետեւաբար՝ արդիւնքը։ Եւ այս
պարմաններուն մէջ բնական է որ երեւան
նստած մէկը նախընտրէ գիտել մէքսի-
քական տափակութեան մը տեղ, թրքա-
կան հաղորդում մը։

Այս կացութեան դարմանը կրնար դաշ
միայն հեռատեսիլի կայաններուն զեկա-
վար դասէն : Սակայն, առ այժմ այդ շրր-
ջանակին մէջ արձանագրուած զլիսաւոր
փոփոխութիւնը կը վերաբերի Համեթ
Գասպարեանի գլխաւոր պատասխանա-
տու հաւաքումին ու ատոր յաջորդած
վէճերու : Դրական պէտք է նկատել Հա-
ւանօրէն այն որ Հ. Գասպարեանի ընտ-
րութիւնը պարագայականէն աւելի գործ-
նական ու նպատակային պատճառներ
ունի եւ անչփ դիմեր ծուռ բաները չտես-
նելու ընդհանրացած համբուն : Արդէն
հրապարակաւ յայտնած է թէ բազմաթիւ
են սրբագրելիները իր զեկավարութեան
յանձնուած զոյզ կայաններուն մէջ :

Պետական հասաններուն առ հասու-

միւնը ունեցած է անուշղակի ուրիշ արդիւնք մը՝ ան ստեղծումն է (1996) հեռաւենսիլի սեփական կայանի մը՝ «Ար»ին որպես արձանապէս արձանագրուած է 1996 Յունուարին որպէս առեւտրական ընկերութիւն։ Գաղափարը յլացած է գրական ու մամուլի շրջանակէն դէմք մը՝ Մերուժան Տէր-Գուլանեան որ ներկայիս Ազգային Ժողովին մէջ աթոռի մըն աւագըն է։ Ունի պատմուածքներու հատորներ եւ շրջան մը վարած է «Գարուն»ի և մարդարութիւնը։

իրական պատրաստութիւն ունի փորձառութիւն մամուլի, հեռատեսիլի շշատանքին մէջ։ Եղած է «Հայք»ի երր չարաթաթերթ էր) զիլիաւոր փոխ և բարգիր, պաշտօն վարած է Գրողներու Միութեան մէջ։ նեռկայիս Կո ատ-

դիպումներու և տեսագրութիւններու նպատակով. արդէն հանդիպում ունեցած է Փրանսական հեռատեսիլի կայաններու, ձեռնարկութիւններու հետ, Մրագրած է «Ար»ի դիտողներուն ներկայացնել Փարիզի հայ զազութէն հաստատութիւններ ու գէմքեր ալ: Ալյապէս, Յունուարի, կամ Փետրուարի յետմիջօրէ մը, օրինակ, «Յանաչ»ի խմբագրութիւնը, տպարանը պիտի յայտնուին երեւանեան պատառին վրայ . . . :

Այս բացատրութիւնը հետաքրքրական է մը կը մատնէ . ի՞նչպէս պէտք է բարարել որ «պետական մենաշնորհի վեազման եւ աւրանտրանքի անհռագիտութիւնը» :

«ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ» պատմասիան ձեռնարկ մը, տէր լուսնեայ Ազգային ժողովի երեսփոխան թի որ Ընդդիմադիր դէմք ալ նկատուած է երբեք։ Վ. Մարտիրոսեան կը բա-
ստրէ. «Իշխանութիւնն ինքը միատարր է ան. երկրորդ՝ լինել, ասենք թէ, իշ-
տոց գաղափարանիօնութեան համարին»

ԱՏՎԱՐԴԻՔ

«ՄԿԱՀԿ»

մանկապատանեկան աշխատանոցին ամանորի 10 քարտերուն ծրաբը (քարտեր՝ «Մկնիկ»ի աշակերտներուն գծադրութիւններով)

M G N I G

129, rue du Fbg du Temple, 75010 PARIS

ԹԵՂ ՆՈՐ ՄԸՆ

ՔԱՂ ՀԱՆ,

ՇԱԽԻԼԻ

ՕՐԵԴ ՀՈՐԻ ՄԱՍԻՆԱՄԵԿԱԿՆԵՐ ԱՊԱՀ ԷՐ
ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԵԼ, «ՅԱՊԱՂ»ի ԳԵԼՎՈՒՆ-
ՐԵՐ 18, 1957-ի ԽՄՔԱՊՐԱԿԱՆԸ ԿԸ ԽՈՒ-
ՐԵՐ բացառիկ դէպքի մը՝ Շաւիլի նորա-
կառոյց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեց-
ւոյ օծման։ Իր տողերուն մէջ, ան կը
դրուատէր այն խուժք մը երիտասարդ-
ները որոնք, չնորհիւ իրենց կամքին, հա-
ւաթքին եւ տքնածան աշխատանքին կը
յաջողէին, հակառակ տիրող ընդհանուր
վերապահութեան, պարտադրել իրենց
զաղափարը եւ անիրատես սեպուած ե-
րազը մէկ տարիէն իրականութիւն դար-
ձնել։ Այսպէս, քանի մը ամսուան մէջ
երևունական թուականներուն խարխու-
փայտաշէն մատուռը տեղ կուտար նոր
գեղեցիկ եւ վայելուչ հայկական եկեղե-
ցիի մը, կողքին յատուկ սրահով՝ որպէս
հաւաքատեղի եւ դպրոց։

Յայ լիշտարժան տարդպարձն է զոր Շա-
ռիլի կրօնական Ընկերակցութիւնը ուղած
էր Հանդիսաւոր կերպով նշել Կիրակի
Դեկտեմբեր 14-ին՝ քաղաքին «Աթրիում»
սրահներուն մէջ: Աւելի քան երկու հարիւ-
հողի փութացած էին Հանդիսաւորան:

ներկայ ըլլալու ցերեկոյթին եւ ոմանք ալ վերյիշելու այդ տարիներուն խանդավառութեան մէջ կատարուածք։
Բացի քաղաքապետ Պր. Փան Լըվիչնէն ներկայ էին նաև քոյր եկեղեցիներուն (Կաթողիկէ, աւետարանական եւ ոռու) տեղական ներկայացուցիչները, ինչպէս Փարիզի եւ ըրջաններու հայկական եկեղեցիներուն հոգաբարձութեան անդամներ, Յերեկոյթին բացումը կատարեց Շաւիլի հոգեւոր հովիւ՝ Յարութիւն Քահանայ Թաղածեան. ահ եկեղեցիին շինութեան հակիրճ պատմականը բնելէ վերջ

Հնորհակալութիւն յայտնեց ներկայ համբաւթեան եւ ուրախութիւնը արտայաց-
տեց այս օրուան տօնակատարութիւն համար :

Որպէս ներածական, ներկայացուեցա-
օրուան խորհուրդին համապատասխան
«խաչքար» հետաքրքրական պատկերա-
սփռումը, որ այդ արուեստին պատմակա-
նը կ'ընէր Դ. դարէն մինչեւ Ժ. - Ժ. դարերու հին Զուղայի գերեզմանի իւրա-
յասուկ նմոյշները։ Ապա, խօսքը տըր-
ւեցաւ Շաւիլի եկեղեցւոյ ընկերակցու-
թեան ատենապետ Ժադ Փանոսեանի-
ան, 1957-ի որպէս կարեւոր գերակա-
տարներէն, յիշեց այդ օրերու քանի մը

Համեմի գրուազներ, չնորհաւորելով այդ
տղոց հաւատքը ու վճռակամութիւնը որ
յաջողութեամբ. պիտի պսակուէր եւ որ
այսօր ալ կրնայ օրինակ ծառայել. Մաս-
նաւոր երախտապիտութեան խօսքեր ուղ-
ղեց սրահին մէջ ներկայ, եկեղեցւոյ ճար-
տարապետ՝ Ալօ Գաւուքճեանի եւ անոր
անձնուէր մասնակցութեան այդ շինա-
բար գործին. Ապա. հանդիսատեսներուն

Ներկայացուեցան երկու վաւելազրական
աշխատանքներ, մասնաւորաբար սպր-
քուած այդ օրուան առթիւ. առաջին՝
եկեղեցին գիւղնէն եւ անհատներու հա-
ւաքածոներէն յատուկ պատրաստուած
լուսապատկերներու ցուցազրութիւն մըն-
էր (սարքաւորում՝ Արչօ Մելքոնեան եւ
Սարգիս Գարսասալմասեան), իսկ երկ-
րորդը՝ քառասուն տարիներ առաջ քաշ-
ուած 21 վայրկեաննոց Փիլմ մը (պատ-
րաստութիւն՝ Արսէն Ամիրիսանեանի), որ
շատերուն մօտ արթնցուց յուղիչ յիշա-
տակներ եւ որ գնահատուեցաւ, ըստ մը-
ժանւոյն :

վակուեցաւ Շատիլի քաղաքապետ՝ Պր.
Ժան Լըվէնի չորհաւորական խօսքերով.
ան գրուատեց Հայ գալութը իր հաւատ-
քով, իր հակումով դէպի սեփական մը-
շակոյթ ինչպէս իր համարկումի «Հրաշք»
կարելիութեան, տեղական հաւաքակա-
նութեան մէջ։ Ան յոյս յայտնեց օր մը
այցելել Հայաստան, որ առ այժմ նշա-
րած է միայն, Արաքսի միւս ափէն, իրա-
նի սահմանին վրայ . . .
Ժամանակը եկած էր դադարի, որուն

Հնթացքին ներկանելը կըցան վրարու հանդիպակիլ, խօսակցիլ եւ վերջիշել իրենց գաղութին անցեալը, դիտելով նոյն տեսն գանձան պատրաստութիւններ, ի մասնաւորի եկեղեցին պատկերացնով գեղեցիկ մանրակերտ - կարկանդակը, որուն վրայ կարելի էր կարդալ՝ 1957 - 1997: Ցերեկոյթին երկրորդ մասը սկսաւ Ներսէ Ծ. Վրդ. Փապուճեանի խօսքով. ան Փարիզի առաջնորդ՝ Գիւտ Արք. Նազդաշեանի ողջոյնի խօսքը կորիստանեց ներ-

ՆՈՐ ԳԻՐՔ ՄՈՎՍԻՍ ՊԶԱՔՃԵԱՆԻՆ՝ «ԱՆ-ԿԱՏԱՐ ՎԵՐ-ԾԱՆՈՒՄՆԵՐ»

ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐԵԱՆ,

ՃՇՄԱՐԻՏ ԲԱՆԱՍԵՂԾԸ

-ՄԱՀՈՒԱՆ 125-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻԻ-

(20 ՄԱՅԻՍ 1851—20 ՅՈՒՆՈՒԾՐ 1872)

Տարին չվերջացած հարկ է լիչել թէ
մահուան 125-րդ տարելիցին է Պետրոս
Դուրեանին, հանձարեղ պատանին որ
թէ է հազիւ քսան գարուններ բոլորած
գնաց, իր խակ խօսքով ևսեւ հողերը գըր-
կեց, բայց ետքին ձգեց չորս տասնեակ
քերթուածներ, որոնց մէկ քանին բացա-
սկէ գուշարներ են ճշմարիտ բանաստեղ-
ծութեան:

Իր մօտ բանաստեղծի ձիրքը բնածին
էր, եւ արդիւնք չէր ո՛չ ժառանգականու-
թեան, ոչ չըջապատին եւ ո՛չ ալ ստացած
կիս-կատար ուսումնին: Բանաստեղծու-
թիւնը կը բխէր իր հոգին, ինչպէս վր-
ձիս ջուրը՝ ակէն: Թէրեւս գիտակից չէր
իր սեփական արժէքին: Բայց ահա՛, մինչ
հարիւրաւոր բանաստեղծներ մոցուած
են վերջականապէս, այսօր իսկ Դուր-
եանի քերթուածները կը չարունակն պա-
հել իրենց թարմութիւնը լեզուական, ոճի,
մածուածի, պատկերներու եւ մահաւանդ:
բանաստեղծական հաղորդական յուղումի:

Եթէ ճիշգ է թէ բանաստեղծութիւնը
յուղման բովէն անցած մտածումն է, կամ
աւելի ճիշգ՝ յուղեալ մտածումը, որ հա-
մանման արձականդ մը կ'արթնցնէ ուն-
կընդիրին կամ ընթերցողին հոգույն մէջ,
այդ սահմանումը լի ու լի կը պատշաճի
Դուրեանին, որովհետեւ կարելի չէ իր
լաւագոյն քերթուածները այսօր իսկ կար-
դաւ առանց յուղումի: Որովհետեւ, ի-
րական բանաստեղծ է ան, եւ — ոչ թէ
բանաստեղծիր:

Դուրեան նորաբար է լեզուական ան-
սակէտով ալ: Իր չըլանին, երբ զրաբարը
տակալին կը նկատուէր բանաստեղծու-
թեան վայելչապեղ լեզուն, ինք զրած է
պարզ աշխարհաբարով, այսինքն այն
լեզուով, որով կը մտածէր, գործածելով
զրաբարածեւ աննշան դարձուածքներ ու
հոգուումներ միայն, քանի որ զրական
աշխարհաբարը դեռ յդկուած ու րիւրե-
զացած չէր ամբողջովին:

Միւս կողմէ, իր նորութիւն, ստեղ-
ծած է զարմանահրաց պատկերներ ալ,
ինչպէս:

Բայլ մը նայուածք, փունջ մը ժպիտ,
Քուրայ մը խօսք գիւրեց իմ սիրտ:
Ո՞հ փունջ մը բաց փափասց իման,
«Դուզեղ» պաշտել հոգի մանիթիծ»:

...

Ո՞հ խուրց մը վարս, եղեմ մը շունչ
Շրջազեստ մը ըրշեց իմ շուրչ:

(Միրել) 1871

Հոս ուշագրաւ է նմանահունչ բազա-
ձայններու օգտագործմամբ ստեղծուած
երաժշտականութիւնը, որ կուրայ թէրեւս
Նարեկացին կամ Շնորհալիքն, եւ որուն
անդերազանցիի վարպետը հանդիսացաւ,
քանորդ գար վերջ, ուրիշ հանձարեղ պա-
տանի մը Մեծարենց:

Աւելորդ է փնտուէ ազգեցութիւնը լա-
մարթինի, երբ բանաստեղծը կը խօսի
«Հակի»: Յուղիչ մենասութիւնը մը ն

ինչու ապշած ես, լիակ,
Ու չեն խայտար բու պիկակի,
Միրել հայլույդ մէջ անձկաւ
Գեղուիի մը նայեցաւ:

...

Հատերը զիս մերթեցին, գոյն ուրիշ

Մին՝ «գողդոց է, գոյն չունի» —
Միւսն ալ ըսաւ. — «կը մենի»:

...

Ոչ ոք ըսաւ. — «Հերթ տրդայ,
Արդեօս ինչու կը մըլայ,
Թէրեւս ըլլայ գեղանի,
Թէ որ սիրեմ, չմենի»:

(Լիակ) 1871

Նոյնպէս, որոշ նմանութիւն կարելի է
ունենէլ Դուրեանին «Թրքուհինին» եւ Պո-
տրէսի «Ա սու պասան» միջնէ, բայց
միթէ պարզ զուգադիպութիւն չէ այդ,
քան ապահովումը լի ու լի կը պատշաճի
Դուրեանին, այսօր իսկ ապահովումը

Նայիլ կ'ուզէ, բայց աւելի կը նուադի,
Միւրու խունիկի պէս կը միսայ՝
պիրավագ, նոնի բիրեւուի է բագուի,
Խոնի թիրենիկ մոր կը խնդրէ:

ծաղկէ բառ.

Եթէ շարժի,
Կ'ըսնս, — հիմա կը բոչի: —
(Թրքուհին) 1871

Տիսուր է Դուրեանի բանաստեղծութիւ-
նը, որովհետեւ տիսուր եղած է իր կար-
ճատեւ կեանքը, զուրկ նիւթական բարօ-
րութիւնէ, առողջութիւնէ եւ սէրէ, զու-
րազած է պղատուականորէն: Կարելի չէ
չչամակուիլ իր անկեղծ թափիծով, երբ
կ'ըսէ, խոստովանութեան պէս:

Ինձի կ'ըսնի. — «Ինչու լուս ես»,
«Ո՞հ, միրել բառ կամ խօս ունի՞
Արշալոյար, որ կը բռնիկի,
Զի անհուն է ան ալ ինձ պէս»:

...

Ինձի կ'ըսնի. — «կրակոտ չես,
Լըբակի մը պէս ես մեռած,
Դալիշահար՝ դէմիք ու հայեցուած»:

«Ո՞հ, յատակն են իմ փրփուրներս»:

Ես ինձ կ'ըսնի. — «Ժաման ապակի զուրիս մը ուրիշ կ'ամուգ զարդուուի պատա-
հարներու ալէկուութիւնուն մէջ:» Դուր-
եար է, զի հոն, օրերը լեցուն են բագմա-
պիրի չարցականներով, քիչ է ըսկել ըն-
կերպային, տնտեսական, քաղաքական վե-
րիվայրումներով, ուր որոշէ զեր կատա-
րելը իրենցը կը նկատեն պղտոր զուրի-
փորդ միջնապային չնագալյերը:

Մէկ երկու շաբաթով ըլլալ հայրենի
հողին վրայ, թէկուզ մէկ ամիսով, եւ
բաւարար նկատել այդ ժամանակը կ'ըս-
ուած երաշանգուումներու չամար քիչ է:

Ալեկոն ովկէնին մակընթաց ալիքնե-
րուն մէջ նիւթեր կամ որոնք կը վրիպին
նոյնիսկ սրատես աչքերէ:

Աւելի հէշտ է կարծիք յայտնէ այն ան-
ցուղարձերուն չուրջ, որոնք տեղի կ'ու-
նենան գորդի մը ապարած երկրին մէջ ուր
ան կ'անցնէ իր կեանքին ոչ զանցառելի
տանամեեկներու:

Մէր օրեւուն, Սիփուռքի մէջ քիչ չէ չէ
թիւր գործով կամ լոկ խօսող պատա-
հարներու ալէկուութիւնուն մէջ: Դուր-
եար է, զի հոն, օրերը լեցուն են բագմա-
պիրի չարցականներով, քիչ է ըսկել ըն-
կերպային, տնտեսական, քաղաքական վե-
րիվայրումներով, ուր որոշէ զեր կատա-
րելը իրենցը կը նկատեն պղտոր զուրի-
փորդ միջնապային չնագալյերը:

Մէկ երկու մը ապակի ուր չարամութիւն
փնտուէ հեռու կ'ըսկել ըլլալ դրական վըլլալէ:

Մէր կ'ըսնի մը ապակի ուր չարամութիւն
դուրս կ'ըսկել ըլլալ դրական վըլլալէ:
19-րդ դարու կէսին, միջնապարեան տա-
ղերգուութիւնը դադարումէն դարեր վերջ:

Տիսուր է շաբաթով ապակի ուր չարամութիւնը:

...

Տիսուր է շաբաթով ապակի ուր չարամութիւնը:

**ՅԱՌԱՋԻ ԲԱՐԳԱԽԱՑՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ԵՆՈՐՅԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍԱՄԱՆԵ
ԱՄՊՆՈՐԻ ԱՌԹԻ**

ՓԱՐԻԶ. — Տէր և Տէկին Պէրճ Գալայի
Ճամկ 1000 ֆր.:

ՓԱՐԻԶ. — Տէր և Տէկին Բուրժ Պր
Ճամկ 250 ֆր.:

L'UNION DES ANCIENS ELEVES
MOORAT-RAPHAEL

vous invite à son

**DINER
DANSANT**

animé par l'Orchestre

GAIDZAG'S

le Samedi 24 Janvier à 20 heures

dans les Salons du
SOFITEL
Paris, Porte-de-Sèvres
8-12, rue Louis Armand, 75015 Paris

AU PROFIT DE
L'ÉCOLE BIHEBDOMADAIRE
SAMUEL-MOORAT

Réservez :
Taline & Nathalie
Tél. : 01. 47. 20. 20 05.

EGLISE APOSTOLIQUE ARMENIENNE
SOURP KEVORK
42, Bd des Grands Pins — Saint-Loup
13010 MARSEILLE

Noël Arménien

Dîner avec Animation
musicale

Samedi 3 Janvier à 20 heures
— P.A.F. : 150 F. —

Réservez auprès
du Conseil d'Administration :
04 91 47 71 31 et 04 91 44 95 18.

(Télé. 04. 52. 52)

Հարդին՝ 45-երուն մէջ կան 21 կիներ և
15 մանուկներ. Մարգասպանները յիշա-
փոխական կուսակցութեան հետ կապ ու-
նեցող բանակի գուշակներ զ ինեալ
խոռոքերու կը պատկանին. Եկեղեցա-
կան իշխանութեանց համար, ջարդը «նա-
խատեսուած ողբերգութեան մըն էր»:
ՄԱԿ-ի քարտուղարը «զազրելի ոճիր»
որակած է պատահածը եւ վրայումը հա-
մաշխարհային է:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՅԻՆԻ Մար-
թին Օպրի մասնակի դրական պատաս-
խան մը տուաւ գործադուրկերու բողոք-
ներուն եւ ցոյցերուն: Արդարեւ կոչ ը-
րաւ նահանգապետներուն որպէսպի գոր-
ծազրկութեան դրասնեակներու հետ
խորհրդակցարար քննեն ամէնէն ող-
բերգական պարագաներ եւ ամէնիական
օգնութեան մը ապահովեն: Դէմ կը մնայ,
սակայն, պահանջուած ծննդեան պարզե-
ւին: Գործադուրկեր չարաթներէ ի վեր
դրաւած են դրասնեակներ եւ 3000 ֆր.ի
պարզեւ մը կ'ուզեն:

ԻՐԱՔԷՆ փախած հազարաւոր Քիւրտեր
կը ջանան ապաստան գտնել եւ բրոսաւ եւ
արգէն մէծ թիւով խոնուած են Վէնթի-
միլ (Փրանքեւ իտալական սահման) ուր
4500-ր ձերբակալուած է տարւոյն ըս-
կիզրէն ի վեր: Յանապարհաստից կեղ-
րուներ հաստատուած են ուր Կարմիր
Խաչը կը ջանայ ճար մը գտնել իրենց
համար:

ԱՌԱՋԱՆԱԿԱՆ նոր ոռութի մը գործա-
ծութեան կը դէմ Յունուուար Մէկն սկըս-
եալ որ պիտի համապատասխանէ նախկին
1000 ոռութի գործողութեանը զուտ թէք-
նիք բնոյթ ունի եւ նախատակն է ամրա-
պնդել ազգային դրամը:

ՊԱՐՄԱԿԱԿԱՆ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԱՆ պա-
րագլուխ՝ իպրահիմ եազտի ազտա ար-
ձակուած է 11 օր բանտարկուել եաք:
Ամբաստանուած էր որ նախատա է «կը-
րօնական նուրիսական արժէքները»: Ար-
տաքին նախկին նախարար, եատու դա-
տավարութեան պիտի սպասէ: Ազատ ար-
ակուած է երաշխատուրագինի փոխարէն:

**Ս. ՅՈՎԼԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏՉ
ՓԱՐԻԶ**

Երկու ԵԱԲԹԻ, Եկեղեցմբեր 29
Տօն է Արբաց Արդարութեան Որատման Յակո-
բայ Առաքելոյն եւ Յովհաննու Աւետա-
րաբէին:

Բարեկենքան Ծննդեան եւ Աստուածա-
յայտնութեան Քրիստոսի Աստուածոյ Մի-
քոյ:

Առաջատական ժամը 9.30-ին հանդիսա-
ւոր ժամերգութիւն կը կատարուի:

Ո Ր Բ Ե Ր Ո Ւ
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
Ա Ր Ճ Ա Ւ Ի

Թ Ա Մ Ա Ր

13 տարիեան, որը

ՈՐՔԵԶՁԻ ԹԱՄԱՐ, ԱՐԵՒԻԿ, ՏԻԳՐԱՅԻ
ՄԱՐԱԼ, ՏԱԹԵՒԻԿ, ՄԱՐԻԱՄ
ԵՒ ԻՐԵՆՑ ՊԵՍ ՀԱԶԱՐԱՐԱՄՈՐՆԵՐ

- Ըստանեկան տառուկ օնախին մէջ մնան
- Զմբան պաշար ունենան
- Իրենց մօրը կամ հարազատներուն
չերմ զուրգուրամելը վայելեն
- Եւ մանաւանդ, անտէր եւ աննար:

ՈՐԲԱՆՈՑ ԶԻՅԱՆ

Տարեկան 120 տոլարով (750 ֆ. ֆր.)

Կրեաք որքի մը խնամակալուրինը
սուածնել մինչեւ իր չափահան տարիիը:

Ստորագրեցէ կցուած կտրօնը եւ
ֆրամսահայ Կապոյն հաչը ամէնիակալի
ձեր որքին բղածրաբը կ'ուղարկէ ձեզի:

Կարեւոր. — Ֆրամսահայ Կապոյն Խաչը
120 տոլարը ամբողջութեամբ կը յանձնէ
որքին ընտանիքին եւ մնացեալ ծախքերը
կը կատարէ իր զանձնէն:

ԱՅՈ՛, կը ստանձնեմ խնամակալուրինը
Արցախի կամ Հայաստանի 1, 2, 3, 4
որքի (երու)

Ասուն:

Մականուն:

Հեռուային:

Հասցէ:

Նո. Rue

Code Postal Localité

Ստորագրութիւն:

Այս կտրօնը վերադարձնէ հետեւալ
հասցէն. —

LA CROIX BLEUE DES ARMENIENS
DE FRANCE

17, rue Bleue — 75009 PARIS.

UGAB — UGAB — UGAB —

**REVEILLON
St-Sylvestre**

organisé par

UGAB-Jeunes

au Centre Culturel Alex Manoogian
118, rue de Courcelles, 75017 PARIS

Champagne,

Cotillon,

Animation,

Nouveau D.J.

le 31 Décembre à partir de 22 heures

— Entrée : 180 Frs. —

Contact, réservations :

Tél.: 06 09 91 89 24 / 06 81 37 26 81

UGAB — UGAB — UGAB —

Pour les fêtes offrez des livres

GRAND CHOIX SUR L'ARMENIE

ART

HISTOIRE

DICTIONNAIRES

ETC. ETC.

Une seule adresse :

**Librairie Orientale
H. SAMUELIAN**

51, RUE MONSIEUR-LE-PRINCE — 75006 PARIS

Tél. : 01. 43. 26. 88. 65;

C.C.P. : 1278-35G. PARIS

LE PERE NOËL

vous attend à

**l'Arbre de Noël
de l'Ecole
Tebrotzassère**

le Dimanche 11 Janvier à partir de 12h

à la Salle des Fêtes

«Thierry-Le-Luron»

9, Bd du Midi — LE RAINCY 93340

SPECTACLE DES ENFANTS

CHORALE DE L'ÉCOLE

ANIMATION MUSICALE

BUFFET

TOMBOLA

★ DISTRIBUTION DES CADEAUX
PAR LE PERE NOËL

★ SPECTACLE SURPRISE
DE NAREK DOURIAN

Renseignements
à l'Ecole Tebrotzassère :
01 43 81 01 72

Accès autoroute A 3

Sortie Villemomble Le Raincy

Accès SNCF — Gare de l'Est

Gare de Villemomble Le Raincy —

Salle à 200 mètres.

Entrée gratuite

LE... MARSEILLE... MARSEILLE... MA

UGAB — MARSEILLE

**Bouffée
d'Oxygène**

Bonne nouvelle !!

Pour la première fois, l'UGAB organise une semaine de vacances à la neige du 21 au 28 Février, au Centre «LES ABEILLES» lieu dit la Villette, 05260 Chaillol, pour les jeunes de 10 à 16 ans.

Le prix est de 1800 Frs de Marseille à Marseille et comprend :

- ◆ l'hébergement en pension complète
- ◆ les forfaits remontées mécaniques + assurance
- ◆ la location du matériel
- ◆ les cours de ski
- ◆ les activités.

INSCRIPTIONS :

327, Boulevard Michelet —

13009 Marseille

— Tél. : 04. 91. 22. 10. 45 —

LE... MARSEILLE... MARSEILLE... MA

Imprimé sur les Presses

du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville, 75010 Paris

SIRET : 571 027 317 000 15

Commission paritaire : N° 55935

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS**

ՍԵՆ - ՄՈՐԻՄ ՏՀ ՊԵԽԾ -

Պ. Սարգսի Օհաննէսեան,
Տէր և Տէկին ժամ Օհաննէսեան եւ զա-
ւակները,
Տէր և Տէկին Մկրտիչ Աղոյեան եւ զա-
ւակները,
Տէր և Տէկին Յարութ Օհաննէսեան եւ
զաւակները,
Տէր և Տէկին Փաթրիք Օհաննէսեան եւ
զաւակները,
Տէր և Տէկին Ժորժ Օհաննէսեան եւ
զաւակները
Եւ ընտանեան բոլոր պարագաները
շաւով կը ծանուցանեն իրենց կնոջ, մօր
եւ մեծ մօր՝

ԿԱՐՈՒԽ ՕՀԱՆՆԷՍԵԱՆ-Ի

Ժաման որ պատահեցաւ Դեկտեմբեր 26-ին,
85 տարեկանին:

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի
Երեքարթի, Դեկտեմբեր 30-ին, Ժամը՝
10-ին Լիոնի Ս. Յակով Եկեղեցին

40, rue d'Arménie

ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի Սէն -
Մորիս տը Պէտոյի Եկեղեցմանատունը:

Մահաց չատացողներէն կը խնդրուի
Երկայս իրեն այդ նկատել:

21, Route de Genève,
01700 St-Maurice de Beynost.

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ

Ս. ԽԱԶ

ԱԹՈՌԱՆԻԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ
13, rue du Perche — 75003 Paris

Հինգներթի, Յունուար 1

Պատարագ, Ժամը՝ 11-ին:

Կիրակի, Յունուար 4

Ժամը՝ 11-ին, պատարագ, Աստուածա-

մայտնութիւն եւ Քրիստոնի մկրտութիւն:

Ժամը՝ 13-ին, ճաշ, նախագահութեամբ

Գրիգոր Եպիսկոպոս ԿԱՊՐՈՅՑԵԱՆԻ

Մասնակցութիւն՝ 120 Ֆր., Ժամակներ

80 Փրանք:

à l'Espace Tête d'Or
LYON - VILLEURBANNE

organisé par
FRANCE - KARABAGH
et les Associations Arméniennes

EXCEPTIONNEL !
A R A R A D A H A R O N I A N
et son Orchestre
pour la première fois à Lyon

et le DJ DIDIER

Buffet de spécialités
arméniennes

Prix d'entrée: Adultes 180 F.
Enfants —13 ans : 90 F.

Renseignements et réservations :

- ◆ MCA DECINES Tél. 04.78.49.42.97
- ◆ MCA VILLEURBANNE
Tél. 04.78.93.57.43
- ◆ MCA VIENNE Tél. 04.74.53.43.80
- ◆ EGLISE ARMENIENNE
DE LYON Tél. 04.78.60.47.18

EGLISE APOTOLIQUE ARMENIENNE
SOURP KEVORK
42, Bd des Grands Pins — Saint-Loup
13010 MARSEILLE

Noël Arménien

Dîner avec Animation
musicale

Samedi 3 Janvier à 20 heures
— P.A.F. : 150 F. —

Réservations auprès
du Conseil d'Administration :
04 91 47 71 31 et 04 91 44 95 18.

Պործաքեան լընտանիքը
շաւով կը ծանուցանէ իրենց մօր՝

ԱՐՄԻՆԵ ՊՈՐՄԱՔԵԱՆ-Ի

(Ծննալ, Պայրամեան)

Ժաման որ պատահեցաւ Ծննդեան օրը, Դեկտեմբեր 25-ին:

Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի
Երեքարթի, Դեկտեմբեր 30-ին, Ժամը՝
11-ին Փաթրիք Ս. Յովհաննէս - Մկրտիչ
Եկեղեցին

15, rue Jean-Goujon, 75008 PARIS

Մահաց չատացողներէն կը խնդրուի
Երկայս իրեն այդ նկատել:

ՄՐՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ ՄԱՐՍԵԼ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒԻ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

Երկուշաբի, Յունուար 5-ին, ՃՐՄ-
ԳԱԼՈՅՑ-ի տօնին առթիւ, Ժամը՝ 17-15-
ին Սրբոց Թարգմանչաց Մայր Եկեղեց-
ւոյ մէջ կը մատուցուի պատարագ, որուն
ընթացքին հայ մանուկները պիտի հա-
ղորդուին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Եկեղեց-
ւոյ հոգեւոր հոմիւ՝
ԶՈՑԻԿ ՎՐԴ. Այեծիթեան

Հայրացիտական Պատուիրակի Փոխանորդ

ՏԱՐՈՆ ԵՊԻՍԿՈ

ՃՐՄ-ՀԵՂԵՑԻ

Ժամանական է եւ որոշումը, որ ամէն տարի
ույն թուականը Ալայ հանուկներու
օր:

Հնդառաջելով Սրբ. Հօր առաջարկին,
Մայր Եկեղեցւոյ «Խաչատուր Արքան»

միօրեայ պարոցի հոգեարարութիւնը այս
տաթիւ կը կազմակերպէ՝

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

Մեծ հաճոյքով կը հրաւիրուին փոքրիկ-
ները, որ ներկայ ըլլան պատարագին եւ
մասնակցին սոյն աօնամբրութեան:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

Միօրեայ պարոցի հոգեարարութիւնը այս
տաթիւ կը կազմակերպէ՝

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագէ աւարտին, Ջրբաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդէք գա-
ղորթի բոլոր մանուկներուն:

Ս. ՅՈՎԼԱՆՆԻԿՍ-ՄԿՐՏԻՉ

ՓՈՐԻ

Հինգներթի, Յունուար 1

Կաղանդ, Տարեմուտ, Գ. օր, Ծննդեան

Փանուի:

Ժամը 10-ին պատարագ կը մատուցուի:

Կը պատարագէ՝

ԳԱԲԱՆԻ ՔՀՆՅ. ԳԱՅՈՒՆԵԱՆ

Երկուշաբիթի, Յունուար 5

Ճրմագույն Ս. Յունուարի

Ժամը 17-ին պատարագ կը մատուցուի:

Կը պատարագէ՝

ԺԻՐԱԿԱՐ Ծ. ՎՐԴ. ԹԱՇՃԵԱՆԵԱՆ

Երկուշաբիթի, Յունուար 5

Ճամագույն Ս. Յունուարի

Ժամը 17-ին պատարագ կը մատուցո

ԷՍԱԵՆ ԵՍԱԵՆ ԵՍԱԵՆ

ԿՈՎԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ ՊԱՇԸ

Համեմի սաներուն աւանդական
«Բաժակի Պաշ» տեղի պիտի ունենայ
Կիրակի, Յունուար 11, 1998, ժամը
12:30-ին

MAYRIG - CAFÉ

Ճաշարանին մէջ

116, rue Amelot, Paris 11^e

M^o FILLES DU CALVAIRE

Միրով կը հրաւիրուին իսահան վար-
ժարանի սաներն ու համակիրները
սոյն հանդիսութեան, հաւաքարար
բաժակ բարձրացնելու բոլոր հայ
վարժարաններուն կենացը:

Տեղերը ապահովվելու համար
Հեռախոսին՝

01 - 43 - 08 - 12 - 06

Համար՝

01 - 47 - 80 - 42 - 76

Ճաշարան՝ 175 ֆրանք:

ԷՍԱԵՆ ԵՍԱԵՆ ԵՍԱԵՆ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ

Ս. ԽԱԶ

ԱՐԴՐԱՆԻՒՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

13, rue du Pèrehe — 75003 Paris

Կիրակի, Յունուար 4

Ժամը՝ 11-ին, պատարագ, Աստուածա-
յանութիւն և Քրիստոնութիւն:
Ժամը՝ 13-ին, ճաշ, նախագահութեամբ
Գրիգոր ԵՊԻՄԿ. ԿԱՊՐՈՅԵԱՆԻ
Մասնակցութիւն՝ 120 ֆր., մասնակներ
80 ֆրանք:

ՄՐՈՑ ԲԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ ՄԱՐՍՔԵԼ

ՄԱՅՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

Երկուշաբի, Յունուար 5-ին, ձրս-
դԱՀՈՅՑՅ-ի տօնին առթիւ, ժամը 17.15-
ին Սրբոց Թարգմանչաց Մայր Եկեղեց-
ւոյ մէջ կը մատուցուի պատարագ, որուն
միթացքն հայ մասնակները պիտի հա-
դրդուին:

Կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Եկեղեց-
ւոյ հոգեւոր հոգիւ՝
ԶԱՏԻԿ Վ.Ր. ԱԼԵՏԻՔԵԱՆ

Հայրապետական Պատուիրակի Փոխանորդ
ՏՄՐԸՆ ԵՊԻՄԿ. ՏԵՐԵՅԵԱՆԻ
Քափաքն է եւ որոշումը, որ ամէն տարի
սոյն թուականը ըլլայ հայ մասնակներու
օր:

Հնդառաջելով Սրբ. Հօր առաջարկին,
Մայր Եկեղեցոյ «Խաչառու Արովեան»
Ժիրեալ գլուխ հոգարածութիւնը այս
առթիւ կը կազմակերպէ:

ՏՕՆԱԾԱՌ

ՀԱՅԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

Պատարագի աւարտին, Ջրաշեան սը-
րահին մէջ պիտի ժամանէ Կաղանդ Պա-
տիկը՝ բաշխելու համար կաղանդչէք զա-
դութիւ բոլոր մասնակներոն:

Մեծ հաճոյքով կը հրաւիրուին փոքրիկ-
ները, որ ներկայ ըլլան պատարագին եւ
մասնակցին սոյն տօնախմբութեան:

GABINET TERZIYAN

Toutes Assurances

MEILLEURS PRIX — MEILLEURES CONDITIONS

AUTO — MULTIRISQUES HABITATION ET COMMERCE

MALADIE — PREVOYANCE RETRAITE VIE CAPITALISATION

13, rue Lamartine, 75009 PARIS

TÉL. : 01. 42. 82. 01. 41 +

présente ses meilleurs vœux pour l'année 1998
et souhaite une bonne fête de Noël

ԹԵՐՁԵԱՆ ապահովագրական գրասենեակը
լաւագոյն մաղթանիւրով կը շնորհաւորէ
Ձեր նոր Տ. ՄԱՆՈՒՅՐ

Campagne de Parrainage

TAMAR, 13 ANS, ORPHELINE

Comme Tamar, en Arménie, des milliers
d'orphelins vivent dans des conditions
précaires, au sein de familles mutilées.

Il est important de leur redonner
confiance et d'assurer leur avenir.

PARRAINEZ UN ENFANT

Grâce à Vous,
et pour 120 dollars (750 F.) par an

IL N'IRA PAS
A L'ORPHELINAT

OUI, je souhaite parrainer ...
orphelin(s) d'Arménie.

La Croix Bleue des Arméniens de France
me fera parvenir le ou les dossiers
dans les plus brefs délais.

M Mme Mlle

Prénom

Téléphone

No Rue

Code Postal Localité

Retournez ce coupon à:

LA CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS

DE FRANCE

17, rue Bleue, 75009 PARIS

CHARLES AZNAVOUR

Concert exceptionnel

placé sous la présidence effective de

Sa Sainteté KAREKINE IER
Catholicos de tous les Arméniens

et de

LEVON TER-PETROSSIAN

Président de la République d'Arménie

Le DIMANCHE 4 JANVIER à 16 heures

au Palais des Congrès de Paris

Nos enfants d'Arménie comptent sur notre soutien, accordons leur cette chance.

je compte sur Vous Tous
et Vous Attends

Charles AZNAVOUR

Locations: Palais des Congrès, Virgin Megastore, Fnac, Minitel 3615 Palais,

Tél. : 01. 40. 68. 00. 05

Prix des places habituel

Pour les fêtes offrez des livres

GRAND CHOIX SUR L'ARMENIE

ART

HISTOIRE

DICTIONNAIRES

ETC. ETC.

Une seule adresse :

Librairie Orientale H. SAMUELIAN

51, RUE MONSIEUR-LE-PRINCE — 75006 PARIS

Tél. : 01. 43. 26. 88. 65;

C.C.P.: 1278-35G. PARIS

ՑԱՐՑԱԿԱՆԻՒԹ

Կապոյտ Խաչի Շըզ. Վարչութիւնը իր
խորին ցաւակութիւնները կը յայտնէ
ընկերունքի Շաքէ Մուսէեանի իր մօր՝
Գոհարիկ Սալլահեանի մահուան առթիւ:

ՅԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

EGLISE APOSTOLIQUE ARMENIENNE

SOURP KEVORK

42, Bd des Grands Pins — Saint-Loup

13010 MARSEILLE

Noël Arménien

Dîner avec Animation
musicale

Samedi 3 Janvier à 20 heures

— P.A.F. : 150 F. —

Réservations auprès
du Conseil d'Administration :

04 91 47 71 31 et 04 91 44 95 18.

ՑԱՐՑԱԿԱՆԻՒԹ

Կապոյտ Խաչի Պօմոնի Նայիրի մաս-
նակուղը ընորհակալութեամբ ստացած է
Հետեւակա նուիստութիւնները. —

Մասաղի առթիւ. —

Տիկին Խորապեան, Տիկին Պալատասար-
եան, Տիկին Տէրիքեան 100-ական Ֆր.,
Պր. Գրիգոր Քանտէեան 200 ֆր.:

**

Հայկ Սեմերնեանի մահուան առթիւ.
Տէր եւ Տիկին Մամրէ Գուլումեան,
Տէր եւ Տիկին Ֆիլիք Մարգույեան 100-
ական ֆրանք:

**

Տէր եւ Տիկին Քիրտուլեանի հոգե-
հանդական առթիւ. Օր. Գրիգ Քիրտ-
ուլեան եւ Պր. Շաքէ Քիրտուլեան 300
ֆրանք, Մէջէ Կալիար Պետիկեանի
մկրտութեան առթիւ. Պետիկեան ընտա-
նիք 200 ֆր.:

Կապոյտ Խաչի Շըզ. Վարչութիւնը ըլ-
ուուհակալութեամբ ստացած է Հայուսա-
նի Եղանակի որբերու ինալաս. —

Ան Ֆրէնչ ընկերութեան, (Փարիս)
10.000 ֆր., Տէր եւ Տիկին Հայուսաք Կա-
րիստանէ 1000 ֆր., Տէր եւ Տիկին Ժ. Նազարականէ 1500 ֆր., Տիկին Հայուսաք Զերկանէնէ 500 ֆր..

Նաեւ 100 ֆր. Տէր եւ Տիկին Մոհամեդ Պերութիւն իր բարեսիրական ձեռնարկնե-
րուն համար:

**

Կապոյտ Խաչի Լիոն — Վիլէօրապանի Ա-
րաքս մասնաճիւղը ընորհակալութեամբ
ստացած է 2370 ֆր. Մարիմա Հարեւանի
մահուան առթիւ զոր, իր կարգին, փո-
խանցած է 1000 ֆր. Մարգարեան — Փա-
վազեան գլուցին եւ 1370 ֆր. Կապոյտ
Խաչի Օդափոխութեան կայանին:

**

Կապոյտ Խաչի Լիոն — Վիլէօրապանի Ա-
րաքս մասնաճիւղը ընորհակալութեամբ
ստացած է 2370 ֆր. Մարիմա Հարեւանի
մահուան առթիւ զոր, իր կարգին, փո-
խանցած է 1000 ֆր. Մարգարեան — Փա-
վազեան գլուցին եւ 1370 ֆր. Կապոյտ
Խաչի Օդափոխութեան կայանին:

**

Կապոյտ Խաչի Լիոն — Վիլէօրապանի Ա-
րաքս մասնաճիւղը ընորհակալութեամբ
ստացած է 2370 ֆր. Մար